

Incun.

2091

Gibl. Jag.

Inc. 2091

Tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. **Ad magist. an.** Angelus domini apparuit et lumine refulsit in hitaculo carceris: percussitque latere petri excitavit eum dicens: surge velociter: et ceciderunt cathene de manibus.

Deus qui beati petri apostoli a vinculis absolutum illesum abire fecisti: nostrorum quoque absolue vincula peccatorum: et omnia mala a nobis propiciatus excludere. per. **Eodem die oratio:**

His eterna nos domine martyrum tuorum corona letificet: qui et fidei nostre prebeat incitamentum virtutum: et multiplici nos suffragio consoletur. per. **An.** Sancte pauli apostoli. **R.** Domine pro nobis beate pauli. **Dico:** Deus qui multitudinem gentium. **Quere s. in commemoratione sancti pauli. Ad matut. inuit.**

Tu es pastor omnium princeps apostolorum: Tibi tradidit deus claves regni celorum. **B.** Elenite. **Ane. Gloria et cetera ut in prioris festo.** **L. i.**

Misit herodes rex mandavit ut affligeret quosdam de ecclesia. Nunc herodes tertio claudij anno: sui vero regni septimo ab angelo percussus narrat historia. Cecidit autem iacobum fratrem iohannis gladio. De hoc iacobo claudius alexandrinus historia quamdam dignam memoriam refert. Et is inquit qui obtulerat eum iudeis: ad martyrium iacobum. scilicet mortuus est etiam ipse confessus est se esse christum.

Ducti sunt ab eo. **L. ij. nu.** Tu pariter ad supplicium. Et cum duce: renf in via: rogavit iacobum sibi dare remissionem. Et ille pariter deliberans: pax tibi inquit. Et de osculatus est eum: et ita ab eo sibi capite plexi sunt. Tradensque quater quaternionibus militum. Sicut centurio centum: ita quaternio quattuor: sub se milites habebat. Percussusque latere petri suscitavit eum. Percussio lateris: commemoratio passionis christi est. De cuius vulnere salus nostra perfluxit. **L. iij.**

Et nobis quod pressura cathene retentis tale solacium reddidit: petrus apostolus dicens: Christo igitur passio in carne: et vos eadem fide armamini. Precinge et calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et propheta et apostolos cingulis vestros fuisse legimus: quorum sibi petrus ligamentum propter rigorem carceris ad horam laxauerat ut tunica ad pedes dimissa: frigus noctis quicumque modo temperaret: exemplum prebens infirmis: vel cum modestia corporali vel iniuria tentemur humana: licere nobis aliquid de nobis propositi rigore laxare. **Tu.** **L. iij.**

Et quod dictum est: Sint vobis precincti et calciati pedes in preparatione euangelij pacis: spirituali utrumque vobis predicandi resumere iubemur insignia. Generantur ad portam ferream quam ducit ad civitatem: quam ultro aperta est eis. **An.**

34 1693 a

14. VII. 22.

Obsequiale seu baptismale fm
chorū alme ecclesie Strigoniē.

29832.

Inc. 2091(a)

Bibl. Jagi

139776a

**Incipit obsequiale seu baptismale
fm chorū alme ecclesie Strigoniē.**

Initium sancti euāgelij fm Johannem.

In principio erat verbū. Et verbū erat apud
deū: et deus erat verbum: hoc erat in principio
apud deū. Omnia p ipm facta sunt: et sine ipo factus
ē nihil. Qd factū est: i ipo vita erat: et vita erat lux
hominū. Et lux in tenebris lucet: et tenebre eā nō
cōprehenderūt. Fuit homo missus a deo: cui no-
mē erat iohānes: hic venit in testimoniū: vt testi-
moniū phiberet de lumie: vt oēs crederēt p illum.
Nō erat ille lux: sed vt testimoniū phiberet de ly-
mine. Erat lux vera que illuminat omnē hoīem ve-
nientē in hūc mūdū. In mūdo erat: et mūdus per
ipm fact⁹ est: et mūdus eū nō cognouit. In p̄ria
venit et sui eū non receperūt. Quotq̄t aut̄ recepe-
rūt eū dedit eis potestātē filios dei fieri: his q̄ cre-
dunt in noīe ei⁹: qui nō ex sanguinib⁹ neq; ex vo-
lūtate carnis: neq; ex volūtate viri: sed ex deo nati
sunt. Et verbū caro factū est: et habitauit i nobis.
Et vidim⁹ gloriā eius: gloriā q̄si vnigeniti a p̄re:
plenū gratia et veritate.

**Sequit̄ exorcism⁹ salis et aque diebus domini-
cis p totum annū. primo legat̄. Credo in deū. v.
Onde nobis dñe misericordiā tuā. Et salutare tuū da nob̄.**

Exorcizo te creatura salis p deum et vinū: p
deum et vinū: et p deū sanctū: p deū q̄ te p̄-

helizeū pphetā in aquā mitti iussit: vt sanaret sterilitas aque: vt efficiaris sal exorcizati in salutem credentiu: vt sis omib⁹ te summētib⁹ salus mētis ⁊ corporis: et effugiat atq; discedat ab eo loco quo asp̄sus fuerit: ois fantasia ⁊ neq̄cia: vl' vicia diaboliꝑ fraudis: omnisq; spūs immūdu adiuuat⁹

Et mēsam clemētiā tuā omps p eū qui ven. eterne deus: hūiliter imploram⁹: vt hāc creaturā salis: quas ad vsum hūani generis tribuisti: bene ⁊ dicē ⁊ san⁊ctificare p tua pietate digneris: vt sit omnib⁹ summētibus salus mētis ⁊ corporis: vt quicqd ex eo tactū vel respersū fuerit: careat omni imūdicia: omniq; impugnationē spiritalis nequicie: p eū q̄ ⁊c. **Exorcismus aque.**

Exorcizo te creatura aque i nomie dei patris ⁊ omnipotētis: ⁊ in nomie iesu ⁊ christi filij eiusdē dñi nr̄i: ⁊ in virtute spūs ⁊ sancti: vt fias aqua exorcizata: ad effugandā omnē potestātē inimici: et ipm inimicū eradicare: ⁊ explātare valeas cū angelis tuis apostaticis: p vtutē dñi nr̄i ihu xp̄i. Qui

Deus q̄ ad salutē hūani generis marit ven. ma queq; sacramēta in aquarū suba cōdidi- stit: adesto p̄picius inuocationib⁹ nr̄is: et elemento huic multimodis purificationib⁹ p̄parato: virtutē tue bene⁊dictiōis infunde: vt creatura myste- rij tui tibi seruiens ad abijciēdos demones mor- bosq; pellēdos: diuine gr̄e sumat effectū: vt quicqd in domibus vel in locis fidelū hec vnda resp-

serit careat omi imūdicia: libere a noxia: nō illic resideat spūs pestilens: nō aura corrupens: disce- dant omnes insidie latentis inimici: ⁊ si qd ē: aut incolumitati habitantiū iudet: aut quieti: asper- siōe huius aque effugiat: vt salubritas p inuoca- tionē tui sancti nomis expetita: ab omibus sit im- pugnationibus defensa. Per dñm. **Hic mittat sal i**

Fiat cōmixtio salis ⁊ aque parit in noie aquā. pa⁊tris: ⁊ fi⁊lij: ⁊ spūs ⁊ sancti: amen. **v.** Glor domini sup aquas. Deus maiestatis intonuit domū super aquas multas. Dñs vobiscū. Et cū spiritu tuo. **Orem⁹.**

Deus inuicte virtutū auctor et insuperabilis imperij rex: ac semp magnificus triūphator q̄ aduerse dñatiōis vires rep̄mis: q̄ inimici rugi- entis seuiaciā superas: q̄ hostiles nequicias poten- ter expugnas: te dñe tremētes ⁊ supplices deprecamur ac petimus: vt hāc creaturā salis ⁊ aque di- gnanter aspicias: benignus illustres: pietatis tue more sancti ⁊ fices: vt vbiq; fuerit aspersa: per inuocationē tui sancti nomis ois infestatio immū- di spūs abijciat terrorq; venenosi serpētis. pcul- pellat: ⁊ pntia spūs sancti nobis misericordiā tuā poscētibus vbiq; adesse dignet: per dñm. Dñs vobiscū. Et cū. Bñdicamus dño. Et bñdictio dei pa⁊tris omnipotētis: ⁊ fi⁊lij: ⁊ spūs ⁊ sancti de- scēdat ⁊ manet sup hāc creaturā salis ⁊ aq; Amē.

R. Asp̄ges me dñe isopo ⁊ mūdabor: lauabis me ⁊ sup ni- ue dealbabor. **p̄s.** Misere mei. **Gla. v.** Qñde nobis.

Resta nobis quesum? domine **Oremus.**
p hanc sanctificate aque aspersionē: sanita-
tem mētis: integritatē corporis: tutelā salutis: se-
curitatē spei: corroboratiōē fidei: fructum chari-
tatis hic et in eterna secula seculorū: Amen.

**Ordo benedictōnis nubentū p̄cipue quādo
fit cū solennitate. Incipiat tali modo.**

V. Adiutorū nostrū in nomine domini. Qui fecit celum et
terram.

Oratio.

Bene **X**dic domine hos anulos: quos in no-
mine tuo benedicim? ut q̄ eos portauerint
in tua pace cōsistant: et in tua volūtate p̄maneant
et in tuo amore viuāt et senescant: et multiplicent
in longitudine dierū: per christū.

Creator et cōseruator humani generis: da-
tor gratie spūalis: tu domine mitte spiritum
sanctū tuū pactum de celis sup hos anulos: ut
armati virtute celestis defensionis. Illis qui eos
portauerint p̄ficient ad salutē. **Hic asperge anu-
los. et pone in digitos sponsi et sponse sicut decet.**

In nomine patris et filij et spiritus sancti: Amen.
Benedicti sitis a domino q̄ fecit mūdū ex nihilo.

Preces. **V.** Manda deus virtuti tue. Confirma hoc deus
quod operatus es in nobis: a templo sancto tuo quod est
in hierusalē tibi offerēt reges munera. **V.** Increpas feras
arūdinis: congregatio thayroꝝ in vaccis populorū qui

probatī sunt argento. **V.** Domine exaudi orationē. Domi-
nus vobiscū.

Oremus.

Deus abraham: deus ysaac: deus iacob be-
ne **X**dic adolescentes istos: et semina semē
vite in mentibus eorum: ut quicquid pro sua uti-
litate didicerint: hoc facere cupiant. Per dominū
nostrū iesum christum recuperatōē hominū: fi-
lium tuum vnigenitū: qui tecum viuit et regnat in
vnitate spiritus sancti deus.

Psalmus.

Beatī omnes qui timent dominū: qui ambu-
lant in vīs eius. **L**abores manūū tuarum
qui māducabis: beatus es et bene tibi erit. **U**xor
tua sicut vitis abūdans: in lateribus domus tue.

Filij tui sicut nouelle oliuarum: in circuitu mēse
tue. **E**cce sic benedicet homo: qui timent dominū

Benedicat tibi dominus ex syon: et videas bona
hierusalem: omnibus diebus vite tue. **E**t vide-
as filios filiorū tuorū: pacem super israel.

Gloria
patri et filio: et spiritui sancto. **S**icut erat i princi-
pio et nūc et semp et in secula seculorū amē. Kyrie.

Xp̄el. Kyrie. **P**ater noster. **V.** Saluū fac seruū tuum
et ancillam tuā domine. Domine deus meus sperātes in te.

V. Mitte eis auxilium de sancto. Et de syon tuere eos. **V.**
Esto eis domine turris fortitudinis. A facie inimici. **V.**
Domine exaudi orationē meam. Dominus vobiscū.

Oremus.

Respice qm̄s domine de celo sancto tuo sup
hanc cōneutionem: et sicut misisti angelum

tuū Raphaelē pacificū Thobie ⁊ Sare filie Ra-
guelis. Ita digneris domine mittere benedictio-
nem sup̄ adolescentes istos: vt ī tua voluntate p-
maneant. Et in amore tuo uiuant ⁊ senescant: et
multiplicent in longitudine dierū: per christū.

Adesto domine supplicatiōibus **Oratio.**
A nostris ⁊ institutis tuis quib⁹ ppagationes
humani generis ordinasti: benignus assiste: vt q̄
te auctore iungis: te auxiliante serues: p christū.

Bene **Oratio.** dic domine iesu christe
hunc famulū ⁊ hanc famulā tuam: sicut be-
nedixisti familias filiorū israel per orationē moy-
si: vt venientes per mare rubrum in cōspectu pha-
raonis salui fierent. Ita et hi in cōspectu tuo salui
fiant in die iudicij: per christū. **Oratio.**

Bene **Oratio.** dicat vos deus pater: custodiat vos
iesus christus. Illuminet vos spiritus san-
ctus: ostendat dominus faciē suam vobis: et mi-
sereat vestri. Et conuertat dominus vultū suum
sup̄ vos: et det vobis pacem omnib⁹ diebus vite
vestre. Impleatq; vos omni benedictiōe celestī:
in remissionē omnium peccatorū vestrorū: vt habe-
atis vitā eternā in secula seculorū: Amen.

Copula sup̄ viduas. Oratio.

Deus per quem mulier viro iungit: et socie-
tas principaliter ordinata: ea benedictione
donatur: que sola: nec per originalis peccati: nec p

diluij ablata est sentētia. Respice ppicius super
hanc famulā tuam: que maritali iungenda est cō-
sortio: tuaq; se expedit bene **Oratio.** dictōe muniri. Sit
in ea iugum dilectionis ⁊ pacis fidelis: ⁊ casta nu-
bat in christo. Imitatrixq; sanctarū pmaneat fe-
minarū. Sit amabilis vt Rachel viro suo. Sapiēs
vt Rebecca. Longeua et fidelis vt Sara: nihil in
ea ex actibus suis ille auctor: p̄uaricationis vsur-
pet norij fide: mandatisq; pmaneat thoro iuncta.
Contractos illicitos abijciat. Aduniatq; infirmi-
tatem suam robore discipline. Sit verecūda: gra-
uis: pudore venerabilis: doctrinis celestibus eru-
dita. Sit fecunda in sobole: sit proba ⁊ innocens
Et ad beatorū requiem atq; celestia regna pueni-
at. Et videat filios filiorū suorum vsq; ad terciā:
et quartā ⁊ quintā pgeniem: ⁊ ad optatā pueniat
senectutem: per christū.

**Introductio sponse noue post
nuptias. Psalmus**

Deus misereat nostri et benedicat nobis: il-
luminet vultum suum super nos: et misere-
atur nostri. **Oratio.** cognoscamus in terra viam tuā:
in omnibus gentibus salutare tuum. Confitean-
tur tibi populi de⁹: confiteant tibi populi omēs.
Letentur et exultent gentes: quoniā iudicas po-
pulos in equitate: et gentes in terra dirigis. **Oratio.**
Confiteantur tibi populi deus: confiteant tibi populi

omnes: terra debet fructū suum. **B**enedicat nos deus deus noster benedicat nos deus: et metuant eum omnes fines terre. **G**loria patri et. **R**yziel. **X**p̄el. **R**yziel. **P**ater noster. **A**ue maria. **V.** Salua fac ancillam tuam domine. **D**eus meus sperantē in te. **V.** **A**ddite ei domine auxilium de sancto. **E**t de syon tuere eam. **E**sto ei domine turris fortitudinis. **A** facie inimici. **V.** **D**omine exaudi. **D**ominus vobiscū. **O**remus.

Deus qui mortuas Sare vuluam p̄ Abrahe serui tui semē fecundare dignatus es: ut etiā cōtra spem sobolis nascere famule tue p̄ sua sterilitate p̄cipius respice: ut iuxta precedentū partū et fecunditatē tribuas: et prolem quem donaueris benedicas: per christū. **De postea stolam sponse et dic.** **I**ngredere in domū domini: et adora filium virginis: ut tibi fecunditatē prolis tribuat: per xpm.

Tūc incipiat missa de sancta Trinitate vel missa nuptialis. Introitus p̄ sponso et sponsa.

Deus israel coniungat vos et ipse sit vobiscum qui miseratus est duobus eunuchis et tunc domine fac eos plenius benedicere te. **Ps.** **B**eati omnes qui timēt dominum qui ambulant in vīs eius. **V.** **G**loria patri et filio et spiritui sancto. **O**ratio.

Deus qui tam excellenti ministerio: coniugalem copulam consecrasti: ut christi et ecclesie sacramentū p̄signares in federe nuptiarum: presta

quesumus: ut qđ nostro ministras officio: tua benedictione potius impleatur: per.

Ad corinthios.

Eratres: Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt christi. Tollens ergo membra christi: faciam membra meretricis: Absit. An nescitis: quoniam qui adheret meretrici: vnus corpus efficitur: Erūt inquit duo in carne vna. Qui autē adheret domino: vnus spiritus est cum eo. Fugite fornicationē. Omne peccatū quodcūq; fecerit homo: extra corpus est. Qui autē fornicat: in corpus suum peccat. An nescitis: quoniam membra vestra templū sunt spiritus sancti qui in vobis ē: quē habetis a deo: et non estis vestri. Empti enī estis precio magno. Glorificate et portate deum in corpore vestro. **Graduale.** **T**eror tua sicut vitis abundans in lateribus domus tue. **V.** **F**ilii tui sicut nouelle oliuarū in circuitu mense tue. **A**lleluia. **V.** **A**ddat vobis dominus auxilium de sancto et de syon tueatur vos.

Scdm̄ Mathēum.

In illo tempore: Accesserunt ad iesum pharisei tentantes eum: et dicentes. Si licet homini dimittere uxorem suam quacūq; ex causa. Qui respondēs ait eis. **N**ō legistis: qđ qui fecit hominem ab initio: masculinum et feminā fecit eos: Et dixit. **P**ropter hoc relinquet homo patrem et matrem

et adherabit uxori suae: et erunt duo in carne una.
Itaque iam non sunt duo: sed una caro. Quos ergo
deus coniunxit homo non separet. *Offer.* In te spe
raui domine dixi tu es deus meus in manibus tuis tempo

Suscipe quesumus domine *Secre.* ra mea.
pro sacra coniugii lege munus oblatum: et cuius
largitor es muneris: esto dispositore: per. *Com.*
Ecce sic benedicet omnis homo qui timet dominum et vide-
as filios filiorum tuorum pacem super israel. *Compl.*

O Jesum omnipotens deus: instituta provi-
dentie tue: pio favore comitare: et hos legiti-
ma societate connectos longeva pietate custodi: p.

*Incipit cathecism' puerorum. primo interroga
nomen infantis sic. Quis vocaris. R. A. deinde
Abrenuncias sathane: R. Abrenuncio. Et omni-
bus operibus eius. R. Abrenuncio. Et omnibus
pompis eius. R. Abrenuncio. Deinde interroget
eum de fide catholica. A. Credis in deum patrem
omnipotentem creatorem celi et terre: R. Credo.
Credis et in iesum christum filium eius unicum do-
minum nostrum natum et passum: R. Credo. Cre-
dis et in spiritum sanctum: sanctam ecclesiam catholi-
cam: sanctorum communionem: remissionem pec-
catorum: carnis resurrectionem: et vitam eternam:
post mortem: R. Credo. Deinde exufflet in faci-
em pueri. Exi ab eo sathana: da honorem deo
vivo et vero. Exi immunde spiritus: da bono-*

rem iesu christo filio eius: fuge immunde spiritus da locum
spiritui pacifico. *Deinde faciat crucem in fronte.* Signum
sancte crucis *X* cis domini nostri iesu christi in frontem tuum pono
Signum saluatoris domini nostri iesu christi in pectus tuum
pono. Accipite signum sancte crucis *X* tam in fronte
quam in corde: sume fides celestium preceptorum: talis esto
moribus: ut templum dei iam esse possis: ingressusque
ecclesiam dei: euasisse te laqueos mortis letus agno-
sce: horresce idola: respue simulacra: cole deum pa-
trem omnipotentem: et iesum christum filium eius: qui
cum patre et spiritu sancto vivit et regnat deus per omnia
secula seculorum: Amen. *Sup vtriusq.*

Quod deus domine sancte pater omnipotens eterne de-
i ut huic famulo tuo. A. qui in huius seculi no-
cte vagatur incertus et dubius viam veritatis et agni-
tionis tue iubeas ei demonstrare: quatenus referat
oculis cordis sui: te unum deum patrem in filio: et filium
cum spiritu sancto in patre recognoscat: atque huius profes-
sionis fructum: hic et in futuro seculo percipere mereatur: p.

Omnipotens sempiterna deus pater *Sup vtriusq.*
domini nostri iesu christi: respicere dignare super hunc fa-
mulum tuum. A. quem ad rudimenta fidei vocare dignatus
es: oes cecitatem cordis ab eo expelle: disrumpes oes
laqueos sathane: quibus fuerat colligatus. Aperi ei domine
ianuam pietatis tue: ut signo sapientie tue imbutus: omnium
cupiditatum fetoribus careat: et ad suavem odorem pre-
ceptorum tuorum letus tibi in ecclesia tua deferuiat: et perficiat
de die in diem ut idoneus efficiatur accedere ad

gratiā baptismi tui pceptā medicina: per eum q̄.

Preces nostras quesum⁹ dñe **Sup vtrūq̄.**
clemēter exaudi ⁊ hūc electū tuū. **M.** crucis
dñice cur⁹ impfione eū signam⁹: virtute custodi:
vt magnitudinis glie tue rudimēta fuās p custo
diā mādatorū tuorū: ad regeneratiōis gliaz pueni
re mereaf: per.

Sup vtrūq̄.

Deus q̄ hūani gener⁹ ita es p̄ditor vt sis etiā
reformator: p̄picare p̄lis adoptiuis: ⁊ no
uo testamēto sobolē noue plis ascriber: vt filij p
missiōis qd̄ nō potuerūt assequi p naturā: gaudeāt

Ese pcepisse p gratiā. **Exorcismus salis.**
Exorcizo te creatura salis i noīe dei p̄ris oī
potētis: ⁊ i charitate dñi n̄ri ihu xp̄i: ⁊ i virtute
spūs sancti. Exorcizo te p deū vi uir: p deū
verū: p deū sc̄m: p deū q̄ te ad tutelā hūani ge
neris pcreauit: ⁊ p̄lo veniēti ad credulitatē p ser
uos suos p̄secari pcepit: i noīe sc̄e trinitat̄ efficiā
ris salutare sac̄m ad effugādū inimicū: p̄inde ro
gam⁹ te dñe de⁹ n̄r: vt hāc creaturā salis sancti
ficādo sc̄ifices: b̄ndicēdo b̄ndicas vt fiat oib⁹
accipiētib⁹ p̄fecta medicina: pmanēs in viscerib⁹

Beorū: in noīe dñi n̄ri ihu xp̄i. Qui ventur⁹ ⁊c.
Benedic om̄s de⁹ hāc creaturā salis tua b̄n
dictiōe celestī: in noīe dñi n̄ri ihu xp̄i: ⁊ i v̄tute
spūs sancti ad effugādū inimicū quā sc̄ificādo
sancti fices: b̄ndicēdo b̄ndicas: fiatq; omib⁹
accipiētib⁹ p̄fecta medicīa: pmanēs i viscerib⁹ sū

mētū: in noīe dñi n̄ri ihu xp̄i. Qui venturus ⁊c.
Hic pone de sale in os pueri. Accipe salē sapiētie

p qd̄ p̄picat⁹ sit tibi dñs i vitā eternā: amē. **Sup**
Deus patrū n̄rorū: de⁹ vniuerse **vtrūq̄. Orō.**
p̄ditor creature: te supplices exoram⁹: vt hūc
famulū tuū. **M.** respicere digner⁹ p̄picat⁹: et h̄ p̄mū
pabulū salis gustantē nō diuti⁹ esurire pmitas: q̄
min⁹ cibo expleat⁹ celestī: q̄tenus semp sit dñe spū
feruēs: spe gaudēs: tuo nomī seruēs: pduc eū ad
noue regeneratiōis lauacrū: vt cū fidelib⁹ tuis p
missiōnū tuarū et̄na p̄mia psequi mereaf: per eū.

Hic faciat crucē i frōte infant̄ ⁊ dicat. B̄ns vobiscū

Deus abrahā: de⁹ ysaac: deus iacob: **Orēm⁹**
deus q̄ moysi famulo tuo i mōte synai apa
ruisti: ⁊ filios isrl̄ de tra egypti eduxisti: deputans
eis angelū pietatis tue: q̄ custodiret eos die ac no
cte: te qm̄s dñe: vt mittere digner⁹ sc̄m angelū tuū
vt silr̄ custodiat ⁊ hūc famulū tuū. **M.** ⁊ perducāt
eum ad gratiā baptismi tui: per eū qui venturus
est.

Adiuratio ad vtrūq̄.

Ergo maledicte diabole: recoḡsce sentētiam
tuā: ⁊ da honorē deo viuorū vero: da hono
rē ihu xp̄o filio eius: ⁊ spūsc̄to pac̄ito: ⁊ recedas
ab hoc famulo dei. **M.** Quia istū sibi deus: ⁊ dñs
n̄r ih̄s xp̄s ad suā sanctā gr̄az ⁊ b̄ndictiōis: fonteq;
baptismatis vocare dignatus ē: et hoc signū sc̄e
crucis: qd̄ nos frōti ei⁹ dam⁹: tu maledicte dia
bole nūq̄ audeas violare p̄ xp̄m. **Sup semias.**

Deus celi: de⁹ terre: de⁹ angeloz: de⁹ archan-
geloz: deus pphaz: de⁹ apl'oz: deus martyz
deus p'fessorz: de⁹ v'ginū: deus oīm bñiuētū: de⁹
cui oīs lingua cōfitef: z oīe genu flectif: celestū
terrestriū z infernozū: te inuoco dñe sup hanc fa-
mulā tuā. **℟.** vt pducere eā digneris ad gratiā ba-
ptismi tui: p eū q̄ ven. **℟.** Ergo maledicte dya. **vt s.**

Deus imortale p'sidiū: oīm **Sup masculos.**
postulantū liberatio supplicū: pax rogātū
vita credentiū: resurrectio mortuoz: te inuoco dñe
sup hunc famulū tuū. **℟.** qui baptismi tui donuz
petens: eternā cōsequi gratiā spiritali regenerati-
one desiderat: accipe eū dñe: z quia dignatus est
dicere: petite z accipietis: querite z iuenietis: pul-
sate z aperiet vobis petētibus: petenti itaqz pre-
miū porriget: z ianuam pande pulsanti vt eternaz
celestis lauacri benedictionē consecutus: pmissa
tui muneris regna p'cipiat. Qui cum deo patre.

℟. Ergo maledicte diabole. **vt s.** **Sup feminas.**

Deus abrahā deus ysaac deus iacob: de⁹ q̄
trib⁹ isrl' de egyptiaca seruitute liberatas p
moysen famulū tuū de custodia mādatorz tuoz in
deserto monuisti: z susānā de falso crimie liberaſti
te suplex de p'cor dñe: vt liberes hāc famulā tuā: et
pducere eā digneris ad gratiā baptismi tui: p eū.

℟. Ergo maledicte diabole. **vt s.** **Sup masculos.**

℟. Exorcizo te imi de spūs. In nomie pa^x tris
z fi^{li} z spūs^s sancti: vt exeas z recedas

381. leg.

ab hoc famulo dei. **℟.** Ipse em̄ tibi impat maledi-
cte daminate qui ceco nato oculos aperuit: z qua-
driduanū lazari de monumēto suscitauit. **℟.** Ergo
maledicte diabole. **vt s.** **Sup vtrūqz.**

℟. Eternā ac mitissimā pietatē tuā de p'cor domi-
ne sancte pat' om̄s eterne deus: luminis z
veritatis sup hunc famulū tuū. **℟.** vt digneris eū
illuminare lumie intelligētie tue: mūda eum: z san-
ctifica: da ei scientiā verā vt dignus efficiat acce-
dere ad gratiā baptismi tui: teneat firmā spem: cō-
siliū rectū: doctrinā sanctā: vt aptus sit ad p'cipi-
endā gratiā baptismi tui: p eum qui venturus.

℟. Exorcizo te imunde spirit⁹ **Sup feminas.**
In nomie pa^x tris: z fi^{li} z spūs^s sancti
vt exeas z recedas ab hac famula dei. **℟.** Ipse em̄
tibi impat maledicte daminate atqz damnade: qui
pedibus sup mare ambulauit: z Petro mergenti
dexterā porrexerit: Qui cum patre. **Sup vtrūqz.**

℟. Adi maledicte sathanas adiuratus per no-
mē eterni dei: et saluatoris nostri iesu christi
fili⁹ eius: z cū tua victus inuidia tremēs gemēs qz
discede: nihil tibi sit cōmune cū seruo dei. **℟.** Jam
celestia cogitanti: renūciaturo tibi ac seculo tuo: et
beata imortalitate victuro: da igit' honorē adue-
nienti spiritui sancto: q̄ ex sūma celi arce descēdēs:
pturbatis fraudibus tuis: diuino fonte purgatus
pectus: id est sanctificatū: deo templū et habitum
p'ficiat: vt ab omnib⁹ penitus noxijs p'teriorum
b

crimini liberat⁹ hic seru⁹ dei. *M. gr̃as p̃benni deo
referat semp; z b̃ndicat nomē eius sanctū i secula*

In illo tpe: Sc̃m Matheū. seculorū amē.
I Oblati sūt ihu puuli: vt man⁹ eis imponeret
discipuli aut increpabāt eos: Ihs aut ait eis. Si-
nite puulos: z nolite eos phibere venire ad me:
talū ē em̃ regnū celoz. Et cū imposuiss̃ eis man⁹
abiit inde. *Legas. Pater nr̃. Credo i deū. Deinde*

N Ec te late pone manū sup caput pueri z dic
at sathanas iminere tibi penas. Imminere
tibi tormēta: iminere tibi diē iudicij: diē supplicij
sempiterni: diē q̃ ventur⁹ ē velut cliban⁹ ardēs: in q̃
tibi atq; vniuersis angelis tuis erit p̃patus inte-
ritus sempitern⁹. Ideo p̃ tua nequicia daminate
atq; damnāde. Da honorem deo viuo z vero: da
honore iesu christo filio eius: et spū sancto paci-
to: in cui⁹ nomē atq; virtute p̃cipio tibi quicūq;
es spūs imūdet: vt ex eas z recedas ab hoc famu-
lo dei. *M. quē hodie idēs deus z dñs noster iesus
christus ad suā sanctā gratiā atq; b̃ndictionē: for-
temq; baptismatis vocare dignat⁹ est: vt fiat eius
templū p aquā regeneratiōis i remissionē omniū
peccatorū: in noīe dñi nostri iesu christi. Qui ven.*

*Hic tangat et aures z nares de sputo cū police
z dicat ad aurem dexterā. Effeta q̃ est adaperire.
deinde ad nares. In odore suauitatis. Deinde ad
aurem sinistrā. Tu aut diabole effugare appropi-
qbit em̃ iudiciū dei. Hic infantē introducat i eccle*

10
*siā dicēs. Ingredere i templū dei sine impedimē-
to sathane: vt habeas vitā eternā: z viuas in secu-
la seculorū amē. Et b̃ndictio dei patris Omnipō-
tētis: z fi Alij: z spūs Sancti: descēdat z maneat
semp tecū: amē. Deinde aspgat puer aq̃ b̃ndicta.*

*Incipit baptism⁹ circa fontē interrogando nomē
infantis. M. Abrenūcias sathane. R. Abrenūcio
Et omib⁹ opib⁹ eius R. Abrenūcio. Et omib⁹
popis ei⁹. R. Abrenūcio. Hic faciat crucē de oleo
sancto i pectore z inf scapulas sic dicendo. M. Et
ego te lineo oleo salutis in pectore z inf scapulas
in christo iesu dño nostro in vitam eternā: amen.*

*Interrogato nomē infantis dicat sacerdos. M.
Credis i deū patrē oipotentē creatorē celi z tre.
R. Credo. Credis z i ihu xpm filiū eius vniciū
dñm nr̃m natū z passū. R. Credo. Credis i spm
sc̃m: sanctā eccl̃iaz catholicā: setōz cōmunionē re-
missionē pctōz: carnis resurrectionē: z vitā eternā
post mortē. R. Credo. Deinde interroget infantē M.
Vis baptizari. R. Volo. Tūc mergat puer z di-
cat. Ego te baptizo in noīe p̃ris. mergat sc̃do z fi-
lij. mergat tercio. z spū sancti. Postq; eleuauerit
infantē de fonte dicat. Deus om̃s z p̃f dñi nr̃i
ihu xpi: q̃ te regenerauit ex aq̃ z spū sancto: q̃q; de-
bit tibi remissionē oīm pctōz. Deinde i vertice ca-
pitis cū crismate crucē faciat dicēdo. Ipe te lineat
crismate salutē i xpo ihu dño nr̃o i vitā etnā amē.*

Hic sup caput infantis ponat crismale vel pan-
b ij

niculus ad ea pparatus dicendo.

Accepe vestem candidā sanctam et imaculatā
quā pferas ante tribunal dñi nři ihu christi:
vt habeas vitā eternā: amē. Pax tecū. Et cū spū tuo.

Hic datur candela ardens ad manū dexterā.

Accepe lampadē ardentem irreprensibilē: et
custodi baptismū tuū vt cū dñs ad nuptias
venerit: possis ei occurrere obuiā vnacū sanctis i
aula celesti: vt habeas vitam eternā: et viuas i se-
cula seculorū: amē. Pax tecū. Et cum spiritu tuo.

Introductio mulieris post partū. Psalmus.

Deus misereat nostri: et bñdicat nobis: illu-
minet vultū suū sup nos: et misereat nostri.
Ut cognoscam⁹ in terra viam tuā: in omnib⁹ gen-
tibus salutare tuū. **C**onfiteant⁹ tibi ppli deus: cō-
fiteant⁹ tibi ppli omnes. **L**etent⁹ et exultēt gentes
quoniā iudicas ppos i equitate: et gentes i terra
dirigis. **C**onfiteant⁹ tibi ppli deus: p̄fiteant⁹ tibi
ppli omnes: terra dedit fructū suū. **B**enedicat nos
deus deus noster bñdicat nos deus: et metuat⁹ eus
omnes fines terre. **G**loria patri. **Psalm⁹.**

Leuauit oculos meos i montes: vnde veniet
auxiliū mibi. **A**uxiliū meū a dño: qui fecit
celū et terraz. **N**on det in cōmotionē pedem tuū:
neq; dormitet qui custodit te. **E**cce non dormita-
bit neq; dormiet: qui custodit israel. **D**ñs custo-
dit te dñs. p̄tectio tua: sup manū dexterā tuā. **P**er
diē sol non vret te: neq; luna p noctē. **D**ominus

11
custodit te ab omni malo: custodiat animā tuā do-
min⁹. **D**omin⁹ custodiat introitū tuū et exitū tuū
ex hoc nūc et vsq; in seculū. **G**loria patri. **Ps.**

Alis. **E**cce sicut oculi seruatorū: in manib⁹ do-
minorū suorū. **S**icut oculi ancille in manibus dñe
sue: ita oculi nři ad dñm deum nostrū donec mise-
reat⁹ nostri. **M**iserere nostri dñe miserere nostri:
qz multū repleti sumus despectōne. **Q**uia multū
repleta est aīa mea opprobriū abundatibus: et de-
spectio supbis. **G**loria patri. **Psalmus.**

Beat⁹ oēs qui timēt dñm: qui ambulāt i vijs
eius. **L**abores manū tuarū q māducabis:
beat⁹ es et bñ tibi erit. **U**xor tua sicut vitis abun-
dans: in laterib⁹ domus tue. **F**ilij tui sicut nouel-
le oliuarū: in circuitu mense tue. **E**cce sic benedi-
cet homo: q timet dñm. **B**enedicat tibi dñs ex-
syon: et videas bona hierusalē omnib⁹ dieb⁹ vite
tue. **E**t videas filios filiorū tuorum: pacem sup
israel. **G**loria patri. Kyrie. Xpel. Kyrie. **P**ater
noster. **V.** Et ne nos. **V.** Saluā fac ancillam tuā domine.
Deus meus sperantē in te. **V.** Esto ei dñe turris fortitudi-
nis. **A** facie inimici. **V.** Adiūte ei dñe auxiliū de sancto. **E**t de
syon tuere eā. **V.** Dñe exaudi. **D**ñs vobiscū. **Orem⁹.**

Deus qui per moysen famulū tuum israeliti-
ce plebi mandasti: vt mulier que filium vel
filiam pareret: quadraginta diebus se ab ingressu
templi sequestraret: dignare domine hanc famulā
b iij

tuā: ab omni inquinamēto peccati mūdare: qua-
tenus ī operib⁹ mandatorū tuorū in corpore mū-
dato: et mēte sincera: sinū matris ecclesie mereaf
introidre: et hostias pacificas p suis delictis offer-
re: p̄ christum.

Oratio.

Omnipotēs sempiternē deus: et pater domi-
ni nostri iesu christi sabaoth: qui tuū vnige-
nitū vnacū matre sua semp virgine maria: post q̄-
draginta diez spaciū in templo p̄sentasti: bene-
dicere digneris hanc famulā tuā: post partū: tibi
domino deo nostro quā ad templū tuū: purificā-
di gratia p̄sentasti: cōcede p̄picius: vt sicut eam p
nostrū officiū: templū istud terrenū introducim⁹:
sic post finē vite p̄sentis templū celeste mereatur
introidre: per eum qui venturus.

*Hic stolam det
ad manus dicens.* Ingredere in domū dei bene-
dicta et adora filiū virginis: qui tibi fecunditatem
plis tribuit iesum christū dñm nostrū: mediatorē
dei et hominū. Qui cum patre et spūs sancto viuit.

Scdm Lucā. In illo ipe: Postq̄ impleti sunt
dies purgatiōis marie fm legem moysi: tulerunt
iesum in hierusalē vt sisteret eum domino sic
scriptū est ī lege domini. Quia omne masculinū
adaperiens vuluā sanctū dño vocabit. Et vt da-
rent hostiā fm q̄ dictū est in lege dñi: par turturū
aut duos pullos columbarū. Et ecce homo erat ī
hierusalē: cui nomen symeon: et homo iste iustus
et timoratus: expectans cōsolationē israel: et spiri-

tus sanctus erat in eo. Et responsū acceperat a
spiritu sancto: nō visurū se mortē: nisi pri⁹ vide-
ret christum domini. Et venit in spū in templū. Et
cum inducerent puerū iesum parētes eius: vt fa-
cerent fm consuetudinē legis p eo: et ipse accepit
eum in vlnas suas: et benedixit deū: et dixit: Nunc
dimittis seruū tuū dñe: fm vbu tuū ī pace. Quia
viderūt oculi mei: salutare tuū. Qd parasti ante
faciem omniū populorū. Lumē ad reuelationem
gentiū: et gloriā plebis tue israel.

Sequit ordo ad inungendū infirmos

Primo qñ intrat domū cum oleo sancto dicat.
Pax huic domui: et omnibus habitantibus in ea.
Deinde dicat septem psal. cum letania videlicet

Domine ne in furore tuo arguas me: ps.
neq; in ira tua corripas me. Misere mei
dñe quoniā infirm⁹ sum: sana me dñe quoniā cō-
turbata sunt ossa mea. Et aīa mea turbata ē val-
de: et tu dñe vsq; quo. Cōuertere dñe et eripe ani-
mā meā: saluum me fac ppter misericordiā tuam.

Qm nō est in morte qui memor sit tui: in inferno
aut q̄s confitebit tibi. Laboravi in gemitu meo
lauabo p singlas noctes lectū meū: lacrimis meis
stratū meū rigabo. Turbat⁹ ē a furore ocul⁹ me⁹:
inueravi int̄ oēs inimicos meos. Discedite a me
oēs q̄ opami iniquitatē: qm exaudiuit dñs vocē fle-
tus mei. Exaudiuit dñs deprecationem meā: dñs

b. iij.

orationē meā suscepit. **E**rubescant et cōturbent
vehemēter omnes inimici mei: cōuertant et eru-
bescant valde velociter. **G**loria patri. **An.** Misere-
re mei dñe quoniā infirm⁹ sum sana me domine quoniā cō-
turbata sunt omnia ossa mea. **Psalmus.**

Beatī quorū remisse sunt iniquitates: et quorū
tecta sunt peccata. **B**eat⁹ vir cui nō impu-
tauit dñs peccatū: nec ē in spū ei⁹ dolus. **O**m̄ ta-
cui inueterauerūt ossa mea: dum clamare tota die
Om̄ die ac nocte grauata est sup me manus tua:
couersus sum in erumna mea: dum cōfigis spina
Delictū meū cognitū tibi feci: et iniusticiā meā nō
abscondi. **D**ixi cōfitebor aduersum me iniusticiā
meā domino: et tu remisisti impietate peccati mei.
Pro hac orabit ad te oīs sanct⁹: i tempore opor-
tuno. **V**erūtamen in diluuiū aquarū multarū: ad
eum nō approximabūt. **T**u es refugium meū a tri-
bulatiōe que circumdedit me: exultatio mea erue
me a circūdantib⁹ me. **I**ntellectū tibi dabo et in-
struā te in via hac qua gradieris: firmabo sup te
oculos meos. **N**olite fieri sicut equus et mulus:
quib⁹ nō est intellect⁹. **I**n chamo et freno maxil-
las eorū cōstringe: qui nō approximāt ad te. **M**ul-
ta flagella peccatoris: sperantē aut in dño miseri-
cordia circūdabit. **L**etamini in dño et exultate iusti
et gloriamini oēs recti corde. **G**loria patri. **An.** Erat q-
dā regul⁹ cui⁹ filius infirmabatur capharnaū hic cū audisset
qz ihs veniret i galyleā rogabat eū vt sanaret filiū ei⁹. **ps.**

Domine ne in furore tuo arguas me: neqz in
ira tua corripas me. **Q**uoniam sagitte tue
infixe sunt mihi: et cōfirmasti sup me manū tuam.
Non est sanitas i carne mea a facie ire tue: nō est
pax ossibus meis: a facie peccatorū meorū. **Q**uo-
niā iniquitates mee supgresse sunt caput meū: et sic
onus graue grauante sunt super me. **P**utruerūt et
corrupte sūt cicatrices mee: a facie insipientie mee.
Miser factus sum et curuatus sum vsqz in finem:
tota die cōtristat⁹ ingrediebar. **Q**uoniā lūbi mei
impleti sunt illusionib⁹: et nō est sanitas in carne
mea. **A**fflictus sum et hūiliatus suz nimis: rugie-
bā a gemitu cordis mei. **D**ñe ante te omne desi-
deriū meū: et gemit⁹ meus a te nō est absconditus.
Cor meū cōturbatū est dereliquit me virt⁹ meat:
et lumē oculorū meorū et ipm nō est meū. **A**mi-
ci mei et primi mei: aduersum me appropinqua-
uerūt et steterunt. **E**t qui iuxta me erant delonge
steterunt: et vim faciebant qui querebant animas
meā. **E**t qui inquirebant mihi locuti sunt vani-
tates: et dolos tota die meditabant. **E**go autem
tanqz surdus nō audiebam: et sicut mut⁹ nō ape-
riens os suum. **E**t factus suz sicut homo nō au-
diens: et nō habes i ore suo redargutiōes. **Q**uo-
niā in te domine speraui: tu exaudies me dñe deus
meus. **Q**uia dixi ne quādo supgaudeāt mihi ini-
mici mei: et dum cōmouent⁹ pedes mei super me
magna locuti sunt. **Q**uoniā ego in flagella para-

tus sum: et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: et cogitabo pro peccato meo. **I**nimici autem mei viuent et confirmati sunt super me: et multiplicati sunt qui oderunt me inique. **Q**ui retribuunt mala pro bonis detrahebant mihi: quoniam sequebar bonitatem. **N**e derelinquas me domine deus meus: ne discesseris a me. **I**ntende de i adiutorium meum: domine deus salutis mee. **G**loria patri. **Añ.** Domine descende ut sanes filium meum priusquam moriatur: dicit ei iesus vade filius tuus viuit. **Ps.**

Miserere mei deus: secundum magnam misericordiam tuam. **E**t secundum multitudinem miserationum tuarum: dele iniquitatem meam. **A**mplius lana me ab iniquitate mea: et a peccato meo munda me. **O**mni iniquitatem meam ego cognosco: et peccatum meum contra me est semper. **T**ibi soli peccaui et malum coram te feci: ut iustificeris in sermonibus tuis: et vincas cum iudicaris. **E**cce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea. **E**cce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientie tue manifestasti mihi. **A**sperges me domine isopo et munda bor: lauabis me super niuem dealbabor. **A**uditui meo dabis gaudium et leticiam: et exultabunt ossa humiliata. **A**uerte faciem tuam a peccatis meis et omnes iniquitates meas dele. **C**or mundum crea in me deus: et spiritum rectum innoua in visceribus meis. **N**eproicias me a facie tua: et spiritus sanctum tuum ne auferas a me. **R**edde mihi leticiam sa-

lutaris tui: et spiritu principali confirma me. **D**ocebo iniquos vias tuas: et impii ad te conuertentur.

Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee et exultabit lingua mea iusticiam tuam. **D**omine labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam. **Q**uoniam si voluisses sacrificium dedissem: utique holocaustis non delectaberis. **S**acrificium deo spiritus contribulatus: cor contritum et humiliatum deus non despicies. **B**enigne fac domine in bona voluntate tua syon: ut edificentur muri hierusalem. **T**unc acceptabis sacrificium iusticie oblationes et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. **G**loria patri. **Añ.** Cor contritum et humiliatum ne despicias sed propter magnam misericordiam miserere mei deus. **Ps.**

Domine exaudi orationem meam: et clamor meus ad te veniat. **N**on auertas faciem tuam a me: in quacumque die tribulor: inclina ad me aurem tuam. **I**n quacumque die inuocauero te: velociter exaudi me. **Q**uia defecerunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut cinis aruerunt. **P**ercussus sum ut fenestra et aruit cor meum: quia oblitus sum comedere panem meum. **V**oce gemitus mei: adhesit os meum carni mee. **S**imilis factus sum pellicano solitudinis factus sum sicut noctuorum in domicilio. **V**igilavi et factus sum sicut passer solitarius in tecto. **T**ota die exprobrabant mihi inimici mei: et qui laudabant me aduersum me iurabant. **Q**uia cinerem tanquam panem manducabam: et poculum meum cum fletu miscebam.

A facie ire indignationis tue: quia eleuans allisisti me. **D**ies mei sicut umbra declinauerunt: et ego sicut fenum arui. **Tu** autē in eternū pmanes: et memoriale tuum in generatōe et generationē. **Tu** exurgens misereberis syon: quia tempus miserendi eius: quia venit tempus. **Q**uoniam placuerunt seruis tuis lapides eius: et terre eius miserebunt. **E**t timebunt gentes nomen tuū domine: et omnes reges terre gloriā tuā. **Q**uia edificauit dñs syon: et uidebit in gloria sua. **R**esperit in orationē hūilium: et nō spreuit precem eorum. **S**cribantur hec in generatione altera: et populus qui creabitur laudabit dominū. **Q**uia prospexit de excelsis sancto suo: dñs de celo in terram aspexit. **U**t audiret gemitus compeditorum: ut solueret filios interemptorum. **U**t annūciarent in syon nomen dñi: laudem eius in hierusalem. **I**n conueniendo populos in unū: et reges ut seruiant domino. **R**espondit ei in uia uirtutis sue: paucitatem dierum meorum nūcia mihi. **N**e reuoces me in dimidio dierum meorum: in generatione et generationē anni tui. **I**n initio tu domine terrā fundasti: et opera manuum tuarum sunt celi. **I**psi peribunt tu autē pmanes: et omnes sicut uetimentum ueterascent. **E**t sic operatorum tuorum mutabis eos et mutabuntur: tu autē idem ipse es et anni tui nō deficient. **F**ilij seruorum tuorum habitabunt: et semen eorum in seculū diriges. **G**loria patri. **Añ.** Dñe puer meus iacet paraliticus in domo et male torquetur: amen dico tibi ego ueniā et curabo eum. **Ps.**

De profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi uocem meā. **F**iat aures tue intendentes in uocem deprecationis mee. **S**i iniquitates obseruaberis dñe: dñe quis sustinebit. **Q**uia apud te propitiatio est: et propter legem tuā sustinui te dñe. **S**ustinuit anima mea in uerbo eius: sperauit anima mea in domino. **C**ustodia matutina usque ad noctem: speret israel in dño. **Q**uia apud dñm misericordia: et copiosa apud eū redemptio. **E**t ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius. **G**loria patri. **Añ.** Dñe nō sum dignus ut intres sub tectum meum sed tamen dic uerbo et sanabitur puer meus. **D**omine exaudi orationem meā auribus **Ps.** **O**pcipe obsecrationem meā: in ueritate tua exaudi me in tua iusticia. **E**t nō intres in iudicium cum seruo tuo: quia nō iustificabitur in conspectu tuo omnis uiuens. **Q**uia persecutus est inimicus animam meā: humiliavit in terra uitam meā. **C**ollocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: et anxius est in me spiritus meus: in me turbatus est cor meum. **M**emor fui dierum antiquorum: meditatus sum in omnibus operibus tuis: in factis manuum tuarum meditabar. **E**xpandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi. **U**elociter exaudi me dñe: defecit spiritus meus. **N**ō auertas faciem tuā a me: et similis ero descendentibus in lacum. **A**uditā fac mihi mane misericordiam tuā: quia in te speraui. **N**otam fac mihi viam in qua ambulem: quia ad te leuaui animam meā. **A**ripe me de inimicis meis dñe ad te confugi: doce me facere uoluntatem tuam:

qz deus me⁹ es tu. **S**piritus tuus bonus deducet
me in terrā rectam: ppter nomen tuū domine viui-
ficabis me in equitate tua. **E**duces de tribulatio-
ne animā meā: et in misericordia tua disperdes
omnes inimicos meos. **E**t perdes omnes q̄ tri-
bulant animā meā: quoniam ego seruus tuus sum
Gloria patri. **An.** Cum autē sol occidisset omnes qui
habebant infirmos variis languoribus ducebant illos ad
iesum et curabant.

Letania sequit.

R exleyson. X peleyson. R exleyson.	
saluator mūdi: Adiuua eum domine.	
sancta maria	ora pro eo.
sancta dei genitrix	ora pro eo.
sancta virgo virginū	ora pro eo.
sancte michael	ora pro eo.
sancte gabriel	ora pro eo.
sancte raphael	ora pro eo.
omnes sancti angeli et archangeli:	Orate p eo.
sancte Iohānes baptista	ora pro eo.
omnes sancti p̄iarche et p̄phete:	Orate p eo.
sancte petre	ora pro eo.
sancte paule	ora pro eo.
sancte andrea	ora pro eo.
omnes sancti apli et euāgeliste:	Orate p eo.
sancte stephane	ora pro eo.
sancte laurenti	ora pro eo.
sancte Georgi	ora pro eo.
omnes sancti martyres	Orate pro eo.

sancte Siluester	ora pro eo.
sancte martine	ora pro eo.
sancte nicolae	ora pro eo.
omnes sancti cōfessores:	Orate p eo.
sancta maria magdalena	ora pro eo.
sancta agatha	ora pro eo.
sancta margaretha	ora pro eo.
omnes sancte virgines et vidue:	Orate p eo.
omnes sancti	Orate p eo.
P ropicius esto: Libera eum dñe. P ropicius esto	
parce ei dñe. A b omni malo: Libera eū dñe. A b	
ira tua: Libera eū dñe. P er aduentū et natiuitatē	
tuā: Libera eū dñe. P er passiōis et sc̄taz crucē tuā:	
Libera eū dñe. P er gl̄iosā resurrectiōis et admi- rabilē ascensionē tuā: Libera eū dñe. P er aduentū	
sp̄s sancti pacis: Libera eū dñe. I n die iudicij:	
Libera eū dñe. P eccatores: Te rogam⁹ audi nos.	
U t sanitatē ei dones: te rogam⁹ audi nos. U t a	
p̄nti piculo et infirmitate eū liberare digneris: te ro-	
gam⁹ audi nos. U t ab ardore febriū eū liberare	
digneris: te rogam⁹ audi nos. U t a morte ppetua	
eū liberare digneris: te roga. U t indulgentiā oīm	
p̄ctoꝝ suoz ei dones: te roga. U t eū exaudire di-	
gneris: te ro. U t eū custodire digneris: te ro. R eli-	
dei: te ro. A gn⁹ dei q̄ tollis p̄ctā mūdi: Misere ei	
dñe. A gn⁹ dei q̄ tollis p̄ctā mūdi: p̄ce ei dñe. A gn⁹	
dei q̄ tollis p̄ctā mūdi: dona ei pacē et sanitatē. X p̄e	
audi nos. R exiel. X p̄el. R exiel. Pater n̄r. V .	

Saluū fac seruū tuū. Deus meus sperantē in te. *V. Adite ei auxiliū de sancto. Et de syon tuere eū. V. Esto ei domine turris fortitudinis. A facie iūmici. V. Nihil proficiat inimicus i eo. Et fili? iniquitat? nō apponat nocere ei. V. Bñe exaudi orōnez meā. Et clamor meus ad te veniat. Oratio.*

Omnipotēs sempiternus deus: qui per beatū iacobū apłm tuū inducere p̄sbyteros ecclesie: et ungere infirmos p̄cepisti: presta q̄ms: vt digneris p man? n̄ras hūc famulū tuū infirmū de oleo sanctificato ungere et bene *X* dicere: et q̄ fide lic? postulātes exteri? amplectimur: hic interi? spūa liter diuina tua virtus inuisibiliter opef: p. *Oro.*

Domine deus qui p apłm tuū Iacobū locutus es dicens. Infirmas q̄s in vobis inducat p̄sbyteros ecclesie et orēt sup euz: ungetes eum oleo sancto: in nomie dñi: et oīo fidei saluabit infirmū et alleuiabit eū dñs: et si i peccatis sit dimittent? ei: cura q̄ms redēptor n̄r grā spūsancti languores hui? infirmi: et sua sana vulnera: eiusq; dimitte peccata: atq; dolores cūctos cordis et corporis ab eo expelle: plenāq; interi? et exteri? sanitatē misericordie redde: vt ope misericordie tue restitutus: ad p̄stina reparet officia: pe. christū.

Hic imponēs sacerdos man? sup infirmū dicat.

In nomie patris: et filij: et spūsancti: extingua? in te omis virtus diaboli p impositionē manū n̄raz. Imo p inuocationē oīm sanctorū angelorū: archangelorū: patriarcharū: p̄pharū: apłorū:

martyrū: cōfessorū: virginū omniūq; sanctorū: amē

Hic iunge cū pollice de oleo sancto sicut scis dicere.

Per istā sanctā vñtionē *cens. p̄mo ad oculos.* et suā p̄ssimā misericordiā parcat tibi dñs quicqd oculorū vitio deliquisti: amē. *Ad aures.*

Per istā sanctā vñtionē et suā p̄ssimā misericordiā parcat tibi dñs quicqd aurīū vitio deliquisti:

Per istam sanctā vñtionē et *Ad nares.* amē. suā p̄ssimā misericordiā parcat tibi dñs quicqd nariū vitio deliquisti: amen. *Ad labia.*

Per istam sanctā vñtionē et suam p̄ssimā misericordiā parcat tibi domin? quicqd lingue vł oris vitio deliquisti: amen. *Ad manus.*

Per istam sanctā vñtionē et suam p̄ssimā misericordiā parcat tibi domin? quicqd tactu manūū seu carnis vitio deliquisti: amē. *Ad pedes.*

Per istam sanctā vñtionē et suam p̄ssimā misericordiā parcat tibi domin? quicqd incessu pedū aut lūborū vitio deliquisti: amen. *Oratio.*

Respice q̄ms dñe famulū tuū. In infirmitate sui corporis laborantē: et animā refone quā creasti: vt castigationibus emēdatus: se sentiat tua medicina saluati: Per christū. *Oratio.*

Domine sancte pater omps eterne deus: qui bñdictiōis tue gratiā egris infundēdo corporib?: facturā tuā multiplici pietate custodis: ad inuocationē tui nomis benign? assiste: vt famulū tuū ab egritudine liberatus: et sanitati donatum:

dextera tua erigas: virtute confirmes: potestate tu-
earis: ecclesie tue sanctisque tuis altaribus cum omni
desiderata prosperitate restituas: Per christum. *Oratio.*

Dominus iesus christus apud te sit: ut te de-
fendat. Intra te sit: ut te reficiat. Circa te sit:
ut te conservet. Ante te sit: ut te deducat. Post te sit
ut te custodiat. Super te sit: ut te benedicat. Cui ho-
nor est in secula seculorum: amen.

*Collecte sequentes de necessitate non sunt. sed si
quis eas vult legere ex devotione potest. Oratio.*

Deus qui peccatores scelerum pondere grava-
tos: sacerdotibus tuis se ostendere iussisti. De-
us qui discipulis manus super infirmos ponere: ut bene
haberent precepisti. Deus qui per apostolum tuum iacobum
infirmos sacro oleo inungere: et per eis rogare do-
cuisti. Deus qui per impositionem manuum sacerdotum
cum sancti nominis tui invocatione peccata relaxa-
re voluisti. Exaudi orationes nostras: et da huic fa-
mulo tuo infirmitatis pondere presso: per hoc sacrum
mysterium: quod nobis indignis famulis tuis age-
re precepisti: remissionem omnium peccatorum: quatenus
per hanc sacri olei unctionem: et manuum nostrarum im-
positionem cuncta ei facinora sancti spiritus gratia
relaxent: veniam impetret: sanitas anime et corpo-
ris restituat. Et non plus ei noceat conscientie rea-
tus ad penam: quam indulgentia tue pietatis atque remis-

sionis ad reconciliationem et veniam: per. *Oratio.*
Deus qui famulo tuo ezechie terquinos an-

nos ad vitam donasti. Ita et famulum tuum. M. a
lecto egritudinis tua potentia erigat ad salutem: per.

Deus qui facture tue pio semper do- *Oratio.*
minaris affectu. Inclina aures tuas supplica-
tionibus nostris. Et famulum tuum. M. ex adversa vali-
tudine corporis lab orantem: placatus respice: et vi-
sita in salutari tuo: ac celestis gratie presta medi-
cinam. Per christum. *Oratio.*

Deus qui beatum Petrum apostolum misisti ad
Thabitam famulam tuam: ut eius precibus susci-
taretur ad vitam. Exaudi nos quesumus. Et famu-
lo tuo. M. quem in nomine tuo visitat nostra fragilitas:
exorata medicina: tua medela subueniat: per christum.

Exaudi nos domine sancte pater *Oratio.*
Omnipotens eterne deus: et visitationem tuam
conferre dignare super hunc famulum tuum. M. quem
diversa versat infirmitas. Visita eum domine si-
cut visitare dignatus es sanctum Petrum: et puerum
Centurionis: et Thobiam et Saram per angelum
tuum sanctum Raphaellem. Et ita eum restituas ad
pristinam sanitatem: ut mereatur in atrio domus tue
dicere prope ore. Castigans castigavit me dominus
et morti non tradidit me: per.

Oratio.
Deus qui humano generi: et salutis reme-
dium: et vite eterne munera contulisti. Con-
serva famulo tuo. M. tuorum dona virtutum: et con-
cede: ut non solum in corpore sed etiam in anima me-
delam tuam sentiat: per.

Oratio.

Uirtutū celestium deus qui ab humanis cor-
poribus omnē languorē: et omnē infirmita-
tem p̄cepti tui potestate depellis. Adesto p̄picius
famulo tuo. *M.* ut fugatis infirmitatibus: et viri-
bus receptis: nomen sanctū tuū instaurata proti-
nus sanitate benedicat. *Per.*

Oratio.

Omine sancte pater o m̄ps eterne dē: qui
fragilitatē cōditionis nostre infusa virtutis
tue dignatiōe cōfirmas: ut salutaribus remedijs
pietatis tue corpora n̄ra et membra vegetent: sup
hūc famulū tuū. *M.* p̄picius intēder: ut omī neces-
sitate corporee infirmitatis exclusa: gr̄a in eo pri-
stine sanitatis p̄fecta reparet: *Per.*

Oratio.

Miserere iaz q̄ms dñe famulo tuo: et p̄tinuis
tribulatiōibus laborantē: p̄picius respirare
conceder: *Per.*

Oratio.

Sanct te deus pater om̄ps: Amen. Sanct te
christus filius dei viui et altissimi: Amē. Sa-
net te sp̄s sanctus: Amē. Sanct te angeli et arch-
angeli: Amē. Sanct te patriarche et p̄phete: Amē.
Sanct te apli et martyres: Amē. Sanct te p̄fesso-
res et virgines: Amē. Sanct te oēs sancti et electi
dei: ab omni dolore: ab omni tribulatiōe: ab omī
infirmitate: ab omni languore: ab omī offensione
ab omni plagat: Amē. *M.* omēq; dei patris: et filij: et
sp̄s sancti sit b̄ndictū i te: et nomē iesu christi atq;

Bomniū sanctorū sit signatum sup te: Amen.

B̄ndictio.

in principio cūcta creauit: Amē. Bene *X*dicat te
deus filius: qui a paterna sede p te saluādo descē-
dit: Amē. Bene *X*dicat te sp̄s sanctus: qui i spe-
cie columbe in iordanis fluuiō i christo requieuit:
Amē. Ipse te in trinitate et vnitāte sanctificet quē
omnes venturū expectāt iudicē viuētē et regnan-
tem in secula seculorū: Amē.

B̄ndictio

Bene *X*dicat te deus pater: qui te creauit in
carne: Amē. Sanet te deus filius: qui p te
passus est in cruce: Amen. Illuminet te deus spi-
ritus sanctus qui in te fusus est in baptismo: Amen.
Sancta trinitas sit semp tecum omnibus diebus
vite tue: Amen. Corpus tuū custodiat et irradiat.
Sensum tuū dirigat. Animā tuā saluet: et ad sup-
nam vitam te perducāt iesus christus dominus no-
ster: Qui cum patre.

Benedictio.

Bene *X*dicat te dē pater: et custodiat te. Illu-
minet dominus iesus faciem suam super te: et
misereat tui: et cōuertat dominus vultū suū ad te
et det tibi pacē: Qui viuit et regnat. *B̄ndictio.*

Bene *X*dicere et sancti *X*ficare digneris do-
mine famulū tuū. *M.* celesti b̄ndictiōe. In
nomē pa *X*tris: et fi *X*lij: et sp̄s *X*sancti: Amē.

Omine sancte p̄r om̄ps eterne *Alia oratio.*
dē q̄ es via: veritas et vita: exaudi et cōserua
famulū tuū hūc: quē viuificasti et redemisti precio

Magno sc̄ti sanguis filij tui: Qui vi. *Oro.*
Aeternitatem tuā dñe supplices deprecamur: ut

huic famulo tuo miserationis tue veniam largiri
digneris: ut nuptiali veste recepta: ad regalē mē-
sam unde electus fuerat per hoc viuificū corpus et
sanguinē domini nostri iesu christi mereat intra-
re: per eundem.

*Sequitur recōmendatio anime quādo iam ppe
est morti. Primo ergo legat letaniā ut supra quā-
do iungit deinde oratiōes sequētes deuote dicat.*

Rosificere aia christiana de hoc *Oratio.*
mūdo. In nomie dei patris omnipotētis q̄
te creauit. In nomie iesu xpi filij dei viuit: q̄ pro te
passus est. In noie spūs sancti q̄ in te fusus est. In
nomie angeloz et archangeloz. In noie thronoz
et dominationū. In noie pncipatuū et potestatuū.
In noie cherubin et seraphin. In noie p̄iarcha-
rū et pphaz. In noie factorū aploz. In noie scōz
martyrū et p̄fessorū. In nomie scōz monachoz et
heremitarū. In noie vginū et oīm scōz et sanctaz
dei. Hodie sit i pace locus tuus et habitatio tua in
sancta syon.

Alia oratio.

Deus misericors: de⁹ clemēs: de⁹ qui fm mul-
titudine miserationū tuaz pctā penitentiū de-
les: et p̄teritorū criminū culpas venia remissionis
euacuas: respice ppici⁹ sup hūc famulū tuū. Et
remissionē sibi oīm pctōz suoz tota cordis p̄fessi-
one poscentē: de p̄catus exaudi. Renoua i eo p̄ssī

20
me p̄r quicq̄d frena fragilitate corruptū: vlt̄ q̄cqd
dyabolica fraude violatū est: et vnitati corpis ec-
clesie mēbrū redemptiōis annecte. Misere dñe
gemituū: misere dñe lachrymaz ei⁹: et nō habē-
tem fiduciaz nisi in tua misericordia: ad tue sacm
recōciliatiōis admittere: p xpm.

Alia oratio.

Ommēdo te omnipotēti deo charissime frāc
cui⁹ es creatura: ut cum hūanitatis debituz
morte interueniēte p̄solueris: ad creatorē tuū qui
te de limo formauerat reuertaris. Egre diēti itaq̄
anime tue de corpore splendidissim⁹ angeloz cho-
rus occurrat. Iudex apostolorū te senatus circū-
det. Candidatorū tibi martyrū triūphator exerci-
tus obuiet. Lucida rutilantiū te cōfessorū turma
circūornet. Iubilantiū te virginū chorus excipiat
et beate quietis in sinu patriarcharū te cōplexus
astringat. Aditis itaq̄ festinus christi iesu tibi cō-
spectus apareat qui te inter assistentes sibi iugit̄
interesse decernat. Ignoret omne qd̄ horret in te-
nebris: qd̄ stridet in flāmis: qd̄ cruciat i tormētis.
Cedat tibi teterrim⁹ sathanas cum satellitib⁹ suis
et in aduentu suo te comitantib⁹ angelis cōtremi-
scat atq̄ in eterne noctis chaos in mare diffugiat.
Exurgat deus et dissipent inimici eius: et fugiant
q̄ oderunt eum a facie eius: sicut deficit fumus de-
ficient: sic fluit cera a facie ignis sic peant pctōres
a facie dei. Cōfundant̄ igit̄ et erubescāt oēs tarta-
ree legiōes: et mīstri sathane iter tuū impedire nō

audeant: liberet te a cruciatu xps: q̄ p te crucifixus
est: liberet te a morte xps: q̄ p te mori dignatus est.
Constituatur te xps filius dei viui intra paradisi sui
semp amena virentia: et inter oues suas te verus
ille pastor agnoscat. Ille ab omnib⁹ tuis peccatis
te absoluat: atq; ad dexterā suam in electorū suorū
te sorte cōstituatur: vt redemptorē tuum facie ad fa-
ciem videas: et p̄sens semp assistens: manifestissi-
mā beatīs oculis aspicias veritatem. Cōstitutus
igif inter agmina beatorū cōtemplationis diuine
dulcedine potiaris ī secula seculorū: amē. *Oratio.*

Suscipe dñe seruū tuū in locum sperāde sal-
uationis sibi a misericordia tua p̄paratū: amē.
Libera dñe aīam serui tui: ex omib⁹ piculis infer-
norū: et de laqueis penarū: et ex omnib⁹ tribulatio-
nibus: amē. Libera dñe animā serui tui sic libera-
sti Enoch et Helyā de cōi morte mūdi: amē. Libe-
ra dñe aīaz serui tui: sic liberasti Noe de diluuiō:
amē. Libera dñe aīaz serui tui: sic liberasti abrahā
de hur caldeo: amē. Libera dñe aīam serui tui: sic
liberasti Job de passiōib⁹ suis: amē. Libera dñe
aīaz hui tui: sic liberasti ysaac de hostia et de manu
abrahę p̄ris sui: amē. Libera dñe aīam hui tui: sic
liberasti Loth de sodomis et de flāma ignis: amē.
Libera dñe aīaz hui tui: sic liberasti moysen d̄ ma-
nu pharaonis regis egyptiorū: amen. Libera dñe
aīaz hui tui: sic liberasti danielē d̄ lacu leonū: amē.
Libera dñe aīaz hui tui: sic liberasti tres pueros d̄

21
camino ignis ardētis: et de manu regis inīq; amē.
Libera dñe aīaz serui tui: sic liberasti Suzannā de
falso crimie: amē. Libera dñe aīaz hui tui: sic libe-
rasti dauid de manu saul: et d̄ manu golie: amē. Li-
bera dñe aīaz hui tui: sic liberasti petrū et paulū de
carcerib⁹: et sic liberasti gl̄iosissimā virginē et mar-
tyrē tuā Teclā de tribus tormētis atrocissimis: sic
liberare digneris aīaz infirmi hui⁹: et totū facias ī
bonis cōgaudere celestibus: Amē.

Omnēdam⁹ tibi dñe aīaz famuli tui: p̄ca-
murq; te ihu xpe saluator mōi: vt ppter quē
ad terrā misericordiē descēdisti: patriarcharū tuorū
sinib⁹ insinuari nō renuas. Agnosce dñe creaturā
tuam: nō ex dñs alienis creatam: sed a te deo solo
deo viuo et vero: qz nō est deus alius p̄ter te: et nō
est h̄m opa tua. Letifica dñe animā eius in cōspe-
ctu tuo: et ne memineris iniquitatū eius antiqua-
rum: et ebrietatū eius: quas suscitauit furor sine
feruor mali desiderij. Licet eīm peccauit: tamē patrē
et filiū et spiritū sanctū non negauit: sed credidit et
zelū dei in se habuit: et deū qui fecit omnia fide-
ter adorauit: Per.

Oratio.

Oelicta iuuetutis et ignorātiā eius qm̄s ne
memineris dñe: sed h̄m magnā misericordiā
tuā memor esto illius in gloria claritatis tue. Ape-
riant illi celi: collectent ei angeli in regnū tuum
domine seruū tuū suscipe. Suscipiat eum sanctus
Michael archangel⁹ dei: qui militie celest̄ meruit

p̄ncipatū: veniāt illi obuiā sancti angeli dei ⁊ p̄du-
cant eum in celestē h̄terusalē. Suscipiat eum bea-
tus Petrus ap̄lus: cui a deo clauēs regni celestis
cōmisse sunt. Adiuet eū sanctus Paul⁹: q̄ dign⁹
fuit eē vas electiōis. Intercedat p̄ eo sanct⁹ Johā-
nes ap̄lus ⁊ dei dilectus: cui reuelata sunt secreta
celestia. Orēt p̄ illo oēs sancti ap̄li: quib⁹ a dño
data est potestas ligandi atq; soluēdi. Intercedāt
pro eo omnes sancti dei: qui p̄ xp̄i nomīe tormē-
ta in hoc seculo sustinuerunt: vt vinculis carnis
erutus: puenire mereat ad gloriā regni celestis:
p̄stante dño n̄ro iesu christo: Qui tecū.

Si adhuc in corpore tardauerit aīa infirmi legat
aliq̄s diacon⁹ vel p̄s byter passiōes dñicas. ⁊ po-
nat crux xp̄i ante conspectū ei⁹. ⁊ de fide catholica
mentionē faciat. Cum aut̄ recesserit aīa dicat R̄.
Subuenite sancti dei occurrite angeli domini suscipientes
animā eius. Offerentes eā in cōspectu altissimi. **V.** Susci-
piat te christus qui vocauit te ⁊ in sinum abrahe angeli de-
ducāt te. Offerētes. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater n̄r.
V. A porta inferi. Erue dñe aīas eorū. **V.** Credo videre bo-
na dñi in terra viuētū. **V.** Ne tradas bestiis aīas cōsūtētes
tibi. Et aīas pauperū tuorū ne obliuiscaris in finē. **V.** Dñe
miserere ei. Xpe parce ei. **V.** Dñe exaudi. **Oratio.**

Ubi dñe cōmendam⁹ aīas famuli tui. M. defū-
cti: vt defunct⁹ seculo tibi viuāt: ⁊ q̄ p̄ fragili-
tatē mūdane cōuersationis pctā admisit: tu venia

misericordissime pietatē deleas ⁊ abstergas: p̄ xp̄m
Scape dñe aīas serui tui quā de er- **Oratio.**
gastulo h⁹ seculi vocare dignat⁹ es: ⁊ libera
eā de p̄ncipib⁹ tenebrarū: ⁊ de locis penarū: vt abso-
lut⁹ omī vinculo pctōrū: q̄etis ac lucē et̄ne b̄titudine
p̄fruas: ⁊ int̄ sc̄tōs ⁊ electos tuos in resurrectiōis
gl̄ia resuscitari mereas: p̄stante dño n̄ro ihu xp̄o.

Tūc aspgat aq̄ b̄ndicta ⁊ thurificet. ⁊ ad eccle-
siā portet. cantando R̄. Absolue domine aīas eorum
ab omī vinculo delictorū nō eas tormētū mortis attigat. Mō-
reor cathena p̄strigat sed miseratio tua i pacis eas ac lucis
regiōe p̄stituat. **V.** Si q̄ illis sint dñe digne cruciatib⁹ culpe
tu eas gr̄a lenitatis indolge. **Et finito R̄. dicat p̄ totū**

A te leuauit aīas meā: deus me⁹ i te cō- **p̄s.**
fido nō erubescā. Neq; irrideant me inimici
mei: et̄m vniuersi q̄ sustinēt te nō p̄fudent. **Q**uō-
fudat oēs iniq̄ agētes: supuacue. **V**ias tuas dñe
demōstra mihi: ⁊ semitas tuas edoce me. **D**irige
me i veritate tuā: doce me: q̄ tu es saluator me⁹ ⁊
te sustinui tota die. **R**emiscere miserationū tuarū
dñe: ⁊ misericordiarū tuarū q̄ a seculo sūt. **O**elicta
iniquitatis mee: et ignorātiās meas ne memineris
Scōm misericordiā tuā memēto mei tu p̄t boni-
tatē tuā dñe. **D**ulcis ⁊ rect⁹ dñs: p̄pter h̄ legē da-
bit delinquentib⁹ i via. **D**iriget māsuetos i iudicio
docebit mites vias suas. **U**niuersę vie dñi mīa ⁊
veritas: requirētib⁹ testamētus eius ⁊ testimonia
ei⁹. **P**ropter nomen tuū dñe p̄piciaberis peccato

meo: multū ē em̄. **Q**uis est hō q̄ timet dñm: legē
statuit ei i via quā elegit. **A**ia eius i bonis demo-
rabit: et semē ei⁹ hereditabit trā. **F**irmamētus ē
dñs timētib⁹ eū: et testamētū ipi⁹ vt manifestet ill⁹
Oculi mei sp̄ ad dñm: qm̄ ip̄e euellet de laq̄o pe-
des meos. **R**espice i me et miserere mei qz vnic⁹ et
paup̄ sū ego. **T**ribulatiōes cordis mei mltiplica-
te sūt: de necessitatib⁹ meis erue me. **V**ide hūilita-
tem meā et laborē meū: et dimitte vniuersa delicta
mea. **R**espice inimicos meos qm̄ mltiplicati sūt
et odio iniq̄ oderūt me. **C**ustodi aīaz meā et erue
me: nō erubescā qm̄ sp̄aui i te. **I**nnocētes et recti
adheserūt mihi: qz sustinui te. **L**ibera me de⁹ isrl̄
ex omib⁹ tribulatiōib⁹ suis. **R**equiē eternā. **Añ.**
Suscipiat te xps q̄ vocauit te et i sinū abrahe āgeli deducāt
te. **P̄s.** Miserere mei. **vt s̄. in septē p̄s.** **Añ.** Leto aīo
pgo ad te suscipe me dñe qz d̄ limo terre plasmasti me sp̄s
de celo itroiuit i me et aīaz quā dedisti suscipe illā de⁹. **Oro.**
Misericordiā tuā dñe s̄acte p̄z omp̄s etne de⁹
pietatis affectu rogare p̄ alijs cogimur q̄ p̄
nr̄is pctis supplicare neq̄q̄ sufficim⁹: tñ de tua p̄fi-
si gratuita pietate: et inolita benignitate: clemētiā
tuā deposcim⁹: vt aīam hui⁹ tui ad te reuertentē cū
pietate suscipias: adsit ei angel⁹ testamēti tui mi-
chaēl: et p̄ manus sctōz angeloz tuoz: int̄ sctōs et
electos tuos i sinibus abrahe ysaac et iacob p̄ri-
archaz tuoz collocare digneris: q̄tenus de p̄ncipi-
bus tenebray: et de locis penay nullis iā p̄me na-
tūitat: aut i gr̄atie: aut p̄pe iniquitat: seu fragilitat:

cōfundat erroribus: sed potius agnoscat a tuis
et sancte beatitudinis requie p̄fruat: atq; cū ma-
gna iudicij dies aduenerit: int̄ sanctos et electos
tuos resuscitat⁹ gl̄ia manifeste p̄tēplatiōis tue p̄-

Omnipotēs sempiternē **Oro.** petue saties.
de⁹ q̄ hūano corpi aīaz ad similitudinē tuā in-
spirare dignat⁹ es: dū te iubēte puluis in puluere
reuertit: tu imaginē tuā cū sancti et electi tuis eter-
nis sedib⁹ p̄cipias sociari: eāq; ad te reuertentē de
egypti p̄tib⁹ blande lenit⁹q; suscipias: et angelos
sanctos tuos ei obuiā mittas: viāq; illi iusticie de-
mōstrat et portas gl̄ie tue aperit: repelle qm̄s ab ea
oēs p̄ncipes tenebray: et agnosce depositū fidele
qđ tuū ē. Suscipe dñe creaturā tuā: nō ex dñs alie-
nis creatā: sed a te solo deo viuo et vero: qz nō est
alius deus p̄ter te dñe: et nō est fm̄ opa tua: letifi-
ca clemētissime deus animā serui tui: et clarifica eā
in multitudine misericordie tue. **N**e memieris q̄s
iniquitatū eius antiquay et ebrietatū quas suscita-
uit furor mali desiderij. **L**ics em̄ peccauit: tñ te nō
negauit: s̄ signo fidei insignit⁹: te q̄ oīa: et eū inter
oīa fecisti: fidelit̄ adorauit. **Q**ui in trinitate p̄fecta.

Viri vulneris nouitate pcussit: et quo- **Oro.**
dāmodo cordib⁹ sauciati: misericordiā tuā
mūdi redēptor flebilib⁹ vocib⁹ iploxam⁹: vt chari-
nr̄i aīaz ad tuā clemētiā q̄ fons pietat: es: blande
lenit⁹q; suscipias: et quas illa carnali cōmertio cō-
traxit maculas: tu de⁹ inolita bonitate clemēter de-

leas: benigne indulges: obliuioni imppetuū tra-
das: atq; ad laudē tibi cū ceteris redditurā ⁊ ad
corp⁹ qnq; reuersurā: scōz tuoz cetib⁹ aggregari
p̄cipias. Kyriel. Xpel. Kyriel. Ipat noster. **V.** Mō
intres in iudiciū cum seruo tuo. Quia nō iustificabit in cō
spectu tuo ois uiuēs. **V.** Non tradas dñe bestiis aīas cōfi-
sentes tibi. Et aīas pauperū. **V.** Aīa eius in bonis demora-
bit. Et semē ei⁹ hereditabit terrā. **V.** A porta inferi. Erue
dñe animas eoz. Domin⁹ vobiscū. **Oremus.**

Prim⁹ demētissime dñe vt spm̄ hui⁹ famuli
tui vinculis corp'alib⁹ liberatū i pace scōz
tuoz recipias: vt locū penalem ⁊ gehenne ignem
flāmasq; tartari in regionem viuentiū euadat. Et
partē beate resurrectōis obtineat: vitāq; eternā
mereat habere in celis: p te ihu xpe saluator mōi:
Qui cū patre. Requiescat in pace: Amen.

**Post hec laue corpus defuncti. ⁊ post lotionē
cōueniāt frēs. ⁊ aspsa aq̄ bñdicta et incēsato cor-
pore dicāt.** Kyriel. Xpel. Kyriel. Ipat nī. **V.** In me-
morā eterna erit iustus. Ab auditiōe mala nō timebit. **V.**
Mō tradas. **ut s. v.** Bñe miserere ei. Xpe pce ei. **V.** Bñe

Suscipe dñe aīaz serui tui quā **Oro.** exaudi.
De ergastulo h⁹ seculi vocare dignat⁹ es: ⁊ li-
bera eā de pncipib⁹ tenebrarū: ⁊ de locis penarū: vt
absoluta omī vīculo pctōz: quiet⁹ ac lucis eterne
beatitudine pfruat: ⁊ int̄ sanctos ⁊ electos tuos i
resurrectiōis glōria resuscitari mereat: Ipat.

Hic defunctus in ecclesiā portet cantando añ.

In parasum deducant te angeli: in tu o aduentu suscipiāt te
martyr es: ⁊ pducant i ciuitatē sanctā hierlm. **Ps p totū**
Exitu isrl̄ d egypto: dom⁹ iacob d p̄lo bar-
baro. **E**acta ē iudea sctificatio ei⁹: isrl̄ ptās
ei⁹. **M**are vidit ⁊ fugit: iordanis puerfus ē retroz
sū. **M**ōtes exultauerūt vt arietes: ⁊ colles sic agni
ouiū. **Q**uid est tibi mare qd fugisti: ⁊ tu iordanis
qd puerfus es retroz sū. **M**ōtes exultauerūt sic arie-
tes: ⁊ colles sic agni ouiū. **A** facie dñi mota ē trā
a facie dei iacob. **Q**ui puerit petrā i stagna aqz:
⁊ rupē i fontes aqz. **N**ō nobis dñe nō nobis: s
nomi tuo da glōriā. **S**up mīa tua ⁊ veritate tua:
neqn̄ dicāt gentes vbi ē de⁹ eoz. **D**eus aut̄ nī in
celo: oīa quecūq; voluit fecit. **S**imulacra gentiū
argētū ⁊ aurū: opa manuū hoīm. **O**s habēt ⁊ n̄
loquēt: ocl̄os habēt ⁊ nō videbūt. **A**ures hñt ⁊
nō audiēt: nares hñt ⁊ nō odorabūt. **M**an⁹ hñt ⁊
nō palpabūt: pedes hñt ⁊ nō ambulabūt nō cla-
mabūt i gutture suo. **S**ilis illis fiāt q faciūt ea: ⁊
oēs q pfidūt i eis. **D**om⁹ isrl̄ sperauit i dño: adiu-
tor eoz ⁊ pector eozū est. **D**om⁹ aaron spauit in
dño: adiutor eoz ⁊ pector eoz ē. **Q**ui timēt dñm
spauerūt i dño adiutor eoz ⁊ pector eoz ē. **D**ñs
memor fuit nī: ⁊ bñdixit nobis. **B**ñdixit domui
isrl̄: bñdixit domui aaron. **B**ñdixit oib⁹ q timēt
dñm: pusillis cū maiorib⁹. **A**diciat dñs sup vos
sup vos ⁊ sup filios vros. **B**ñdicti vos domino

qui fecit celum et terrā. **Q**uēlū celi domino: terram
autē dedit filiis hominū. **N**on mortui laudabūt te
dñe: neq; omnes qui descendūt in infernū. **S**ed
nos q̄ uiuim⁹ benedicim⁹ dñō: ex hoc nūc et vsq;
in seculū. **R**equiē eternā. **S**i autē aliquis ex deu-
otione voluerit legere plures psalmos videlicet ps̄
Beati imaculati vsq; ad ps̄ Ad dñm cū tribula-
tione vel vsq; ad finē potest. **D**einde cantet vigilie mor-
tuoꝝ. **E**t post misse celebrationē stet sacerdos
iuxta feretū dicens orationē. **O**ratio.

Non intres in iudiciū cū seruo tuo dñe: qm̄
nullus apud te iustificabit hō: nisi p te oim
peccatoꝝ tribuas remissio. **N**ō ḡ eū tua qm̄s iudi-
cialis sn̄ia p̄mat: quē tibi n̄ra supplicatio fidei xp̄i
ane cōmendat: sed gr̄a tua illi succurrente mereat
euadere iudiciū vltionis: qui dū viueret insignit⁹
est signaculo sancte trinitatis: **I**n qua uiuis rē.
Deinde **R**. Subuenite sancti dei occur. **vt s̄.** Kyriel.
Xp̄el. Kyriel. **P**ater n̄r. **v̄.** A porta inferi rē. **vt s̄.**

Deus cui oīa uiuūt: et cui nō peunt **O**io.
Moriēdo corpa n̄ra: s̄ mutant i meli⁹: te sup-
plices dep̄camur: vt quicq; aīa famuli tui vicioꝝ
tueq; volūtati cōtrarium fallēte diabolo: et pp̄ia
iniq̄tate ac fragilitate cōtraxit: tu pi⁹ et misericors
abluē indulgedo: eāq; suscipi iubeas per manus
sanctoꝝ angeloz tuoz deducendā in sinū patriar-
charū tuaz abrahā sc̄z amici tui: et ysaac electi tui:
atq; iacob dilecti tui: quo aufugit dolor et tristitia

atq; suspiriū: fideliū q̄z aīe felici locūditate letantē
et in nouissimo magni iudiciū die: inter sanctos et
electos tuos eā facias ppetue gl̄ie p̄cipere porti-
onē: quā oculus nō vidit: nec auris audiuit: nec i
cor hominis ascēdit quā p̄parasti diligētib⁹ te. **R**.
Anteq̄ nascerer nouisti me et ad imaginē tuā dñe plasmasti
m̄hō reddo tibi creatori aīaz meā. **v̄.** Cōmissa mea dñe pa-
uesco et añ te erubesco dñi veneri iudicare noli me cōdēnare
m̄hodo. **K**yriel. **X**p̄el. **K**yriel. **P**ater n̄r. **vt s̄.** **O**io

Et ac q̄sum⁹ dñe hanc cū seruo tuo misericor-
diā: vt factorū suorū i penis nō recipiat vicē:
q̄ tuā in votis tenuit volūtate: vt sicut b̄ euz vera
fides iūxit fideliū turmis: ita eū illic tua miseratio
societ angelicis choris: **P**er christū. **R**. Qui lasarū
resuscitasti de monumēto fetidū. Tu eis dñe dona requiem
et locū indulgētie. **v̄.** Qui vētur⁹ es iudicare viuos et mor-
tuos et seculū p ignem. Tu eis. **K**yriel. **X**p̄el. **K**yriel.
Pater noster. **v̄.** A porta inferi rē. **vt s̄.** **O**ratio.

Incлина dñe aurē tuā ad p̄ces n̄ras: quib⁹ mi-
sericordiā tuā supplices dep̄camur: vt aīaz fa-
muli tui. **M**. quā de hui⁹ seculi ergastulo migrare
iussisti: in pacis ac lucis regione cōstituas: et sctōꝝ
nos iubeas esse cōsortē: **P**er christū. **O**ratio.

Deus vniuersoz creator et cōditor: q̄ cum sis
tuozū beatitudo sctōꝝ: p̄sta nobis petētib⁹:
vt sp̄m famuli tui. **M**. nexib⁹ absolutū: in p̄ma re-
surrectiōe sctōꝝ tuozū iubeas p̄sentari: **P**er xp̄m.
Hic eleuet corpus defuncti et portet ad tumulū

cū ps̄ z añ. An̄. Aperite illi portas iusticie z ingressus in
eas confitebit̄ dño hec porta dñi iusti intrabūt in eā. **Ps̄.**
Confitemi dño qm̄ bon⁹: qm̄ in seculū mise
ricordia ei⁹. **D**icat nūc isrl̄ qm̄ bon⁹: qm̄ in
seculū mīa ei⁹. **D**icat nūc dom⁹ aaron qm̄ bonus
qm̄ in seculū mīa ei⁹. **D**icāt nūc q̄ timēt dñm: qm̄
in seculū mīa eius. **D**e tribulatōe inuocaui dñm
z exaudiuit me ī latitudine dñs. **D**ñs mibi adiu
tor: nō timebo qd̄ faciat mibi hō. **D**ñs mibi ad
iutor: z ego despiciā inimicos meos. **B**onū ē cō
fidere ī dño q̄ cōfidere ī hoīe. **B**onū ē sp̄are ī dño
q̄ sp̄are ī p̄ncipib⁹. **O**ēs gētes circūierūt me: et ī
noīe dñi: qz vltus sū ī eos. **C**ircūdātes circūdede
rūt me z ī noīe dñi: qz vlt⁹ sū ī eos. **C**ircūdedēit
me sicut apes z exarserūt sicut ignis ī spinis: et ī
noīe dñi qz vltus sū ī eos. **I**mpulsus euersus suz
vt caderem: z dñs suscepit me. **F**ortitudo mea z
laus mea dñs: z fact⁹ ē mibi ī salutē. **V**ox exulta
tiōis z salutis: ī tabernaculis iustoz. **D**extera dñi
fecit v̄tutē: dextera dñi exaltauit me dextera dñi fe
cit v̄tutē. **N**ō moriar s̄ viuā: z narrabo opa dñi.
Castigās castigauit me dñs: z morti nō tradidit
me. **A**p̄ite mibi portas iusticie: ingressus in eas
cōfitebor dño hec porta dñi: iusti intrabūt in eam.
Cōfitebor tibi qm̄ exaudisti me: z fact⁹ es mibi ī
salutē. **L**apidē quē reprobauerūt edificātes: hic
factus ē ī caput anguli. **A**dño factū est istud: z
ē mirabile ī oculis nr̄is. **H**ec ē dies quā fecit dñs

exultemus z letemur in ea. **O** dñe saluū me fac: o
dñe bene p̄sperare: bñdictus q̄ ventur⁹ es ī noīe
dñi. **B**ñdiximus vobis de domo dñi: deus dñs
z illuxit nobis. **C**onstituite diē solennē ī cōden
sis: vsq; ad cornu altaris. **D**eus meus es tu z cō
fitebor tibi: deus me⁹ es tu z exaltabo te. **C**ōfite
bor tibi qm̄ exaudisti me: z fact⁹ es mibi ī salutē.
Cōfitemini dño qm̄ bonus: qm̄ in seculū mise
ricordia eius. **R**equiē eternā. **O**ratio.

De recordatiōis affectu fratres charissimi cō
memorationē facimus chari nostri: quē do
min⁹ de tentatiōibus hui⁹ seculi assumpsit: obse
crantes misericordiā dei nostri: vt ipse ei tribuere
digne placidā z quietā māsiōnē: z dimittat oēs
lubrice temeritatis offensas: vt cōcessa venia ple
ne indulgentie: quicqd̄ ī hoc seculo p̄prio reatu
deliquit totū ineffabili pietate ac benignitate sua
deleat z abstergat: quod ipse p̄stare digne: **Q**ui

O viuit. **O**ratio.
Deus q̄ fūdasti terrā z formasti celos: q̄ om
nia sydera statuta fixisti: qui captū laqueo mortis
homīnē a liuore repasti: qui sepultos Abraham
Isaac z Jacob ī spelunca duplici: libro vite scri
psisti: atq; totius ecclesie p̄ncipes annotasti: bene
dicendos: bñdicere digneris hunc tumultū famuli
tui: vt hic euz requiescere facias: z ī sinu abrahe
collocare digneris: q̄ deū nostrū ab inferis resusa
tasti ad salutem credentiū ī se. **R**espice qm̄s sup

hanc fabricā sepulture: et descēdat virtus tue grē i
eam: ut te iubente sit ei in hoc loco quiesca dormi-
tio: et tpe iudicij cum sanctis oib⁹ vera resurrectio.
**Hic aspsa aqua bñdicta et incenso ponas corpus i
sepulcro et dicat añ.** Ingrediar in locū tabernaculi ad
mirabilis usq; ad domū dei.

Psalm⁹.

Quēadmodum desiderat ceru⁹ ad fontes aq-
rū: ita desiderat aīa mea ad te deus. **S**ituit
aīa mea ad deū fortem viuū: qm̄ veniā et apparebo
ante faciē dei. **F**uerūt mihi lachryme mee panes
die ac nocte: dum dicis mihi quotidie: ubi est de⁹
tuus. **N**ec recordat⁹ sum et effudi i me aīas meā:
qm̄ trāsibo in locū tabernaculi admirabilis usq;
ad domū dei. **I**n voce exultatiōis et pfessiōis: so-
nus epulātis. **Q**uare tristis es aīa mea: et quare
cōturbas me. **S**pera in deo qm̄ adhuc cōfitebor
illi: salutare vultus mei et deus me⁹. **A**d meipm̄
anima mea cōturbata est: ppter ea memor ero tui
de terra iordanis: et hermonym a monte modico.
Abysus abyssum inuocat: in voce catharactarū
tuarū. **O**mnia excelsa tua et fluctus tui: super me
trāsierūt. **I**n die mādauit dñs misericordiā suā:
et nocte canticum eius. **A**pud me oratio deo vite
mee: dicā deo susceptor meus es. **Q**uare oblitus
es mei: quare cōtristatus incedo dum affligit me
inimicus. **D**um cōfringunt ossa mea: exprobra-
uerūt mihi q̄ tribulāt me inimici mei. **Q**ui dicunt
mihi p singulos dies ubi ē deus tuus: q̄re tristis

es aīa mea: et quare cōturbas me. **S**pera in deo
quoniā adhuc cōfitebor illi: salutare vultus mei et
deus meus. **R**equiē eternā. **O**ratio.

Obscram⁹ misericordiā tuā om̄ps de⁹ q̄ ho-
minē ad imaginē tuā creare dignat⁹ es: ut
aīas famuli tui. **I**n quā hodierna die reb⁹ hūanis
eximit⁹ et ad te accersiri iussisti: blande et misericor-
diter suscipias: nō ei dominēs vmbre mortis: nec
teget eū chaos et caligo tenebrarū: s̄ exut⁹ omniū
criminū labe: in sinu abrahe patriarche collocat⁹:
locū lucis et refrigerij se adeptū esse gaudeat: et cū
magni iudicij dies aduenerit: cum sanctj et electis
tuis eum resuscitari iubeas: p̄er.

**Aspersa aqua benedicta et incenso. cooperias
corpus lapide vel aslere dicat añ. cū p̄s. añ.** **H**ec
requies mea in seculū seculi hic habitabo quoniā elegi eā.

Memento domine dauid: et omnis mā- **p̄s.**
suetudinis eius. **S**icut iuravit dñs: votum
voui deo iacob. **S**i introiero in tabernaculū do-
mus mee: si ascendero in lectus strati mei. **S**i de-
dero somnū oculis meis: et palpebris meis dormi-
tationem. **E**t requiem temporibus meis: donec
inueniam locum domino: tabernaculū deo iacob.
Ecce audiui⁹ eam in effrata: inueni⁹ eam in
campis silue. **I**ntroibimus in tabernaculū eius:
adorabim⁹ in loco ubi steterūt pedes eius. **S**ur-
ge domine in requiem tuam: tu et archa sanctifica-

tionis tue. **S**acerdotes tui induantur iusticia: et sancti tui exultent. **P**ropter david seruū tuū: nō auertas faciem christi tui. **I**urauit dñs david veritatem et nō frustrabit eum: de fructu ventris tui ponam sup sedem tuam. **S**i custodierint filij tui testamentū meū et testimonia mea: hec que docebo eos. **E**t filij eorū vsq; in seculū seculi: sedebunt sup sedē tuā. **Q**uoniam elegit dñs syon: elegit eam in habitationē sibi. **H**ec requies mea ī seculū seculi hic habitabo qm̄ elegi eā. **U**iduā eius bñdicens benedicā: paupes eius saturabo pambus. **S**acerdotes eius induam salutari: et sancti eius exultatiōe exultabunt. **I**lluc pducā cornu david: parauī lucernam christo meo. **I**nimicos eius induam cōfusione: sup ipm̄ aut̄ effloreat sanctificatio mea. **R**equiem eternā. **O**ratio.

Deus apud quē mortuorū spūs viuūt: et in q̄ electorū aīe plena felicitate letant: p̄sta supplicatib⁹ nobis: vt aīa famulī tui. **M**. q̄ tpale p̄ corpus visiōis hui⁹ luminis caruit visu eterne illius lucis solatio potiat: nō eam tormentū mortis attingat: non dolor horrende visionis afficiat: non penalis timor cruciet: nō reorū cathena constringat: sed cōcessa sibi venia delictorū omnīū: quiet⁹ cōsequat gaudia repromissa: p̄per christū.

Tūc sermo fiat ad pplm̄. **F**inito sermōe oīo dicat.

Absoluim⁹ te frater vice sancti Petri **O**īo. **A**pplorū p̄ncipis: cui⁹ vice collata ē nobis. lē

gandi atq; soluēdi potestas: vt quātuz tua expetit accusatio: et ad nos ptingit remissio p̄m q̄ nob ē licitū sit tibi dñs ihs xps redemptor tuus vita et salus: et omnīū peccatorū clementissimus indultor. **Q**ui cum deo patre zc.

Deinde tribus vicibus sup corpus terram sacerdos p̄ciat dicendo. **I**n nomie patris: et filij: et spiritus sancti: de terra plasmasi me domie: et carne induisti me redemptor meus domine resuscita me in nouissimo die.

Postea psalmus dicat. **P**s.

Domine probasti me et cognouisti me: tu cognouisti sessionē meā: et resurrectionē meā. **I**ntellexisti cogitationes meas de longe: semitam meā et funiculū meū inuestigasti. **E**t omnes vias meas p̄uidisti: quia non est sermo in lingua mea. **E**cce tu domine cognouisti omnia nouissima et antiqua: tu formasti me et posuisti sup me manus tuas. **M**irabilis facta est scientia tua ex me: confortata est et nō potero ad eam. **Q**uo ibo a spiritu tuo: et quo a facie tua fugiam. **S**i ascendero in celum tu illic es: si descendero ad infernum ades. **S**i sumpsero pennas meas diluculo: et habitauero in extremis maris. **E**t tenim illuc manus tua deducet me: et tenebit me dextera tua. **E**t dixi forsitan tenebre conculcabunt me: et nox illuminatio mea: in delicijs meis. **Q**uia tenebre non obscurabuntur a te: et nox sicut dies illuminabitur: sicut tenebre eius ita et lumen eius. **Q**uia tu

possedisti renes meos: suscepisti me de utero matris mee. **C**onfitebor tibi quia terribiliter magnificatus es mirabilia opera tua: et anima mea cognosceret nimis. **N**on est occultatum os meum a te quod fecisti in occulto: et substantia mea in inferioribus terre. **I**mperfectum meum viderunt oculi tui: et in libro tuo omnes scribentur: dies formabuntur et nemo in eis. **M**ibi autem nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis confortatus est principatus eorum. **D**inumerabo eos et super arenam multiplicabuntur: exurrexi et adhuc sum tecum. **S**i occideris de peccatores: viri sanguinum declinate a me. **Q**uia dicitis in cogitatione: accipiant in vanitate civitates suas. **N**onne qui oderunt te domine oderant: et super inimicos tuos tabescebam. **P**erfecto odio oderam illos: inimici facti sunt mihi. **P**roba me deus et scito cor meum: interroga me et cognosce semitas meas. **E**t vide si via iniquitatis in me est: et deduc me in via eterna. **R**equiem eternam.

O Remus fratres charissimi per spiritum. **O**ratio. **T**u chari nostri: ques dominus de laqueo huius seculi liberare dignatus est: cur corpusculum hodie sepulture tradidit: ut eum pietas domini in sinum abrahe: ysaac: et iacob collocare dignetur: ut cum iudicii dies advenierit: inter sanctos et electos tuos eum in parte dextera collocandum resuscitari faciat

Ostante domino nostro iesu. **O**ratio. **D**eus vite dator: et humanorum corporum repa-

rator: qui te a peccatoribus exorari voluisti: exaudi preces quas speciali deuotione pro anima famuli tui. **M.** lachrymabiliter fundimus: ut liberare eum ab inferorum cruciatibus: et collocare inter agmina sanctorum digneris: veste quam celesti et stola immortalitatis indui et paradisi amenitate confortari iubeas: per christum. **O**ratio.

Atalis mortalium cinis cinerem tibi domino deo nostro audeat commendare: sed quia terra suscipit terram: et pulvis conuertitur in pulverem: donec omnis caro in suam redigatur originem. **I**nde tuam deus piissime pater lachrymabiliter quesumus pietatem: ut huius famuli tui. **M.** animam quam de huius mundi voragine scenuleta ducis: ad patriam abrahe. **A**mici tui sinu recipias: et refrigerium rore profundas: sit ab estuantibus gehene truci incendio segregatus: et beate requiescat te donante coniunctus. **E**t que ei sunt domine digne cruciatibus culpe: tu eas gratia mitissime lenitatis indulget: nec peccati recipiat vicem: sed indulgentie tue piam sentiat bonitates. **E**umque finito mundi termino supernum cunctis illuxerit regnum: omnium sanctorum tuorum cetibus aggregatus: cum electis resurgat in parte dextera coronandus: per. **O**ratio.

O Ebitum humani corporis sepeliendi officium fidelium more complentes: deum cui omnia viuunt fideliter deprecamur: ut hoc corpus chari nostri a nobis in infirmitate sepultum: in ordine sanctorum suorum resuscitet: et eius spiritum sanctis ac fidelibus suis aggregari faciat

et ei in iudicio misericordiā tribuat: eumq; morte redemptū: debitis solutum: patri recōciliatū boni pastoris humero reportatū: in comitatu regis eterni: phenni gaudio: et sanctorū suorum cōsortio pfrui cōcedat: *Per.*

Oratio.

Suscipe dñe animā famuli tui. *M.* reuertentē ad te: veste celesti indue eā: et laua eā sancto fonte vite eterne: ut int̄ gaudētes gaudeat: et inter sapiētes sapiat: et int̄ martyres coronat̄ cōsedeat: et inter patriarchas et pphas pficiat: et int̄ ap̄los xp̄m sequi studeat: et int̄ angelos et archangelos claritatē xp̄i semp videat: et int̄ paradisi rutilos lapides gaudium possideat: et noticiam mysteriorū dei agnoscat: et int̄ cherubin et seraphim claritates dei inueniat: et int̄ viginti quatuor seniores cātica canticorū audiat: et int̄ lauātes stolas ī fonte fluminis vestē lauet: et int̄ pulsātes pulsans: portas celestis hierl̄m apertas repiat: et int̄ vidētes deū facie ad faciem videat: et int̄ cantātes canticū nouū cantet: et int̄ audiētes celestē sonū audiat: per eundē. *Dñs vobiscū. Requiescāt in pace: Amen. Orem⁹ pro omnib⁹ fidelib⁹ defunctis. Requie eternā. Deinde dicat ps. De profundis clamaui. ut s. in septē ps. Kyrie. Xp̄el. Kyrie. ut supra.*

Oratio.

Deus q̄ omnium potestatē habes: et nosti vniuersa pulsq; fiat: da restauratōes huic sepulchro: et oib⁹ in h̄ cimiterio q̄scētib⁹: et in te degenib⁹ largire quietē: et p̄sta: ut q̄ te dño inspirante renati

30
sint: secūda mors in eis nō habeat potestatē: sed partē p̄me et beate resurrectōis obtineāt: vitāq; eternā habere mereant̄ in celis: *Per.*

Reuertentes ad ecclesiā cantent R. Si bona suscepimus de manu domini mala autē quare non sustineamus. *Domin⁹ dedit dominus abstulit sicut domino placuit ita factum est sit nomen domini benedictū. V.* Nudus egressus sum de utero matris mee nudus reuertar illuc. *Dominus. Deinde hī psalmi legant̄ ante altare. Ps. Misere-re mei deus. ut supra.*

Psalmus.

Deus miserat̄ nostri et benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos: et misereat̄ nostri. *Ut cognoscam⁹ in terra viā tuā: in omnib⁹ gentibus salutare tuū. Cōfiteant̄ tibi populi de⁹ cōfiteantur tibi ppli omnes. Letentur et exultent gentes: quoniā iudicas p̄los in equitate: et gentes in terra dirigis. Cōfiteant̄ tibi ppli deus cōfiteantur tibi ppli omnes: terra dedit fructū suū. Benedicat nos deus deus n̄r benedicat nos de⁹: et metuant eū omnes fines terre. Requie. ps.*

Leuauit oculos meos in mōtes: vnde veniat auxiliū mihi. *Auxilium meū a domino: qui fecit celum et terrā. Non det in cōmotiōe pedem tuum: neq; dormitet qui custodit te. Ecce nō dormitabit neq; dormiet: qui custodit israel. Dominus custodit te dñs. p̄tectio tua: sup manū dexteram tuā. Per diem sol non uret te: neq; luna per noctē. Dñs custodit te ab omni malo: custodiat*

animā tuam dñs. Dominus custodiat introitum
tuūz exitum tuum: ex hoc nunc z vsq; in seculum.
Requiem eternā dona. Psalmus.

A te leuavi oculos meos: qui habitas i ce-
lis. **E**cce sicut oculi seruatorū in manib⁹ do-
minoz suoz. **S**icut oculi ancille in manibus dñe
sue: ita oculi nrī ad dñm deum nostrū: donec mise-
reatur nostri. **M**iserere nostri dñe miserere nrī: qz
multū repleti sumus despectiōe. **Q**uia multū re-
pleta est aīa nrā opprobriū abundantibus: z despe-
ctio supbis. **Requiem eternā. Psalmus.**

Nisi domin⁹ edificauerit domū: inuanū labo-
rauerunt qui edificant eam. **N**isi dominus
custodierit ciuitatē: frustra vigilat qui custodit eā.
Uanū est vobis ante lucē surgere: surgite postq;
federitis qui māducatis panem doloris. **Q**uā-
derit dilectis suis somnū: ecce hereditas domini:
filij merces fructus ventris. **S**icut sagitte in ma-
nu potentis: ita filij excussorum. **B**eatus vir qui
impleuit desiderū suum ex ipsis: non confundet
cum loquet in inimicis suis in porta. **Requie eter-
nā dona. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater noster.**

Per omnia vt supra.

Oratio.

Misericors deus qui omne gen⁹ hūanū ama-
re mortis morsu deterres: exaudi nos q viui-
m⁹: z nomē tuū inuocādo bñdicim⁹: z psta: vt ad
te nostra sit intentio: per quem nobis perfecta ve-
nit redemptio: ac post mortem carnis huius vere

34
resurrectiōis adoptio: **Per. Oratio.**

Deus q nos melius in domo luctus q in do-
mo cōuiuij mones p̄cogitare z quid sumus
z quid erimus in fine: doce nos qsum⁹ omī hora
nostra memorari nouissima: ne peccem⁹: sed sup-
uenientē subito quasi furē nouissimū corpis dies
impterriti expectem⁹: z leti capiamus: **Per xpm.**
Requiescat in sancta pace: Amen.

In die pasche benedictio carniū. Oratio.

Deus vniuerse carnis creator: qui agnum in
egypto moysi: et p̄p̄o tuo in vigilia pasche
comedere p̄cepisti: in figura dñi nrī ihu christi. Cu-
ius sanguie oīa p̄mogenita tibi de mūdo redemi-
sti: z in nocte illa omne p̄mogenitū in egypto per-
cutere p̄cepisti: seruans populū tuū agni sanguie
p̄notatū: dignare quesum⁹: **B**ene **X**dicere: z san-
cti **X**ficare has carnes agninas: z quicūq; ex fide-
libus populis tuis ex eis comederit: omī bene **X**-
dictione celesti z ḡra saturati: repleant in bonis:
per eundē. **Benedictio lardi. Oratio.**

Bene **X**dic dñe creaturā istam lardi: vt sit re-
mediū salutare generi hūano: z psta: p iuo-
cationē tui sancti nomis: vt quicūq; inde sumpse-
runt: corporis sanitatē: z anime tutelam p̄cipiant:
Per. Sup carnes aniū. Oratio.

Deus vniuerse creature: qui inter ceteras di-
uersarū creaturarū species p humani gene-
ris vsu: etiā volatiliū genus ex aqua producere

dignatus es: ex quibus Noe de arca egrediens:
holocausta tibi offerens placuit: et qui populum
tuum ex egypto eductum per Moysen seruum tuum
munda ab immundis segregans edendi preceptum
dedisti: te supplices rogamus: ut has mundarum ani-
um carnes: Bene **X**dicere et sancti **X**ficare digne
ris: ut quicumque ex eis comederint: benedictionis tue
abundantia repleantur: et ad eterne vite gaudia per-
uenire mereantur: per christum.

Quorum benedictio. Oratio.

Subueniat quesumus domine bene **X**dictio-
nis tue gratia: huic ouorum creature: ut cibis
salutaris fiat tuis fidelibus: in gratiarum actione su-
mentibus: per christum.

Caseorum benedictio. Oratio.

Dignare domine quesumus omnipotens deus
bene **X**dicere et sancti **X**ficare hanc creatu-
ram casei: quam ex adipe animalium producere digna-
tus es: et concede propicius: ut quicumque ex populis
tuis fidelibus ex eis comederint vel gustauerint:
omni benedictione celesti et gratia saturati: replean-
tur in bonis: per christum.

Creator et conservator **Ad quem Oratio.**
generis humani: dator gratie spiritualis: largi-
tor eterne salutis. Tu domine spiritus sanctum super
hanc creaturam. M. emitte: ut armata virtute celesti
dispensationis: qui ex ea gustauerint: perficiat eis
ad eternam salutem: per christum.

Ad omnia benedictio. Oratio.

Deus qui per resurrectionem filii tui domini nostri ihesu christi
nobis gaudia contulisti: auge et sancti **X**fica:
collata nobis hec dona tue largitatis: metesque no-
stras spiritualibus reple deliciis: per dominum. Dominus vo-
biscum. Et cum spiritu tuo. Benedicamus domino. Deo gratias.
Bene **X**dictio dei patris omnipotentis: et filii **X**li: et spiritus **X**sancti
sancti descendat et maneat super has creaturas: Amen

**Segetum consecratio in die sancti Marci euan-
geliste. Primo letania legatur.**

Byrteleison. Christeleison. Byrteleison.

Christe audi nos. Christe exaudi nos.

Pater de celis deus: miserere nobis.

Fili redemptor mundi deus: miserere nobis.

Spiritus sancte illuminator mundi deus: miserere nobis.

Sancta trinitas vnus deus: miserere nobis.

Saluator mundi: adiuua nos.

Sancta maria ora pro nobis.

Sancta dei genitrix ora pro nobis.

Sancta virgo virginum ora pro nobis.

Sancte michael ora pro nobis.

Sancte gabriel ora pro nobis.

Sancte raphael ora pro nobis.

Omnes sancti angeli et archangeli: Orate pro nobis.

Sancte iohannes baptista ora pro nobis.

Omnes sancti patriarche et prophete: Orate pro nobis.

Sancte petre ora pro nobis.

O ancte paule ora p nobis.
O ancte andrea ora p nobis.
O ancte iacobe ora p nobis.
O ancte philippe ora p nobis.
O ancte bartholomee ora pro nobis.
O ancte iohānes euāgelista ora p nobis.
O ancte mathee ora p nobis.
O ancte iacobe ora p nobis.
O ancte matthia ora p nobis.
O ancte thoma. ora p nobis.
O ancte symon ora p nobis.
O ancte thadee ora p nobis.
O ancte marce ora p nobis.
O ancte luca ora pro nobis.
O mnes sancti apli z euāgeliste: **O**rate p nobis.
O mnes sancti discipuli dñi: **O**rate p nobis.
O ancte stephane pthomartyr ora pro nobis.
O ancte laurenti ora pro nobis.
O ancte vincenti ora pro nobis.
O ancte adalberte ora pro nobis.
O ancte georgi ora pro nobis.
O ancte demetri ora pro nobis.
O ancte blasi ora pro nobis.
O ancte valentine ora pro nobis.
O mnes sancti martyres: **O**rate pro nobis.
O mnes sancti innocentes **O**rate pro nobis.
O ancte silvester ora pro nobis.
O ancte gregori ora pro nobis.

33

O ancte ambrosi ora pro nobis.
O ancte augustine ora p nobis.
O ancte hieronyme. ora p nobis.
O ancte rex stephane ora p nobis.
O ancte dux Emerice ora p nobis.
O ancte rex ladislai ora p nobis.
O ancte benedicte ora p nobis.
O ancte francisce ora p nobis.
O ancte dominice ora p nobis.
O ancte martine ora p nobis.
O ancte nicolae ora p nobis.
O ancte bricci ora p nobis.
O ancte egidi ora p nobis.
O ancte galle. ora p nobis.
O ancte anthoni ora p nobis.
O mnes sancti cōfessores: **O**rate pro nobis.
O ancta maria magdalena ora p nobis.
O ancta Anna ora p nobis.
O ancta felicitas ora pro nobis.
O ancta perpetua. ora pro nobis.
O ancta Katherina ora pro nobis.
O ancta margaretha ora pro nobis.
O ancta dorothea ora pro nobis.
O ancta agnes. ora pro nobis.
O ancta agatha ora pro nobis.
O ancta Juliana ora pro nobis.
O ancta lucia ora pro nobis.
O ancta Barbara ora pro nobis.

Sancta Helena ora pro nobis.
Sancta Elisabeth ora pro nobis.
Omnes sancte virgines et vidue: Orate p nob.
Omnes sancti: Orate pro nobis.
Propicius esto: Parce nobis domine.
Propicius esto: Libera nos domine.
Ab omni malo: Libera nos domine.
Ab insidijs diaboli: Libera nos dñe.
Asubitanea et iprouisa morte: Libera nos dñe.
Aclade et peste: Libera nos dñe.
Per aduentū tuū: Libera nos dñe.
Per natiuitatē tuā: Libera nos domine.
Per circūcisionē tuā: Libera nos dñe.
Per baptisimū tuū: Libera nos dñe.
Per sanctū ieiuniū tuū: Libera nos domine.
Per captiuitatē tuā: Libera nos dñe.
Per passionē et crucē tuā: Libera nos dñe.
Per mortē et sepulturā tuā: Libera nos dñe.
Per gloriosā resurrectionē tuā: Libera nos dñe.
Per admirabilem ascensionē tuā: Libera nos dñe.
Per aduentū spūs sancti p aditū: Libera nos dñe.
In hora mortis: Succurre nobis dñe.
In die iudicij: Libera nos domine.
Peccatores: Te rogamus audi nos.
Ut pacē nobis dones: Te rogam⁹ audi nos.
Ut sanitatē nobis dones: Te rogam⁹ audi nos.
Ut ecclesiā tuā regere et sublimare digneris: Te.
Ut dñm aplice et omnes gradus ecclesiasticos

in sancta religione cōseruare digneris: Te roga.
Ut archiepiscopū nostrū misericordia et pietas
 tua custodiat: Te rogam⁹ audi nos.
Ut regē nostrū populūq; subiectū sub tua pteci
 one cōseruare digneris: Te roga.
Ut cunctū populū christianū p̄ciosissimo sangui
 ne tuo redemptū cōseruare digneris: Te roga.
Ut omnib⁹ fidelib⁹ uiuis atq; defunctis requiē
 eternā donare digneris: Te roga.
Ut fructus terre dare et cōseruare digneris: Te
 rogamus audi nos.
Ut nos exaudire digneris: Te roga.
Ut nos custodire digneris: Te roga.
Fili dei: Te rogam⁹ audi nos.
Agn⁹ dei q tollis peccata mūdi: Parce nob dñe.
Agn⁹ dei q tollis peccata mōi: Exaudi nos dñe.
Agn⁹ dei q tollis peccata mōi: Misere nobis.
Christe audi nos. **C**hriste exaudi nos. **R**yziel.
Xp̄el. **R**yziel. **P**ater noster. **A**ue maria. **D**omi
 ne exaudi orationē. **D**omin⁹ vobiscū. **O**rem⁹.
Petatem tuā quesum⁹ omnipotēs deus: vt
 has primicias creature: quas aeris et plu
 uie temperamēto nutrire dignatus es: bene **M**o
 ctionis tue imbre pfundas: tribuasq; populo tuo
 de tuis munerib⁹: tibi semp gratias agere: vt a ste
 rilitate terre: esuriētū animas bonis affluentib⁹
 bus repleas: vt egenus et pauper laudent nomē
 glorie tue: Per christū. **O**ratio.

Omnipotēs sempiternē deus: arbiter throni
q̄ molē terre ex nihilo pendente gubernas:
et ad victū hūani generis corporisq; sustentatiōes
agros opibus excolere iussisti: misericordiā tuā
supplices exorā: vt quicq̄d in hūc agrū salubri
seminis. Satū atq; plantatū ē respectu tue clemē-
tie. p̄spicias: et aeris temperiē moderare digneris
vt resecatō atq; absorbitō oīm tribulōz spinarūq;
squalore: efficias fruges fecūdas: et ad maturita-
tē p̄fectā tribuas puenire: vt nos famuli tui vberē
tuorū donorū fructū cū gratiarū actiōe p̄cipientes:
debitas atq; acceptas sancto nomī tuo laudes re-
ferre mereamur: Per christū.

Oratio.

O dñe petimus ac rogam: vt hos fructū se-
minū: frugū siliginis: ordeis: aueneis: ac aliorū
cuiuscūq; generis existāt: tuis oculis serenis: hilaris
q; vultu respicere digneris. Sicut em̄ testat̄ es
moysi famulo tuo in terra egypti dicēs: Dic filiis
israel: cū ingressi fueritis terrā p̄missionis: quam
eis daturus sum: vt p̄micias frugū offerāt sacer-
dotibus: et erūt b̄ndicte fruges. Ita et nos orā:
te dñe: vt auxiliū gratie tue sup nos et hos fructū
ad bene dīcendū p̄ferendū cōcedas: vt nō grā-
do surripiat: nō turbo subuertat: nec vis tempesta-
tis detruat: nec aeris serenitas exstet: non inun-
datio pluuiālis exterminet. Sed incolumē et sup-
abundantē p̄pter vsum hominū: ad plenissimā
maturitatē p̄ducere digneris: Per christū.

Omine sancte pater omnipotēs *Oratio.*
Eterne deus: mitte spiritū sanctū angelorū et
archangelorū tuorū: vt defendat segetes nostras a
vermib⁹ malis: siue ab auib⁹: vt magnificet no-
mē tuū de⁹ i omni loco: p̄ dñm nr̄m ih̄m xp̄m filiū
tuū: q̄ tecū viuit et regnat i vnitāte eiusdē spiritus.
Et bene dīctio dei p̄ris omnipotētis: et fi līj: et
spūs sancti descēdat et maneat sup bas fruges:
Amen.

*Benedictio pabuli seu auene i die sancti Ste-
phani p̄thomartyris. Primo legat epistolam.*

Lectio actū apostolorū.

In dieb⁹ illis. Stephan⁹ aut̄ plen⁹ grā et forti-
tudine faciebat. p̄digia et signa magna i p̄plo.
Surrexerūt aut̄ quidā de synagoga q̄ appellabaf
libertinorū: et cyrenēsīū et alexandrinorū: et eorū q̄
erāt a cīlicia et asia disputātes cū Stephano: et nō
poterāt resistere sapiētiē et spiritui qui loquebaf.
Audientes aut̄ hec dissecabant̄ cordibus suis: et
stridebant̄ dentib⁹ in eum. Cum aut̄ esset stepha-
nus plen⁹ spūs sancto: intendens in celū vidit glo-
riam dei: et iesum stantē a dextris dei. Et ait: Ecce
video celos apertos: et filiū hominis stantē a dextris
virtutis dei. Exclamātes autē voce magna: con-
tinuerūt aures suas: et impetū fecerūt vnanimiter
in eum. Et eiciētes eum extra ciuitatem lapida-
bant. Et testes deposuerunt vestimenta sua secus
pedes adolescentis qui vocabaf saulus. Et lapi-

dabant Stephanū inuocantē et dicentē. Domine iesu accipe spiritū meū; positus autē genibus clamauit voce magna dicēs. Domine: ne statuas illis hoc peccatū. Et cum hoc dixisset obdormiuit in domino.

Deinde euangeliū qđ sequit. Scđm Mattheū.

In illo tēpore: dixit iesus discipulis suis. Simile factus est regnū celozū homini qui seminauit bonū semē in agro suo. Cum autē dormirent homines: venit inimicus eius et supseminauit zizania in medio tritici: et abiit. Cum autē creuisset herba et fructū fecisset: apparuerūt et zizania. Accedentes autē serui patrisfamilias dixerūt ei. Domine: nōne bonū semen seminasti in agro tuo: vnde ergo habet zizania? Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. Serui autē dixerunt ei. Vis: imus et colligimus ea? Et ait: Non. Ne forte colligentes zizania eradicetis simul et triticū. Sinite vtraq; crescere vsq; ad messē. Et in tempore messis dicam messoribus. Colligite primū zizania: et alligate ea in fasciculos ad comburendū: triticū autē cōgregate in horreum meū. *Finito euāgelio dicat.* Per istos sermones sancti euangelij indulgeat nobis dominus noster iesus christus vniuersa nostra crimina et delicta: amen. *Deinde. Bene. Dicat dominus hanc creaturā pabuli Salis. Ordei. Aue ne et Siliginis.*

In conuertendo dominus captiuitatē syon: facti

sumus sicut cōsolati. *Tunc repletum est gaudio os nostrū: et lingua nostra exultatiōe.* *Tunc dicet inter gentes: magnificauit dominus facere cum eis.* *Magnificauit dominus facere nobiscū: facti sumus letantes.* *Conuertere domine captiuitatē nostrā: sicut torrens in austro.* *Qui semināt in lachrymis: in exultatiōe metent.* *Quintē ibant et flebāt: mittentes semina sua.* *Veniētes autē veniēt cū exultatiōe: portātes manipulos suos.* *Gloria patri.* *Postea pces sequūtur.* Kyrie. Xpē. Kyrie. *Pater noster. Aue maria.* *Saluos fac fideles tuos et ancillas tuas.* *Dñe deus meus sperātes in te.* *Et si mortiferū quid comederint. Nō eis nocebit.* *Gustate et videte quoniā suavis est dñs.* *Beatus homo qui sperat in te dñe.* *Domine exaudi orationē. Dñs vobiscū.* *Oratio.* **D**omine deus omps creator celi et terre. Rex regū et dñs dñantiū. Exaudi nos famulos tuos. Clamātes et orātes ad te. Qui oīa de nihilo creasti. Et hoc pabulū cū ceteris creaturā ad vsus aīaliū et ad eoz nutrimentū fecisti. Et q̄ hodierna die petitionē sancti Stephani p̄thomartyris ad implesti. Te humiliter depcamur: vt has creaturas Aue. Salis et cetera: q̄ ad vsus aīaliū: et sanitatē eoz. Siue in terra siue in aqua degēcia p̄ inuocationē sancti nomis tui. Et p̄ intercessionē beate Marie virginis genitricis tue. Et per merita beati Stephani p̄thomartyris tui: cuius festum hodie recolimus: et per p̄ces omniū sanctorum

tuorum bene **✠**dicere; et sancti **✠**ficare digneris;
ut que animalia ex eis gustauerint; sanitatem in-
tegraliter accipiant per te iesu christe; cui solo ver-
bo omnia restaurant. Saluator mundi rex eterne
glorie. Qui in trinitate perfecta uiuis et regnas de-
us. Per omnia secula seculorum: Amen. **Oratio.**

O Deus qui temporibus helye prophete celum a
nubibus restringendo clausisti. Et rursum
aperiendo; te mirabiliter ostendisti. Exaudi preces
plebis tue per unigenitum tuum; quem consubstan-
tialem et coequalem tibi in diuinitate credimus.
Per spiritum sanctum paracletum quem ab utroque pro-
cedere confitemur. Et per meritum beatissimi pro-
thomartyris Stephani. Cuius hodie festum ce-
lebramus; ut bene **✠**dicas; et sancti **✠**fices hoc
sal; aueniam; ordeum; et siliginem; ut quecumque ani-
malia ex eis gustauerint adiutorium omnium sanita-
tum ac virtutum recipiant per te domine sancte pa-
ter. Qui cum filio et spiritu sancto uiuis et regnas
deus; Per omnia secula seculorum: Amen.

Et bene **✠**dictio dei patris omnipotentis; et fi **✠**
lij; et spiritus **✠**sancti descendat et maneat super hanc
creaturam **Guene; Ordei; Siliginis et Salis;**
Amen.

Benedictio vini seu amoris sancti Iohannis
tercio die post domini natiuitate. Et primo lega-
tur euangelium. In principio erat verbum. ut supra
in principio. Beinde euangelium.

In illo tempore: Nuptie facte **Scdm Iohanne.**
sunt in chana galylee; et erat mater iesu ibi. Vo-
catus est autem iesus et discipuli eius ad nuptias.
Et deficiente uino; dicit mater iesu ad eum. Vinum non
habet. Dicit ei iesus. Quid mihi et tibi est mulier?
nondum venit hora mea. Dicit mater eius ministris.
Quodcumque dixerit uobis facite. Erant autem ibi la-
pidee hydrice sex posite secundum purificationem iudeorum;
capientes singule metretas binas vel ternas. Di-
xit eis iesus. Implete hydrias aqua; et impleue-
runt eas usque ad summum. Et dicit eis iesus. Hau-
rite nunc et ferte architriclino. Et tulerunt. Et autem
gustauit architriclinus aquam; uinum factum; et non scie-
bat unde esset; ministri autem sciebant qui hauserant
aquam; vocat spolum architriclinus; et dicit ei. Ois
homo primum bonum uinum ponit; et cum inebriati fue-
rint; tunc id quod deterius est. Tu autem seruasti bonum
uinum usque adhuc. Hoc fecit initium signorum iesus in
chana galylee; et manifestauit gloriam suam. Et credi-
derunt in eum discipuli eius. **Concludendo.** Per istos
sermones sancti euangelij indulgeat nobis dominus noster
iesus christus uniuersa nostra crimina et delicta; Ame
Bene **✠**dicat dominus noster iesus christus hanc creaturam
vini. **¶** Adiutorium nostrum in nomine domini. Qui fecit ce-
lum et terram. **Beinde legatur psalmus.**

Omnis regit me et nihil mihi deerit; in loco
pascue ibi me collocauit. **S**uper aquam refe-
ctionis educauit me; aia meam conuertit. **O**duxit

me sup semitas iusticie: ppter nomen suū. **N**am
z si ambulauero in medio vmbre mortis: nō time
bo mala qm̄ tu mecum es. **V**irga tua z baculus
tuus: ipsa me cōsolata sunt. **P**arasti in cōspectu
meo mensam: aduersus eos q̄ tribulant me. **I**m
pinguasti in oleo caput meū: z calix meus inebri
ans q̄ p̄clarus ē. **E**t misericordia tua subsequet
me: omnib⁹ diebus vite mee. **E**t vt inhabite in
domo dñi: in longitudine dierum. **G**loria patri.
Preces sequuntur. Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater n̄r
Aue maria. **V.** Saluos fac fideles tuos z ancillas tuas.
Domine deus meus sperātes in te. **V.** Et si quid nociuū bi
berint. Nō eis nocebit. **V.** Gustate z videte qm̄ suauis est
dñs. Beatus homo qui sperat i te dñe. **V.** Domine exau
di orationē. Domin⁹ vobiscū. **Oremus.**

Deus z pater dñi n̄r iesu christi. Cui⁹ verbo
celi firmati sunt. Cui⁹ oīs creatura deseruit: z
omīs potestas subiecta est z metuit z expauescit.
Nos te ad auxiliū n̄rū iuocam⁹. Cui⁹ audito no
mine serpēs cōquiescit: draco fugit: vippera filet:
Et subdola illa que dicūt rana inquieta torpescit.
Scorpi⁹ extinguit. Regul⁹ vincit. Squalangus
nihil noxiū opat. Et oīa venenata z adhuc forti
ora aīalia noxia terrent. Tu extingue oēs diabolici
fraudes. Et oēs hūano generi aduersantes nequi
cias. Et hūc potū p̄ intercessiōez beatissime virgi
nis marie. Et beati iohis apli z euāgeliste: z oīm
scōz tuoz meritis z intercessiōibus. Tua virtute
bene **X**dic: vt oēs ex eo gustātes ab omī malo cu

stodias: z ad regnū gl̄ie tue pducas: Per eundē.
Domine iesu xpe: q̄ ex q̄nq; panib⁹ et duob⁹
piscib⁹ q̄nq; milia hoīm saciasti. Et i chana
galylee vinū ex aq̄ fecisti. Qui es vitis vera: mlti
plica sup nos misericordiā tuā: et pietatis tue cle
mētiā nobis oñde: quēadmodū fecisti cū patrib⁹
n̄ris i misericordiā tuā sperātib⁹: bñ **X**dicere z s̄a
cti **X**ficare digner̄ hāc creaturā vini: quā ad sustē
tatiōez fidelīū tuoz tribuisti: vt quicūq; ex hac vi
fuerit: vel a qlibet potatus: diuine bñdictiōis tue
opulētie repleat. Et oīb⁹ accipiētib⁹ ex eo: cū gr̄a
rū actiōe sanctificent i viscerib⁹ eoz: per eundē.

Deus cui⁹ potestate beat⁹ Jobes **Oratio.**
euāgelista potū venenosum tōxicū digessit:
bene **X**dicere z cōse **X**crare digneris hāc creatu
rā vini: vt oēs ex eo gustātes: expulso omni gustu
nocuo: infuso tue bñdictiōis mysterio: sit i terris
corpis z aīe remissio criminū: z i celis ppetua cō
solatio: per dñm. Dñs vobiscū. Bñdicam⁹ dño.
Et bñ **X**dictio dei p̄is omnipotēt: z fi **X**lī: z spi
ritus **X**sancti descēdat z maneat sup hāc creaturā
vini: Amen.

Benedictio baculorū z capsellarū p̄ pegrinis.
Pax domini sit semp vobiscū. Et cū spiritu tuo. **Oratio.**
Domine iesu christe mūdi redemptor z con
ditor. Qui beatis apostolis tuis precepisti:
vt euntes in p̄dicatōnem virgas tantū sumerent.
Te supplici deuotiōe deposcam⁹: vt digneris has
capsellas: z hos fustes bene **X**dicere. Quatinus

ipsi q̄ ista in signū pegrinatōis: et suorū corporū sustentationē sunt recepturi: tue celestis gratie recipiāt plenitudinē: vt in eis munimē tue benedictiōis p̄cipere possint: vt quēadmodū v̄ga aaron in templo dñi florentē: ad rebellū iudaicarū p̄fidiam repellendā benedixisti. Ita ⁊ hoc signaculo seruos beatorū apostolorū Petri ⁊ Pauli ad limina adorare p̄gentes: ab omnib⁹ peccatis absoluas: vt in die iudiciū ab impijs sepati. In dexteraz sint partē coronandi: Per christū.

Oratio.

Domine iesu christe fili dei viui: qui recto incedentib⁹ itinere pius es auctor: te supplicē exoram⁹: vt has peras: et hos baculos tua bñdictiōe cōsecrare digneris. Et p̄sta pijsimē pater vt hī famuli tui. N. q̄ has peras i humeris suspēderint. Et hos baculos tua bene Xdictiōe in manibus portauerint ope benedictiōis tue repleant hic ⁊ vbiq; defensiōis tue auxilio muniā: p̄ xpm.

Hic det eis capsellas ⁊ baculos sc̄s ad manus.

Accipite has capsellas: ⁊ hos fustes: ⁊ p̄gite ad limina ap̄lorū Petri ⁊ Pauli. In nomie patris: ⁊ filij: ⁊ spūs sancti: ⁊ p̄ intercessionem beate dei genitricis virginis Marie: ⁊ omnium sanctorū: mereamini in hoc seculo accipere remissionē omnium peccatorū: ⁊ in futuro cōsortiū beatorū. Accipite has peras: ⁊ hos baculos iuneris vestri in nomie dñi. Qui Thobie angelū Raphaelē ad custodiendū misit vt ip̄e vobis angelū

suū bonū custodem mittat. Qui vos ad loca destinata perducāt: ⁊ ad priora reducat: Per christū

Oratio alia.

Omnipotens sempiternus deus humani generis reformator ⁊ auctor. Qui abrahe puero tuo p̄cepisti: vt iret de terra natiuitatis sue: ⁊ veniret in terram p̄missionis quā ei daturū p̄miseras. Necnō et populū israeliticū in deserto te adorandum multis p̄digijs venire fecisti. Hos quesumus ad beatorū apostolorū Petri ⁊ Pauli limina adorare p̄gentes ac redeuntē: a periculis omnibus eruas: ⁊ a peccatorū nexibus absoluas. Et tu qui es vera vita in te cōfidentibus eorū iter bene disponas: vt inter omnes hui⁹ seculi p̄turbatiōes tuo p̄tegantur auxilio. Mitte eis domine angelum tuū: quē Thobie famulo tuo comitē dedisti: vt vbiq; māserint sit illis defensor p̄tra insidias omnium inimicorū visibiliū ⁊ inuisibiliū: quatenus leti ⁊ incolumes ad nos iterū redire valeāt: Prestante domino nostro iesu christo.

Hic p̄sternant seu inclinānt se humiliter ante altare ⁊ dicat psalmus.

Qui habitat in adiutorio altissimi: in p̄tectione dei celi cōmorabit. **D**icet domino susceptor meus es tu ⁊ refugium meū: deus meus sperabo in eum. **Q**uoniam ip̄e liberauit me de laqueo venantiū: et a verbo aspero. **S**capulis suis obumbrabit tibi: ⁊ sub pennis ei⁹ sperabis.

circūdabit te veritas eius: non timebis a timore nocturno. **A** sagitta volante in die a negotio perambulante in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. **C**adent a latere tuo mille: et decem milia a dextris tuis: ad te autē non appropinquabit. **V**eritatem oculis tuis considerabis: et retributionem peccatorum videbis. **Q**uoniam tu es domine spes mea: altissimum posuisti refugium tuum. **N**on accedat ad te malum: et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. **Q**uoniam angelis suis mandauit de te ut custodiant te: in omnibus viis tuis. **I**n manibus portabunt te ne forte offendas: ad lapidem pedem tuum. **S**uper aspidem et basiliscum ambulabis: et conculcabis leonem et draconem. **Q**uoniam in me sperauit liberabo eum: protegam eum quoniam cognouit nomen meum. **C**lamauit ad me et ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum et glorificabo eum. **L**ongitudine dierum replebo eum: et ostendam illi salutare meum. **G**loria patri et filio. **Canticum.**

Nunc dimittis seruum tuum domine: secundum verbum tuum in pace. **Q**uia viderunt oculi mei: salutare tuum. **Q**uod paraasti ante faciem omnium populorum. **L**umen ad reuelationem gentium: et gloriam plebis tue israel. **G**loria patri et fi. **Preces sequuntur.** Kyrieleyson. **X**p̄leyson. Kyrieleyson. **P**ater noster. **A**ue maria. **V.** Tu mandasti. **A**bandata tua custodiri nimis. **V.** Utinam dirigant viam vestram. **A**d custodiendas iustificaciones vestras.

40
V. Saluos fac seruos tuos et ancillas tuas. **D**omine deus meus sperantes in te. **V.** Adiute eis domine auxilium tuum. **E**t sana eos de interitu eorum. **V.** Uias tuas domine demonstra eis. **E**t semitas tuas doce eos. **V.** Angelis suis mandauit de te. **E**t custodiant vos in omnibus viis vestris. **V.** Esto eis domine turris fortitudinis. **A** facie inimici. **V.** Domine deus virtutum conuerte eos. **E**t ostende eis faciem tuam et salui erunt. **V.** Domine exaudi orationem meam. **D**ominus vobiscum.

Oremus.

Exaudi domine preces nostras: et iter famulorum tuorum propicius comitare: atque misericordiam tuam: sicut ubique es ita ubique largire. **Q**uatenus ab omnibus aduersitatibus tua opitulatio defensione iustorum desiderato ponant effectum: et gratiarum referant actiones: per dominum. **Oratio.**

Exaudi nos domine: et iter famulorum tuorum inter vite huius pericula tuo semper protegant auxilio: per christum. **Oratio.**

Domine deus pater omnipotens: qui es director sanctorum: et dirigis itinera iustorum: dirige angelum pacis cum omnibus famulis tuis. **Q**ui eos ad loca destinata vel optata perducas: sit eis comitatus iocundus. **N**ullus vie aut vite surripiat inimicus: paul ab eis sit malignorum accessus. **E**t comes dignetur esse spiritus sanctus: per dominum nostrum: eiusdem spiritus.

Deinde dicatur canticum.

Benedictus dominus deus israel: quia visita-
uit et fecit redemptionem plebis sue. **E**t ere-
xit cornu salutis nobis: in domo david pueri sui.
Sicut locutus est per os sanctorum: qui a seculo
sunt prophetarum eius. **S**alutem ex inimicis nostris:
et de manu omnium qui oderunt nos. **A**d faciendam
misericordiam cum patribus nostris: et memorare
testamenti sui sancti. **I**usiurandus quod iuravit ad
abraham patrem nostrum: daturum se nobis. **U**t
sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati:
seruiamus illi. **I**n sanctitate et iusticia coram ipso:
omnibus diebus nostris. **E**t tu puer propheta al-
tissimi vocaberis: pater enim ante faciem domini:
parare vias eius. **A**d dandam scientiam salutis ple-
bi eius: in remissione peccatorum eorum. **P**er vi-
scera misericordie dei nostri: in quibus visitauit
nos oriens ex alto. **I**lluminare his qui in tenebris
et in umbra mortis sedent: ad dirigendos pedes
nostros in viam pacis. **G**loria patri.

Sequitur oratio.

Adesto domine supplicationibus nostris: et vi-
as famulorum tuorum. **M**in salutis tue prosperi-
tate dispone: ut inter omnes vie et vite huius varie-
tates: tuo semper prestante auxilio: per.

In reuersione peregrinorum dicat psalmus.

Ecce quod bonum et quod iocundum: habitare fratres
in vno. **S**icut vnguentum in capite: quod descen-
dit in barbam barbam aaron. **Q**uod descendit in

47
oram vestimenti eius: sicut ros hermon qui descen-
dit in montem syon. **Q**uonia illic mandauit domi-
nus benedictionem: et vitam usque in seculum. **G**loria
patri et filii. **K**yrieleyson. **X**p̄s̄. **K**yrieleyson. **I**saac noster. **A**ue
maria. **V**. Benedicti qui veniunt in nomine domini. **D**eus
dominus et illuxit nobis. **V**. Domine exaudi orationem meam.
Dominus vobiscum.

Oremus.

Deus humilium visitator. **Q**ui fraterna nos di-
lectione consolans: pretende societate nostre
gratiam tuam: ut per eos in quibus habitas: tuum in nobis
sentiamus auxilium: per christum.

Oratio.

Da quesumus omnipotens deus: ut his famu-
lis tuis quos ad nos incolumes redire feci-
sti: quicquid in mente fragilitate derelinquunt: tu propicia-
tus dimittas: per christum.

Benedictio novi panis.

Oratio.

Bene **A**dic domine creaturam istam panis: si-
cut benedixisti quinq; panes in deserto: ut sit
dominus eiusdem abundans in animum alimentum: gu-
stantesque ex eo: accipiant tam corporis quam anime sani-
tatem: per christum.

Oratio.

Deus qui accepto et distributo panem: vetus
determinans pascha et novum insinuans. **C**alicem
accipiens benedixisti: et discipulis tuis ad biben-
dum porrexisti. **Q**uique in cruce pro mundi salute posuit
aqua ex latere proprio vinctum sanguine proprio pfluxis-
se superna sanctio voluisti. **R**espice propicius humi-
litate nostre famulatum: et paratam benedictionem pvidet:

ut quicūq; ex hoc calice mysticā sanguinis tui memoria mudato corde p̄gustauerit: omnium peccatorum a te misericordissimo venias: et gaudia imperare mereatur. Qui cum deo patre.

Benedictio vne siue noue fabe. Oratio.

Bene dic domine hos fructus terre novos vne siue fabe. Quos tu domine prorez celi et inuandantiā pluuiarū: et tēpora serena atq; tranquilla ad maturitatē pducere dignatus es: ad p̄cipiendū nobis cum gratiarū actiōe: Per dñm.

Pomorum benedictio. Oratio.

Oprecamur omp̄s eterne de: ut bene dic: cas fructū pomorū nouū: ut q̄ esu interdicte arboris letalis pomi in p̄thoplasto iusti funeris sentētia multiplicati sum: p̄ illustrationē vere filij tui redemptoris dei: ac dñi n̄i ihu xp̄i et sanctispir̄itū b̄ndictione: sanctificata sint oīa atq; b̄ndicta: depulsis atq; abiectis vetusti hostis atq; p̄mi parētis facinoris intentiōis insidijs. Salubriter ex hui⁹ diei anniuersācia solēnitare: de vniuersis terre edentibus germinib⁹ summam: Per christū.

Benedictio ad vasa noua. Oratio.

Protector fidelium deus: et subditorū peccatorum habitator: quesum⁹: ut serenīs oculis tue pietatis hec vascula ita illustrare digneris: ut sup̄ ea descendat gratie tue larga benedictio: ut cū salubritate vtentes eis. Per gratiā tuā mereant vasa effici mūda: Per christū.

Benedictio noue domus. Oratio.

Adesto dñe supplicatiōib⁹ n̄ris. Et hanc domū serenīs oculis tue pietatis illustra: descēdatq; sup̄ habitātes in ea tue gratie larga benedictio: ut in his manufactis cum salubritate manētes. Ip̄i tuū semp sint habitaculū: Per. **Oratio.**

Aaudi nos domine sancte pater omnipotēs eterne de. Et si qua sunt cōtraria vel aduersa in hac domo famuli tui. M. auctore tue pietatis pellantur: Per christum.

Oratio.

Benedic domine deus omnipotēs locū istū: ut sit in eo sanitas: sanctitas: castitas: virt⁹: victoria: sanctimonia: humilitas: bonitas: mansuetudo: plenitudo legis atq; obedientia tibi deo patri et filio et spiritui sancto. Nec sit benedictio sup̄ hunc locum. Et sup̄ omnes habitantes in eo. Nūc et in oīa secula seculorū: Amē. **Oratio alia.**

Oefende quesum⁹ locū istū: et habitatores ei⁹ a minimis vsq; ad maiores cū pecudib⁹ ab igne. Infirmitate. Ab ira tua: et ab omnib⁹ tribulationib⁹ atq; insidijs diaboli: ut sis habitator et custos ist⁹ loci: Per christū. **V.** Adintroitū nostrū i nomine dñi. Qui fecit celum et terram. **Oratio.**

Adeum patre omnipotentē suppliciter exoramus ut pro hac domo: et pro domo huius habitatoribus ac spe: ut eam benedicere et sanctificare digneris: ut sint promptuaria eorum plena: eructantia ex hoc in illud. Tribue etiam

eis de rore celi abundantia. Et de pinguedine terre vite substantia: et desideria: voci eorum effectum tue miserationis producas. Ad introitum ergo vestrum bene **X**dicere et sancti **X**ficare digneris hanc domum sicut benedicere dignatus es Abraham: Isaac et Jacob: ut intra parietes domus istius et angulos eius inhabitent: Per christum. **Oratio.**

Bene **X**dicat vos deus celi: adiuuet vos christus filius dei. Corpus vestrum in sancto suo seruitio confirmet: mentes vestras illuminet. Sensus vestros custodiat. Gratia sua ad perfectum animarum vestrarum in vobis augeat. Ab omni malo vos liberet. Et dextera sua vos defendat: qui sanctos suos semper adiuuat: ipse vos adiuuare et consecrare dignetur. Cuius regnum et imperium sine fine manet in secula seculorum: Amen.

Deinde aspergat aqua benedicta.

Angelus domini bonus comes vobiscum: et bene disponat mansionem vestram in secula seculorum: Amen.

Sequitur oratio dominica.

Pater noster qui es in celis: sanctifices nomen tuum. Adueniat regnum tuum. Fiat voluntas tua: sicut in celo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra: sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationes. Sed libera nos a malo: Amen.

Ale maria gratia plena: dominus tecum: benedicta tu in mulieribus: et benedictus fructus ventris tui iesus: Amen. **Symbolum.**

Credo in deum: Patrem omnipotentem creatorem celi et terre. Et in iesum christum filium eius unicum dominum nostrum. Qui conceptus est de spiritu sancto natus ex maria virgine. Passus sub pontio pilato. Crucifixus: mortuus et sepultus. Descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis. Ascendit in celos sedet ad dexteram dei patris omnipotentis. Inde venturus est iudicare vivos et mortuos. Credo in spiritum sanctum et sanctam catholicam ecclesiam. Sanctorum communionem. Remissionem peccatorum. Carnis resurrectionem vitam eternam: Amen.

Sequuntur decem precepta que habent Exodus. xx.

Primum preceptum.

Unum crede deum.

Secundum preceptum.

Non assumes nomen dei tui in vanum.

Tercium preceptum.

Sabbata sanctifices.

Quartum preceptum.

Honora patrem tuum et matrem.

Quintum preceptum.

Non occides.

Sextum preceptum.

Non furtum facies.

Septimum preceptum.

Non mechaberis.

Octauū preceptū.

Non loqueris falsum testimoniū.

Nonum preceptū

Non concupisces uxorem prīmi tui.

Decimū preceptū.

Non desiderabis rem prīmi tui.

Septē peccata mortalia magr in ij. dist. xliij.

1 Superbia.

2 Avaricia.

3 Luxuria.

4 Ira.

5 Gula.

6 Inuidia.

7 Accidia.

Quinq; sensus corporis. ij. de anima.

Visus.

Auditus.

Gustus.

Olfactus.

Tactus.

Peccata clamantia in celum.

Peccatū Sodomiticū. Gen. xviij.

Oppressio pauperū. Iaco. vlti.

Merces detenta laborū. Deu. xxiij.

Occisio innocentū. Gen. iij.

Peccata in spiritū sanctū mgr in. ij. di. xliij.

Inuidia fraterne gratie.

Impugnatio veritatis agnite.

Desperatio de dei misericordia.

Presumptio impunitatis.

Obstinatio in peccatis.

Impenitentia finalis.

Peccata aliena. xxij. q. iij. ca. ita plane.

Precipere malum.

Consulere malum.

Permittere malum.

Participare in malo.

Defendere malum.

Refugiū sustinere p malo.

Complacentiā habere in malo.

Laudare malū siue adulari.

Non reuelare malum.

Septē sacramēta. magister in. iij. dist. 1.

Baptismus.

Confirmatio.

Penitentia.

Matrimonium.

Ordo.

Eucharistia.

Extrema vinctio.

Sex opera misericordie. Math. xxv.

Libare esurientem.

Potum dare sitienti.

Visitare infirmū.

Vestire nudum.

Consolari mestum.

Hospitare peregrinū.

Septem dona spūs sancti ysa. xi.

Timor.
Fortitudo.
Consilium.
Pietas.
Intellectus.
Scientia.
Sapientia.

**Circūstan-
tie peccatorū
iij. et bi.**

Quis	personam.
Qualis	statum.
Qualiter	modum.
Quare	quo ad fidem.
Quotiens.	numerū.
Quando.	tempus.
Ubi	locum.

**Ordo in purificatione sancte Marie sacerdos
induit vestib⁹ solēnibus cū thurib⁹ et crucib⁹
exiens de sacrario. veniat ante altare et dicat. Asp.**

Aaudi q̄su. **Oratio.** ges me dñe. **V.** Dñe nobis.
amus dñe plebē tuā: vt q̄ extrinsecus annua
deuotio tribuis venerari; inter⁹ assequi grē tue
luce cōcedere: Per xpm. **Ad p̄cessionē R.** Gaude ma-
ria vgo cūctas hereses sola interemisti que gabrielis arch-
angeli dictis credidisti. Bñ virgo deū et boiem genuisti et
post p̄m virgo inuolata pmāstisti. **V.** Gabrielē archangelū
scimus diuinit⁹ te esse affatū; vterū tuū de spūs sancto credi-
mus imp̄gnatū; erubescat iudeus infelix q̄ dicit xpm ex io-

seph semie esse natū. **V.** Post partū virgo. **Oratio.**
Emuloz tuoz q̄ms dñe delictis ignosce: vt
q̄ tibi placere de actib⁹ nr̄is nō valem⁹; genitricis
filij tui dñi nr̄i iesu xpi incessiōe saluemur: p̄ eū.
Qua finita benedicat nouus ignis Oratio.

Domine sancte pater omnipotēs eterne de⁹
bñ **X** dicere et sancti **X** ficare digneris ignē
istū: quem nos indigni suscipim⁹ p̄ inuocationē
vnigeniti filij tui dñi nr̄i iesu xpi: quē hodie in tē-
plo p̄sentatū iustū symeonē diu expectatē i vlnis
suscepisse nouimus: et salutare tuū ante faciē oīm
p̄p̄loz eē: lumē sc̄s gentib⁹ et gloriā plebis tue isrl̄
p̄phetico spū docuit. Te q̄ms dñe bñ **X** dicere di-
gneris lumē istud: et omib⁹ illud manu gestantib⁹
verū lumē tue maiestatis cōcedere: vt te agnoscen-
tes: te diligētes: te q̄rentes: p̄ viam virtutū ad te

valeāt puenire; Per eundē dñm. **An.** Que grā plena dei genitrix virgo; ex te em̄ ortus ē sol iusticie; illuminās q̄ in tenebris sunt; letare et tu senior iuste; suscipiēs iesum in vlnas; liberatore aīaz nīaz; donante nobis et resurrectione;

Omnipotēs sempiternē deus q̄ hodie. **Oio.** dierna die vnigenitū tuū vlnis sancti symeonis i tēplo sancto tuo suscipiendū p̄sentasti; tuā deprecamur supplices clementiā; vt hos cereos q̄s nos famuli tui i tui nomis magnificētia suscipietes gestare cupim⁹; luce accensos; bñ **X**diceret et sancti **X**ficare atq; lumē supne bñdictiōis accendere digneris; q̄tenus eos tibi dño deo nro offerendo digni; et sancto igne tue dulcissime charitatis accensi; in tēplo sancto gl̄ie tue rep̄sentari mereamur; Per eundē. **An.** Adorna thalamū tuū syon et suscipe regē christus amplectere mariā q̄ est celestis portaz; ip̄a em̄ portat regē gl̄ie noui lumis subsistit virgo adducens manib⁹ filiū aī luciferū quē accipiēs symeon i vlnas suas p̄dicabat pplis dñm deū esse vite et mortis et saluatore;

Omine de⁹ om̄ps creator celi. **Oio** mudi. et terre; rex regū et dñs dñantiū; exaudi nos famulos tuos clamātes et orantes ad te. Precamur te dñe sc̄te pat̄ om̄ps eterne deus; q̄ oīa ex nihilo creasti; q̄ iussu tuo p̄ opa apum hūc liquorē ad p̄fectionē cerei venire fecisti; et q̄ hodierna die petitionē iusti symeonis implesti; te hūiliter deprecamur; vt has candelas ad vsus hoīm et salutem aīaz et corporū; siue i terra siue i aquis; p̄ inuoca-

tionē tui sancti nomis; et per intercessionē sancte marie virginis genitricis filij tui; cui⁹ hodie festa deuoti p̄colim⁹; et p̄ preces oīm sanctorū tuorū bene **X**dicere et sancti **X**ficare digneris; vt hec plebs tua illas honorifice i manib⁹ portās; cantādo; teq; laudando; a te pio dño exaudiat de celo sancto tuo; et de sede maiestatis tue; ppitiūsq; sis oībus clamātib⁹ ad te; q̄s redemisti p̄cioso sanguine filij tui. Qui tecū viuit. **An.** Resposum accepit symeon a spūsancto; nō visurū se mortē nisi videret xpm dñm; et cum induceret puerū in templū accepit eū in vlnas suas et bñdixit deū et dixit; nūc dimitt dñe serūū tuū in pace. **Oratio.**

Bene **X**dic dñe iesu christe hāc creaturā cerei supplicātib⁹ nobis; et infunde ei p̄ crucis tue sancte virtutē; bñ **X**ditionē celestē; vt q̄ eā ad repellendas tenebras hūano generi tribuisti; tales signaculo sancte crucis tue fortitudinē et bñ **X**ditionē accipiat; vt i quibuscūq; locis accensa siue imposita fuerit; discedat et cotremuscat ille malignus dyabol⁹; et effugiat pauidus cū oībus ministris suis de habitatiōib⁹ illis; nec p̄sumat amplius inq̄tare seruīētes deo. Proinde supplices q̄ sumus dñe; vt emittas angelū tuū raphaelē; vt q̄ euulsit et expulit a sara et rhobia demonē mortiferū et infestante; coterat illū et p̄dat de cūctis habitatiōibus colentiū deū; de basilicis; de domib⁹; de angulis; de lectulis; de refectorijs; de cūctis locis; in quibuscūq; deo famulātes habitāt et requiescūt;

dormiunt: vigilat: ambulat: et consistunt: non valeat
amplius inq̄tare: vel pauore imittere sup illos:
quos crismatis tui vnctio fecit esse munitos. Be-
ne **X**dico te creatura ceree: in nomie dñi dei nri: et
sancte trinitatis: vt sis exterminatio diaboli: et oim
cōtubernaliū eius. Per eū q̄ viuit et regnat deus.

Per omnia **M**uta vocē ad modū pfatiōis.
Secula seculorū: Amē. Dñs vobiscū. Et cum
spū tuo. Sursum corda. Habem⁹ ad dñm. Gra-
tias agam⁹ dño deo nostro. Dignū et iustum est.

Vere dignū et iustū est: equū et salutare. Qui
p̄ serenissimā ac placidissimā stellā genitri-
cem tuā: cui⁹ sacratissimū nomē p̄ ineffabile et in-
enarrabile meritū stella maris interpretat⁹: hūanū
genus illuminare dignat⁹ es. p̄ hoc maxio gau-
dio hodierna die ouātes: et ideo i nris manib⁹ ve-
nerabiliter cādelas ferētes: et incessabili voce cla-
mātes: vt p̄ dulcissimo amore et clemētissima in-
cessiōe tue digne genitricis: sempq; v̄ginis nos
indignos: sed tñ p̄cioso sanguie tuo redēptos: te
eterno ac lumine vero facias clemēter p̄frui. Qui
cū patre et spūsancto viuis et regnas. **O**ratio.

Omnipotēs sempiternē de⁹: q̄ p̄ moysen fa-
mulū tuū: purissimū olei liquore ad lumia-
ria ante cōspectū tuū iugit̄ p̄tinuāda p̄parare ius-
sisti: bñ **X**diciōis tue gratiā sup hos cereos be-
nignus infunde: q̄tenus sic āministrēt lumē exte-
rius: vt te donāte lumē sancti spūs in nris nō desit

cordib⁹ interiorib⁹: p̄per eiusdē. **Qua finita cantor
incipiat.** Lumē ad reuelationē gentiū et gloriā plebis tue
israel. **P̄s.** Nunc dimittis seruū tuū. **Et sic cantet
cū singulis versib⁹. et interim accendant cādele.**

Illumina q̄ms dñe popū. **Tūc sequit̄ Ōio.**
Lū tuū: et splēdore gratie tue cor eius semp ac-
cende: vt saluatore suū incessant̄ agnoscat: et vera-
citer apprehēdat: xpm dñm nō. **Choratores in re-
uersione incipiāt hymnū.** Qd̄ chorus vatum. **vel
hymnū.** Lux mūdi beatissima. **Cū puenerint ad
chorū sacerdos dicit v̄.** Responsū accepit symeon a

O q̄ms dñe p̄lo **Ōio.** spūscō. Se nō visurū.
Tuō: iūolabile fidei firmitatē: vt qui vnige-
nitū tuū in tua tecū gloria sempiternū: in veritate
nostri corpis natū de matre virgine cōfitem⁹: et a
p̄sentib⁹ liberent̄ aduersis: et māsuri gaudijs in-
serant⁹: p̄per. **Tūc sequit̄ añ.** Cū induceret puerū iſm
parētes eius: accepit eū symeon in vlnas suas et benedixit
deū dicens: nūc dimittis dñe seruū tuū in pace. **P̄s.** Bñ-
dictus dñs. **v̄.** Responsū accepit symeon a spūsancto.
Nō visurū se mortē nisi videret christū domini. **O**ratio.

Perfice in nobis dñe q̄ms gratiā tuā: q̄ iusti
symeonis expectationē implesti vt sicut ille
p̄usq; christū dñm videre mereret mortē nō vidit
ita et nos vitam obtineamus eternā: p̄per eundē.
Beinde agitur missa ordine suo.

In capite ieiunij Exorcismus cinerū.

Exorcizo te cinis in noīe pa-
tris omnipotentis et in noīe iesu christi filij dei: et spiritus sancti: q̄ te p ignē in fauillā cōuertī pcepit: ut sicut iussioe dei p sanctū famulū eius moysen: cinis vitule in pplō aspersus: oēm cōgregationē filiorū isrl sanctificauit: ita et tu exorcizar sis i nomine sancte trinitatis in terra et in cilicio aspersus: in eis q̄ scrutinia sūt habituri: sup stantes vlt rāsīturos: diabol⁹ nō lateat: sed manifestet et expellat: vt puri et sinceri inueniant. Te autē petimus et rogamus pat omnipotēs: vt sicut nūtiarū populi ad p̄dicationē glorie pphete misericordiā tuā dñe exorātes: suorū veniā meruerūt cōsequi pctōz: ita et hi q̄ ad tuam gratiā p̄cipiendā venire desiderāt: amputatis maculis carnalibus: p sacri baptismatis regenerationē: suorū finē cōstituant.

Omnipotēs semper *Alia.* vicioz: Per dñm. piterne deus: parce metuētib⁹: p̄pitare supplicatibus: et mittere dignare sanctū angelū tuū de celis: q̄ bene dicat: et sancti faciat hos cineres: vt sint remediū salutare omib⁹ nomē tuū sanctū hūiliter implorātib⁹: ac semetipsos p p̄sciētia delictorū suorū accusantib⁹: et ante cōspectū diuine clemētie tue: facinora sua deplorātibus: vel serenissimā pietatē tuā suppliciter obnixeq; flagitātibus: p̄sta qm̄s p inuocationē sanctissimi nominis tui: vt quicūq; eos sup se aspserint: p redēptione

peccatorū: corporis sanitatē: et aīe tutelam p̄cipiāt:

Deus q̄ nō mortē: sed penitentia desideras pctōz: fragilitatē hūane cōditionis benignissime respice: et hos cineres q̄s causa p̄ferēde hūilitatis: atq; p̄merēde venie capitib⁹ nr̄is imponi decernim⁹: bñ dicere p tua pietate digneris: vt q̄ nos cinerē esse: et ob prauitatis nostre meritū: in puluerē reuersuros cognoscim⁹: oīm pctōz veniā: et p̄mia penitētib⁹ reprobis: misericorditer cōsequi mereamur: Per dñm.

Tūc aspergant cineres aq̄ bñdicta. deinde seq̄ aīn.

Exaudi nos dñe quoniā benigna ē misericordia tua fm multitudinē miserationū tuarū respice nos dñe. *ps.* Saluum me fac deus quoniā intrauerūt aque vsq; ad aīam meā. *v.*

Gloria patri. Sequit. Oremus. Diacon⁹. Flecta-

Oncede nob *Oio.* mus genua. Leuate. dñe p̄sidia militie christiane sanctis inchoare ieiunij: vt p̄tra spūales nequitias pugnaturi: cōtinentie muniamur auxilijs: Per xpm dñm.

Aīn. Immutemur habitu i cinere et cilicio: ieiunem⁹ et ploremus ante dñm: qz multū misericors est dimittere peccata nostra deus noster. *ps.* Be⁹ misereat nostri et bñdicat nobis illuminet vultū suū sup nos et misereat nr̄i.

Aīn. Iuxta vestibulū et altare plorabāt sacerdotes et leuite ministri dñi dicētes: parce dñe parce pplō tuo et ne dissipēs ora clamantū ad te dñe. *ps.* Beati imaculati in via: qui ambulant in lege dñi. *Interim q̄ canunt aīn. ponendi sunt cineres a sacerdote vel ab episcopo dicens.*

Memeto homo qz cinis et pulvis es: et in cinerem: et in pulverem reverteris. **Hoc finito sequitur Responsorium.** Emendemus in melius quod ignoranter peccauimus: ne subito preoccupati die mortis: queramus spacium penitentie: et inuenire non possumus. Attende domine et miserere quia peccauimus tibi. **V.** Peccauimus cum patribus nostris iniuste egimus iniustitiam fecimus. **ps.** Misere mei deus. Kyrieleyson. Xpeleyson. Kyrieleyson. Pater noster. Et ne nos in. **V.** Domine non secundum peccata nostra facias nobis. **V.** Domine exaudi orationem meam. **Oratio.**

Exauditor omnium deus: exaudi nostrorum vocem fletuum: et tribue infirmitatibus nostris perpetuam sospitatem: ut dum digniter gemitum nostri laboris suscipis tua nos misericordia consolaberis: Per.

Ordo in die ramis palmarum. Hora tertia conueniant omnes clerici in ecclesia induiti soleniter vestibus sacris. Et sacerdos aspergat aqua benedicta incipiendo antiphonam. Asperges me. **V.** Ostende nobis domine misericordiam tuam.

V. Visita quoniam domine plebem tuam: et sancta **Oratio.** tuam. **V.** Cris dedicata corda mysterijs: pietate tuere purgasti: ut remedia salutis eterne que te inspirante suscepisti: te protegere custodiat: Per dominum. **Tunc exeuntes de choro cum plena processione ad locum portus natum cantantes R.** Ingressus pylatus cum iesu in portum tunc ait illi: tu es rex iudeorum: respondit tu dicis quia rex sum: exiit ergo iesus de portu portans coronam et vestem purpuream. Et cum induit fuisset exclamauerunt omnes crucifigat: quia filium dei se fecit. **V.** Tunc ait illis pylatus regem vestrum crucifigat: responde

rent pontifices regem non habemus nisi cesarem. Et cum. **Quo finito cum repetitione mox incipit R.** Circumdederunt me viri medaces: sine causa flagellis ceciderunt me. Sed tu domine defensor vindica me. **V.** Quoniam tribulatio prima est et non est quod adiungat. Sed tu. **cum suo vsu. et repetit R. quibus finitis dicitur vsicula.** Ne perdas cum impiis deus animam

Ameam. Et cum viris sanguinum vitam meam. **Oratio.** Diuina domine fragilitate plebis tue: ut ad votum magne festiuitatis officium: intercedere beata dei genitrice virgine maria: et corporaliter gubernata recurrat: et ad perpetuam gloriam deuota mente perueniat: Per eundem christum dominum nostrum. **His expletis sequitur saluatio a sacerdote dicens.** Dominus vobiscum. **Oratio.**

Deus qui hodierna die ad insinuandum humilitatem exemplum: super asinam sedere: et a turbis rex appellari voluisti: respice ad deuotam populi humilitatem ut quicumque cum palmis et ceteris frondibus laudi tue dedicatis: in memoriam huius venerande festiuitatis deuotus occurrat: tibi iudici venienti cum palma victorie: et fructu bonorum operum securus occurrat.

Qui viuas et regnas. Lectio li. Exodi. In diebus illis. Venerunt filii israel in belym: ubi erant duodecim fontes aquarum: et septuaginta palme: et castrametati sunt iuxta aquas. Profectique sunt de belym: et venit omnis multitudo filiorum israel in desertum syn: quod est inter belym et synai: quinquagesimo die mensis secundi: postquam egressi sunt de terra egypti. Et murmurauit omnis congregatio filiorum israel

cōtra moysen et aaron in solitudine. Dixerūtq; ad
eos filij isrl. Quā mortui essem⁹ p manū dñi in
terra egypti: qñ sedebamus sup ollas carniū et co
medebam⁹ in saturitate. Cur induxistis nos in de
sertū istud: vt occideretis oēm multitudinē hanc
fame? Dixit aut dñs ad moysen. Ecce ego pluam
vobis panē de celo. Egrediaf popul⁹: et colligat
q̄ sufficiūt p singulos dies: vt tentem eū: vtrū am
bulēt in lege mea: an nō. Die aut sexta parent qđ
inferāt: et sit duplū q̄ colligere solebāt p singlos
dies. Dixerūtq; moyses et aaron ad omes filios
isrl. Vespere scietis: qđ dñs eduxerit vos de terra
egypti: et mane videbitis gloriā eius. **Sequit a
cantore R.** Collegerūt pontifices et pharisei cōsiliū et di
cebant: qđ hic hō multa signa facit: si dimittim⁹ eū sic: oēs
credēt in eū. Ne forte veniāt romani et tollāt nostrū locū et
gentē. **V.** Unus aut ex illis cayphas noie cū esset pontifex
anni illi⁹ pphetavit dicēs: expedit vobis vt vnus moriaf
hō p pplo et nō tota gens pereat: ab illo ergo die cogitave
rūt interficere eū dicētes. Ne forte. **Sequit euangelii**
In illo tpe. Cū appropin- **Scdm Matheū.**
quasset ihs hierosolymis: et venissz bethpha
ge ad montē oliueti: tūc misit duos discipulos su
os dicēs eis. Ite in castellū qđ ptra vos est: et statim
inuenietis asinā alligatā et pullū cū ea. Soluite et
adducate mihi. Et si qđs vobis aliqd dixerit: dicite
qđ dñs his opus habet: et cōfestim dimittet eos.
Hoc aut totū factū ē: vt adimpleret qđ dictū est

50
p pphetā dicentē. Dicite filie syon: ecce rex tu⁹ ve
nit tibi māsuer⁹: sedēs sup asinā: et pullū filiū sub
iugalis. Eūtes autē discipuli: fecerūt sicut pcepit
illis iesus. Et adduxerūt asinā et pullū: et imposu
erūt sup eos vestimēta sua: et eū desup sedere fece
rūt. Plurima aut turba strauerūt vestimēta sua in
via. Alij aut cedebāt ramos de arborib⁹: et sterne
bāt in via. Turbe aut q̄ pcedebāt et q̄ sequebant
clamabāt dicētes. Osanna filio dauid: Bñdict⁹
q̄ venit in nomie dñi. **Añ.** Ante sex dies solēnis pasce
qđ venit dñs in ciuitatē hūm occurrerūt ei pueri: et in mani
bus portabāt ramos palmarū: et clamabāt voce magna di
centes: osanna in excelsis: bñdictus q̄ venisti in multitudine
misericordie osanna in excelsis. **Sequit exorcism⁹**

Exorcizo te creatura florū **florū et frondiū.**
et frondiū: in no **X**mine dñi nrī iesu xpī filij
dei: oīs virtus inimici: oīsq; incurisio demonū era
dicare: et explātare ab hac creatura dei: et vt hanc
gerētes: et ad gratiā dei festinātes: non inq̄tare:
nō illudere psumas interdico tibi. Per eū q̄ ven
turus est iudicare. **Sequit.** Dñs vobiscū. Et cū
Bene **X**dic dñe q̄sum⁹ **Orem⁹.** spiritu tuo.
hos palmarū et arborū ramos: et psta: vt qđ
pplus tuus pia veneratiōe hodierna die corpora
liter agit: hoc spūaliter supma deuotiōe pficiat: de
hoste victoriā reportādo: et opus misericordie sū
mopere diligēdo: hūiliter etiā depcamur: vt pdi
ctarū arborū germia: ita san **X**ctificare digneris:

ut loca ad q̄ portata fuerint: sanctificata efficiant̄
quo iniquitas oīs seu illusio demonū abscedat: ⁊
tua nos semp dextera p̄tegere dignet̄: *Per. An.*

Qum audisset ppl̄us qz ihs venit hierosolymā acceperūt
ramos palmarū: ⁊ exierūt ei obuiā clamabāt pueri dicētes.
Hic est q̄ ventur⁹ est in salutē populi. Hic est salus nostra ⁊
redemptio israel. Quātus ē iste cui throni ⁊ dñatiōes oc-
currūt. Noli timere filia syon ecce rex tu⁹ venit tibi sedēs
sup pullū asine sicut scriptū est. Salue rex fabricator mūdi:

Deus cui⁹ si- *Oro.* qui venisti redimere nos.
lius: p̄ salute hūani generis descēdit de cel̄
ad fr̄as: et appropinquāte passiōis sue hora: hie-
rosolymā in asino venire: ⁊ a turbis rex appellari
ac laudari voluit: bene *dicere* dignare hos pal-
marū ceterarūqz frondū ramos: ut oēs q̄ eos la-
turi sūt: ita bñ *dictiōis* tue dono repleant̄: ut b̄
⁊ i futuro cū palma victorie: ⁊ fructu bonorū ope-

rū valeāt apparere: *Per eūdem. Oratio.*
Deus q̄ p̄ oliue ramū pacē terris colūbā nū-
ciare iussisti: p̄sta qm̄s: ut hos palmarū vel aliarū
arborū ramos tua celesti bñ *dictiōe* sanctifices:
ut cūcto ppl̄o p̄ficiāt ad salutē: *Per do. Orem⁹.*

Om̄nipotēs sempiternē de⁹: q̄ dñm nrm̄ iesū
xp̄m: hodierna die sup pullū asine sedere fe-
cisti: et ppl̄orū turbas vestimēta vel ramos arborū
in via sternere: ⁊ osanna decātare in laudē ip̄ius
docuisti: da qm̄s: ut illoz innocētā imitari possu-
mus: ⁊ eoz meritū cōsequi mereamur: *Per eūde*

57
Deus q̄ filiū tuū vnigenitū p̄ re- *Orem⁹.*
deptiōe nostra dignat⁹ es mittere i mūdū
ut ppl̄m tuū ab initio in pfundū peccati demersū:
a morte reuocares ad vitam: ⁊ cyrographo letali
deleto: sanguie filij tui regnū gentib⁹ innouares.
Deus q̄ disp̄sa cōgregas: ⁊ cōgregata cōseruas:
q̄ ppl̄is obuiā xp̄o ramos palmarū portātib⁹ bñ
dixisti: bñ *dic* etiā ⁊ hos ramos palme: ⁊ aliarū
arborū: q̄s famuli tui ad nomis tui bñdictiōes fi-
deliter suscipiūt: ut i quocūqz loco introducti fue-
rint: bñ *dictiōe* tuā p̄sequat̄: ut omī aduersa-
valitudine effugata: dextera tua p̄tegat q̄s rede-
mit. *Per eūde* dñm nrm̄ iesū xp̄m filiū tuū. Qui
tecū viuit ⁊ regnat i vnitate sp̄s sancti deus.

Per oīa secula seculorū: Amē. Dñs vobiscus. Et
cum spū tuo. Sursum corda. Habemus ad dñm
gratias agam⁹ dño deo nr̄o. Signū ⁊ iustū est.

Uere dignū ⁊ iustū ē. Equū ⁊ salutare. Hos
tibi semp ⁊ vbiqz gratias agere. Dñe san-
cte pater omp̄s eterne de⁹. Mūdi cōditor: oīmz
creaturarū dispensator mirabilis. Deus q̄ inf̄ ip̄a
mūdi p̄mordia: cū ex nihilo cuncta cōdideras: li-
gna quoqz fructifera: ⁊ diuersa vsui cōgrua: terrā
p̄ducere iussisti: ac p̄ maledictū interdicte arbo-
ris vniuersa nobis p̄ obediētā vnigeniti filij tui
in bñdictiōz cōuertisti. Bene *dic* etiā hos mul-
tigenarū arborū ramos: inf̄ q̄s arbor oliue: p̄igue
dñe cunctas p̄cellit. *Per quā etiā cū mūdi crimina*

bilunio quondā expiarent effuso: columba ramū
 eiusdē deferēs: pacē terris reddita nūciauit: nec
 nō et innocēs turba spūscō afflata vni genito tuo
 dñō nro ihu xpō: p totū mōi salute passuro obui
 am currēs: palmarū et h^o arboris ramos absidēs
 ac vestigijs eius substernēs: iā q̄si triumphatorē
 deuicto mortis p̄nape oñdebat. Te igit dñe sup
 pliciter dep̄camur: vt q̄ annua deuotiōe eiusdē re
 demptoris nri sacratissimā passionē p̄uenire niti
 mur: ip̄o adiunāte palmā victorie tenentes: atq;
 oleo misericordie intrinsec^o refulgētes: in ei^o san
 cta resurrectione p̄miū vite et immortalitatis coronā
 accipere mereamur: Per eundē. **Tūc aspergent rami
 et flores aqua bñdicta et dicent añ.** Fulgētib⁹ pal
 mis p̄sternimur adueniēti dñō. hūc oēs occurrāmus cum
 hymnis et cānicis glorificātes et dicētes bñdictus domin⁹.
Tūc diuidant rami palmarū et frondiū populis.
Omnipotēs sempitēne Deinde dicit Oratio.
 Deus: q̄ xpi filij tui beata passiōe nos repa
 ras: cōserua i nobis opa misericordie tue: vt i hui⁹
 celebritate mysterij deuotione p̄petua viuamus.
 Per eundē. **In redeundo incipiat cātor añ.** Cum
 appropinquaret dñs hierosolymā misit duos ex discipulis
 suis dicēs: ite in castellū quod ecōtra vos est: et inuenietis
 pullū asine alligatū sup quē nullus hoīm sedit: soluite et ad
 ducite mibi: si q̄s vos interrogauerit dicite opus dñi est:
 soluētes adduxerūt ad ihm: et imposuerūt illi vestimēta et se
 dit sup eū: alij expandebāt vestimēta sua i viā: alij ramos de

52
 arboribus extenebāt: et q̄ sequebant clamabāt osanna bñ
 dictus q̄ venit i noīe dñi bñdictū regnū panj nostri dauid
 osanna in excelsis miserere nobis fili dauid. **Postea inci
 piant pueri hymnū.**
Gloria laus et honor tibi sit rex xpe redēptor. Cui puerile decus
 p̄misit osanna p̄m. Gloria. **v. Israel es tu rex da
 uidis et inclita proles noīe q̄ in dñi rex benedicte
 venis.** Cui pue. **v. Cetus in excelsis te laudat ce
 litus oīs: et mortalis hō cūcta creata simul.** Gloria.
**v. Plebs hebreā tibi cū palmis obuiā venit: cui⁹
 p̄ce voto hymnis assum⁹ ecce tibi.** Cui. **v. Hū tibi
 passuro soluebāt munia laudis: nos tibi regnā
 ti pangim⁹ ecce melos.** Gloria. **v. Hū placuere ti
 bi placeat deuotio nra: rex pie rex clemēs cui bo
 na cuncta placet.** Cui pueri. **repetit.** Gloria laus.
Tūc p̄ncipiant ramos palmarū ante crucē cantādo.
 Pueri hebreorū tollētes ramos oliuarū. **Chor⁹.** Obuiā
 uerūt dñō clamātes et dicētes osanna in excelsis. **Deinde
 p̄ncipiant vestimēta sua cantādo.** Pueri hebreorū ve
 stimēta p̄sternebāt in viā. **Chorus dicat.** Et clamabant
 dicētes osanna filio dauid bñdictus q̄ venit in nomīe dñi.
Qua finita sequit a sacerdote. Scriptū est em̄ percu
 tiā pastore. **Chorus.** Et dispergent oues gregis: postq̄
 aut surrexero p̄cedā vos in galyleā. Ibi me videbitis dicit
 dominus. **Qua finita oēs p̄sternāt se crucē salutā
 do.** Deinde sequit **Oratio a sacerdote.**
Age fidē in te sperantiū de⁹: et supplicū pre
 ces clemeter exaudi: vt sic i figura ecclesie multipli

casti noe egredientē de archa: et moysen exeūtem
de egypto cū filiis isrl: ita et nos cū bonorū operū
fructib⁹ occurrām⁹ obuiā xp̄o: et p̄ ip̄m i gaudiū
introeām⁹ eternū. Per eundē. *Rndit chor⁹. Amē*

O *Beinte sacerdos oratiōes p̄tinuat. Oratio.*
Eus q̄ miro ordine dispositōis: ex reb⁹ etiā
insensibilib⁹: dispensatōes nr̄e salutis oñdere vo-
lūisti: da q̄m̄s: vt deuota tuorū corda fidelū salu-
briter intelligāt: qd̄ mystice designes in facto: qd̄
hodie celesti lumie afflata redēptori obuiā proce-
des palmarū atq; oliuarū ramos: vestigijs ei⁹ tur-
ba substrauit. Palmarū igit̄ rami de mort̄ p̄ncipe
triūphos expectāt: surculi v̄o oliuarū: spūalē vn-
ctionē aduenisse clamāt. Intellexit em̄ iā tunc illa
hoīm m̄l̄tudo beata p̄figurari: qz redēptor nr̄ re-
bus hūianis cōdolēs: p̄ totū mūdi vitā cū mort̄
p̄ncipe cit⁹ esset pugnatur⁹: ac moriēdo triūpha-
tur⁹: et ideo talia obsequēs am̄nistravit: q̄ in illo
triūphos victorie et misericordie pinguedinē de-
clararēt. Qd̄ nos quoq; plena fide et factū et signi-
ficatū retinētes: te dñe sancte pat̄ om̄ps et̄ne de⁹.
Per eundē dñm nr̄m ih̄m xp̄m filiū tuū: supplicat̄
exoram⁹: vt i ip̄o atq; p̄ ip̄m cui⁹ nos mēbra fieri
volūisti: de mort̄ impio victoriā reportātes ip̄ius
gl̄iose resurrectōis p̄ticipes esse mereamur. Qui
tecum viuit et regnat in v̄nitate spū sancti deus.

Intrāte clero ecclesiā succētor: incipit R̄. Ingre-
diente dño i sanctā ciuitatē hebreorū: pueri resurrectionē vite

p̄nūciātes. Cū ramis palmarū osanna clamabāt i excelsis.
V. Cūq; audissēt q̄ ih̄s veniret hierosolymā exierūt obuiā
ei. Cū ramis. *Quo finito incipit añ.* Turba multa q̄ cō-
uenerat ad diē festū clamabat dño: b̄ndictus q̄ venit i noīe.
dñi osanna in excelsis. *Ps.* B̄ndictus dñs deus isrl̄
quia et̄. *sine Gloria p̄ri. Repetit añ.* Turba multa q̄
Qua finita sequit̄ V. Ne p̄das cū impiis deus animā
meā. Et cū viris sanguinū vitā meā. *Oro ante altare.*

A *Biua nos deus salutaris nr̄: et ad b̄nficia*
recolēda: q̄bus nos instaurare dignat⁹ es:
tribue venire gaudentes. Per xp̄m dñm nostrū.

Beinte agitur missa ordine suo.

In cena dñi. p̄cedat ep̄us cū p̄sbyteris et clero
in ecclesiā circa horā vesperorū. et eat ad locū vbi
mādatū p̄ficere voluerit. Et cū illuc puenerit. in-
cipiat subdiacon⁹ ep̄l̄am pauli. sine titulo in mo-

F *Ratres. Cōueniētib⁹ vobis dū lectiōis.*
in v̄nū: iam nō est dñicam cenā māducare.
Unusq;q; em̄ suā cenā p̄sumit ad manducandū.
Et ali⁹ quidē esurit: alius aut̄ ebrius est. Nunq̄d
domos nō habet̄ ad māducandū et bibendū: aut
ecclesiā dei p̄tēnitis: et cōfunditis eos q̄ nō h̄nt:
Quid dicā vobis: Laudo vos: in hoc nō laudo.
Ego em̄ accepi a dño: qd̄ et tradidi vob: qm̄ dñs
iesus in q̄ nocte tradebat̄: accepit panē et gratias
agēs: fregit et dixit. Accipite et māducate. Hoc ē
corpus meū: qd̄ p̄ vobis tradet̄: hoc facite i meā
cōmemorationē. Silr et calicē postq; cenauit di-

cens. Hic calix nouū testamētū est: i meo sanguine.
Hoc facite q̄tienscūq; biberet i meā cōmemoratiōz
Quotiescūq; em̄ māducabit panē hūc: et calices
biberis: mortē dñi annūciabit donec veniat. Ita
q; quicūq; māducauerit panē vel biberit calicem
dñi indigne: reus erit corpis et sanguis dñi. Pro
bet at seipm hō: et sic de pane illo edat et de calice
bibat. Qui em̄ māducet et bibit indigne: iudiciū
sibi māducet et bibit: nō diiudicās corp⁹ dñi. Nō
int vos mlti infirmi et imbecilles: et dormiūt mlti
Qd si nosmetip̄os diiudicarem⁹ nō utiq; iudica
remur. Bū iudicamur autē: a dño corripimur: vt
nō cū hoc mūdo dānemur. *Qua finita diaconus
incipiat euāgelii solēniter sine* Dñs vobiscum.

Alte diem festū pasce: sciēs ihs qz venit ei⁹
hora: vt trāseat ex hoc mūdo ad patrē. Euz
dilexisset suos q̄ erāt in mūdo: in finē dilexit eos.
Et cena facta: cū iā diabolus misisset i cor: vt tra
deret eū iudas symonis scariothis: sciēs qz oīa de
dit ei p̄ in manus: et qz a deo exiuit: et ad deū va
dit: surgit a cena: et ponit vestimēta sua. Et cū ac
cepisset linteū: p̄cinxit se. Deinde misit aquā i pel
lūm: et cepit lauare pedes discipulorū: et extergere
linleo q̄ erat p̄cinctus. Venit ḡ ad symonē petrū:
et dicit ei petr⁹. Dñe tu mihi lauas pedes: Rñdit
ihs et dixit ei. Qd ego facio tu nescis modo: sciēs
aut postea. Dicit ei petrus. Nō lauabis mihi pe
des in etnū. Rñdit ei ihs. Si nō lauero te: nō ha

bebis ptē meā. Dicit ei symon petrus. Dñe: nō
tm pedes meos: s; et man⁹ et caput. Dicit ei iesus.
Qui lotus est: nō indiget nisi vt pedes lauet: s; est
mūdus totus. Et vos mūdi estis: s; nō oēs. Scie
bat em̄ q̄ snā esset q̄ traderet euz. Propterea dixit
nō estis mūdi oēs. Postq; ḡ lauit pedes eorū acce
pit vestimēta sua. Et cū recubinisset: itez dixit eis.
Scitis qd fecerim vobis. Vos vocat me magist⁹
et dñe: et bñdicitis: sum etenī. Si ḡ ego laui vros
pedes: dñs et magister: et vos debet alter alterius
lauare pedes. Exemplū em̄ dedi vobis: vt quēad
modum ego feci vobis: ita et vos faciatis. *Finito*

Deus cuius *euāgelio dicit sequens Oratio.*
sacratissimā cenā veneramur: vt ea digni i
ueniamur: munda nos q̄ms a sordibus pctōz: q̄
ad insinuādū nobis hūilitatis exēplū: pedes tuo
rū hodie dignatus es lauare discipulorū. Qui cū
patre. *Deinde cantor incipiat añ.* Ante diē festū pa
sce. *aut* Cena facta dixit. *Cū sequētib⁹ añ.* sicut in li
bris p̄tinent. *Interim dū añe cantant. in peluim
aqua ponat. Et ep̄o p̄mo incipiēte mutuatim pe
des lauent. et linleo tergant. Post bec sequūt v
siculi.* Suscepimus deus misericordiā tuā. In medio tem
pli tui. *v.* Tu mādisti dñe mādata tua. Custodiri nimis. *v.*
Tu lauasti pedes discipulorū tuorū. Opera manūū tuarū ne
despicias. Dñs vobiscū. Et cum spū tuo. *Oratio.*
Adesto dñe nre seruitutis officio: et qz tu la
uare dignat⁹ es pedes discipulorū tuorū: ne

despicias opa manuū tuarū q̄ nobis retinēda mā-
dasti: vt sicut abluunt exteriora pedū inq̄namēta
sic a te oīm nostrorū interiora lauent peccata. Qui
cū patre. **Post hec faciat ep̄us sermonē ad clerū.**
Quo finito in redeundo dicat hymn⁹. Tellus ac
ethera iubilat. **Postea veniētes p̄sbyteri ⁊ dia-
cones in ecclesiā denudēt altaria cantātes añ.** Diuise
rūt sibi vestimēta mea. **Interim dñs ep̄us lauat ola
altaria.** Et vna ps̄s chori canit psal. **Deus de⁹ me⁹
re.** Et alia ps̄s semp̄ repetit añ. Diuiserūt sibi. **sine
Gloria patri.** Tūc finaliter sequit̄ **R.** Hierusalē lu-
ge. cū versu sine Gloria patri.

**Ordo i pasceue. hora sexta pueniāt i ecclesiā cleri-
ci ⁊ laici. ⁊ parēt se p̄sbyteri ⁊ diaconi quāti op⁹
sit ad mīstrandū dño pontifici cū cantorib⁹ ⁊ re-
liquis mīstris vestib⁹ q̄dragesimalib⁹. ⁊ veniant
ad altare vbi officiū agat. Ibiq; legant̄ p̄phetie
cum orōnib⁹ ⁊ passiōe vt i missali. Quib⁹ exple-
tis duo accoliti p̄parati portent crucem velatā de
sacrario. sequentib⁹ p̄sbyteris casulis indutis. et
Popule meus qd̄ feci cātātib⁹ vsus subsequētes.
tibi aut in q̄ cōristani te respōde mibi: qz eduxi te de terra
egypti passi crucē saluatori tuo. **Sequit̄ a duob⁹ can-
A gyos ortheos. A gyos iskyros. A gyos toribus.
athanatos eleyson imas. Deinde chorus dicat. San-
ctus de⁹. Sanctus fortis. Sanctus ⁊ immortalis miserere
nobis. Quia eduxi te p̄ desertū q̄draginta annos ⁊ māna
cibavi te ⁊ introduxi te in terrā satis optimā passi crucē sal-****

uatori tuo. **A gyos. et Sanct⁹. vt supra.** Quid vltra
debui facere tibi ⁊ nō feci: ego quidē plātavi te vineā meā
speciosissimā ⁊ tu facta es mihi nimis amara: aceto namq;
felle mixto sitim meā potasti: ⁊ lancea pforasti latus salua-
tori tuo. **A gyos. et Sanctus. vt s.** Tūc sint ibi ta-
petia strata ad p̄sternēdū dño pōtifici. ⁊ ip̄e pon-
tifer siue sacerdos discoopiat crucē ⁊ incipiat alta-
voce. **Ecce lignū crucis. Chor⁹ psequit̄.** In q̄ salus
mūdi pependit venite adorem⁹. **trina vice cantet abs-
q; vsu. Et post terciā inchoatōez canit chorus v.**
**Beati imaculati i via q̄ ambulāt i lege dñi. Deinde ime-
diate sequit̄ añ.** Bū fabricator mūdi mortis supplicium
pateret̄ in crucē: clamās voce magna tradidit sp̄m: ⁊ ecce
velū tēpli scissū est: monumēta apta sunt: terremot⁹ em̄ fa-
ctus est magnus qz mortē filii dei clamabat mūdus se susti-
nere ne posset: apto ḡ lācea milit̄ latere crucifixi dñi: exiuit
sanguis ⁊ aq̄ i redēptōez salut̄ nostre. **Añ.** O admirabile
p̄ciū cui⁹ pōdere captiuitas redēpta est mūdi tartarea con-
fracta sūt claustra inferni: apta est nobis ianua regni. **Finis
C** **Rux fide- tis añ. Tunc duo cātent hymnū.**
lis int̄ oēs arbor vna nobilis nulla filia ta-
lem p̄fert frōde flore germie. Dulce lignū dulces
clauos dulce pōdus sustinet. **Cruce fidel. v.** Pan-
ge lingua gloriosi p̄liū certamis ⁊ sup̄ crucis tro-
p̄theo dic triūphum nobile q̄liter redēptor orbis
imolatus vicerit. **Dulce. v.** De parētis p̄thopla-
sti fraude factor cōdolens qñ pomi noxialis mor-
su i mortē corruit ip̄e lignū tūc notauit dāna ligni

ut solueret. *Cruce fidel.* **V.** Hoc opus nre salutis
 orto depoposcerat multiformis pditoris ars ut
 arte falleret et metela ferret inde hostis unde lese-
 rat. *Dulce.* **V.** On venit q sacri plenitudo tempo-
 ris: missus e ab arce pris nat? orbis coditor atq;
 vetre ygmali carne fact? pdijt. *Cruce fi.* **V.** Uagit
 infans int arta posit? psepiat: mebra panis inolu-
 ta ygo mat alligat: et pedes manusq; crura stricta
 cingit fascia. *Dulce.* **V.** Lustra sex q ia pacta tem-
 pus implēs corpis se volente nat? ad hoc passioi
 dedit? agn? i cruce lenaf imoladus stipite. *Cruce.*
V. Hic acetu fel arudo sputa clau lacea mite cor-
 pus pforat: sanguis vnda pfluit: terra pontus
 astra mudus: quo lauans flumie. *Dulce.* **V.** Ele-
 cte ramos arbor alta besa laxa viscera et rigor len-
 tescat ille que dedit natiuitas ut supni mebra regi-
 mini tendas stipite. *Cruce.* **V.** Sola digna tu fuisti
 ferre pciu seculi atq; portu pparare nauta mudo
 naufrago: que sacer cruor punxit fusus agni cor-
 pore. *Dulce.* **Gloria et honor deo vsq; quo altissi-**
mo vna pri filioq; inclito padito cui laus est et po-
testas p eterna secula. Cruce fi. Sequunt orones
Domine iesu christe **ad adoranda crucem.**
 Deus ver? de deo vero: q p redemptione ge-
 neris huius serpentina suasioe decepti: mudu erro-
 rib? implicatu illuminare: et crucis patibulu subire
 voluisti: ut lignu ligno vinceret: et peccati heredi-
 taria morte morte potentissima superes: exaudi

nos miseros et indignos an oculos tue benigni-
 sime maiestatis adorantes te: et bndicentes nome-
 tuu sanctu atq; terribile: et cocede nobis miseris:
 te puro corde saperte laudare: te pdicare et p vexil-
 lu sancte crucis istius qua hodie i tuo nomine ado-
 raturi aduenim? metes nras corporaq; sanctifica
 scuto fidei tue nos circutege galea salutis nob ipo-
 ne: gladio spuali accinge ut contra hoste nequissi-
 mu bellatur: et tue miserationis muniamur auxilio
 et salutare crucis verillo cunctiq; tuo sancto noie
 insigniti: ab hosti pfidi sint incursoe securi. **Qui**
Deus q moysi famulo **Alia oratio.** viuis.
 tuo i via squalētis heremi: serpente eneū in-
 mebra ppli multitudine: ad liberandas letali vene-
 no infectas aias exaltari iussisti: ut siqs mortife-
 ro vulnere inficer? ad eu respiceret et venenu ext-
 riale euaderet: et optate salutis vita adipisceret:
 significas teipm futurū post curricula p tui salu-
 te plasmatis crucis extollēdu patibulo: ut qs dia-
 bolus armis iudie captiuauerat: tua desiderabi-
 lis passio ad patriā reuocaret: cocede nobis mise-
 ris: et pctōrib? et omnib? tuo cruore mercatis: q
 hodie sanctā passioz supplices venerant: lignūq;
 vite adorant ut diaboli insidias te adiuvare vinca-
 mus: et etne vite picipes esse mereamur. **Per te**
Domine iesu xpe **Alia oratio.** iesu christe.
 q nos p crucis passionē hodierna die a dia-
 bolica fuitute liberaisti: ut quo die hoīem pōde-

ras: eodem die et reformares: exaudi nos miseros
et peccatores coram hoc signaculo crucis confitentes
et deprecantes: ut huius venerabilis et vitalis ligni
fructu muniri: et hostis nequissimi ignea tela repel-
lere: et ab inflictis euacuari vulneribus: et ad vitam
eternam valeamus pervenire. Qui cum deo patre. Tunc
**pontifex siue sacerdos salutet crucem cum omni clero
et populo. Deinde complens cetera ut in missali.**

**Oratio in sancto sabbato. Inter omnes ecclesia om-
nibus ornamentis et utensilibus suis. Hora sexta conue-
niat omnis clerus in ecclesiam. et preparet se unusquisque ve-
stibus sollemnibus ad suum ordinem sicut mos est. Deinde
precedat ad ignem de silice excussum cum plena processione
et aqua benedicta et thuribulo. tamen sine igne. Le-
gendo satis alte psalmos. xv. graduum scilicet. Ad do-
minum cum tribularet sine gloria patri. Et benedicat
sacerdos ignem in hunc modum Dominus vobiscum. Oratio.**

Domine sancte pater omnipotens eterne deus: in nomine
tuo et filij tui domini nostri iesu christi: benedicimus
hunc ignem cum cera: et omnibus alimonijs eius sanctifica-
mus: et signo crucis christi filij tui vivi altissimi signa-
mus: ut intus vel foris accessus: quod nocet non incen-
dat: sed omnia ad usus hominum necessaria caleseat: siue
illumiet: et qui ex hoc igne fuerint conflata vel calefa-
cta: sint benedicta: et omni humane salutis utilia: ut non cum
dathan et abyron ignem tibi offerentibus alienum: in-
cedamus: sed cum aaron pontifice: et filiis eius eleazaro
et itamaro: hostias tibi pacificas: spiritus sancti igne

affatas imolare valeamus: et semper eiusdem spiritus san-
cti igne vitia nostra ure: cordaque luce scientie tue illumina
et animas nostras calore fidei clarifica. Per eundem in uni-

Omnipotens semper. **Alia Oratio.** tate eiusdem.
terne deus mundi conditor: lumen siderumque fa-
bricator: per cuius ineffabilem potentiam omnis claritas sus-
cipit exordium: te in tuis operibus invocamus: apostoli nobis quasi
labia nostra ad confitendum nomini tuo et ad laudem glorie
tue: ut digne celebrare mereamur sacrum officium
tuum: quia in hac sacratissima noctis vigilia: de donis
tuis cereum tue suppliciter offerimus maiestati. Per.

Deus qui per filium tuum angularem scilicet lapidem: **Oratio**
charitatis ignem fidelibus contulisti: productum ex
silice nostris profuturum visibus novum hunc ignem sancti
ficat: et concede nobis ita per hec festa paschalia ce-
lestibus desideriis inflammarum ut ad perpetua festa pur-
gatis membris perungere valeamus. Per eundem christum.

Domine deus noster pater omnipotens: exaudi nos **Oratio**
lumen indeficiens: tu sancte conditor omnium lumi-
num: benedic quoniam hoc lumen quod a te sanctificatum
atque benedictum est: quod illuminas omnem mundum: ut ab eo
lumine incedamur et illuminemur: scilicet igne charitatis
tue: qui moysen illuminasti: et hoc lumen tribue cordi-
bus nostris: ut ad vitam eternam pervenire mereamur.

Domine sancte pater. **Oratio.** Per christum dominum.
omnipotens eterne deus: benedicentibus nobis hunc ignem
in nomine tuo: et unigeniti filij tui dei ac domini nostri
iesu christi et spiritus sancti coopari dignare et adinua

nos. Qui vivis et regnas cum eodem unigenito tuo
et spiritu sancto in secula seculorum: Amen. **Tunc asper-**
gat sacerdos ignem aqua benedicta. Adorq; accen-
dant candelas. Deinde incensum thus videlicet i cereo
ponendum absolute benedicat hac dicendo orationem.

Usciat quoniam omnipotens deus super hoc incensum. **Oro.**
sum larga tue benedictionis infusio: et hunc no-
cturnum splendorem invisibilis generator accende
ut non solum sacrificium quod hac nocte litatum est: archa-
na luminis tui admixtione refulgeat: sed in quocumque lo-
co ex huius sanctificationis mysterio aliquid fuerit de-
portatum: expulsa diaboli fraude nequitia: virtus
tue maiestatis assistat. Per. **Revertuntur vero i eccle-**
siam cantent a duobus clericis isti versus. Invenit ruti-
li dux bone rē. Quibus finitis sequitur benedictio super
cereum. Exultat iam angelica. Deinde leguntur lectiones
xii. cum orationibus et tractibus eorum. Illis terminatis or-
dinantur cruces et vexilla et euangelium et capsula et san-
ctum oleum et crisma et reliqua ad benedictionem fontis ne-
cessaria. Deinde officias sacerdos cum cuncto clero
et omni ornatu ecclesie procedat ad fontem. et duo cerei
portent ante eum usque dum omnia finiantur letania vide-
licet et septena. Euntibus autem ad fontem cantet hym-

Ex sanctorum angelorum. Totum mundum ad-
mus. Chorus. Rex sanctorum angelorum. Ora-
primus tu pro nobis virgo mater germinis: et mister prius
summi ordines angelici. Chorus. Totum mundum.
Supplicate christo regi ceteris apostolici supplicetque prima-

gnorum sanguis fusus martyrum. **Implorate confes-**
sores consoneque virginis quod donec magnus nobis tem-
pus indulgentie. Omnes sancti atque iusti nos pro-
camur cernui: ut purges crimine omne vestro sub ora-
mine. Huius christi rector alme plebis vota suscipe:
quod plasmasti protoplastum et genus signetum. Mitte
sanctum nunc amboz spiritum pacitum: in hac plebe quam
recentem fons baptismi parturit. Hac in terra fon-
tis huius sacratum mysterium quod profudit cum cruore sacro
christi corpe. Et letet mater sancta tota nunc ecclesia
ex profectu renascetur tante multitudinis. Presta pa-
tris atque nati compar sancte spiritus ut te solum semper omni
diligam tempore. Rex sanctorum. Deinde sacerdos dicat
legendo. Pater noster. et Credo in deum. V. Quoniam apud te est
fons vite. Et in lumine tuo videbimus lumen. Dominus vobiscum.

Omnipotens semper. **Oremus.** Et cum spiritu tuo.
terne deus: adesto magne pietatis tue myste-
riis: adesto sacramentis: et ad creandoz novos populos
quos tibi fons baptismatis parturit: spiritum adoptionis
emittere: ut quod humilitatis nostre gerendum est mysterio
tue virtutis compleat effectum. Per dominum nostrum iesum
christum filium tuum. Qui te. vi. et regnat in unitate spiritus sancti.

Per omnia secula seculorum: Amen. Dominus vobis deus.
vobiscum. Et cum spiritu tuo. Sursum corda. Habe-
mus ad dominum. Gratas agamus domino deo nostro. Dignum

Uere dignum et iustum est equum et sa- et iustum est.
lutare. Nos tibi semper et ubique gratias ageret
domine sancte pater omnipotens eterne deus. Qui iusti-

bili potētia sacramētorū tuorū mirabiliter oparis
effectū: et licz nos tantis mysterijs exequēdis si-
mus indigni: tu tamē gratie tue dona nō deseres
etiā ad pces nras aures tue pietatē inclinās. **De**
cui⁹ spūs sup aquas int ipa mūdi p̄mordia fere-
bas: ut iā tūc virtutē sanctificatiōis aquarū natu-
ra cōcipet. **Deus** q̄ nocētis mūdi crimia p aquas
abluēs regeneratiōis speciē i ipa diluviū effusiōe
signasti: ut vni⁹ eiusdēq; elemēti mysterio et finis
esset vicijs: et origo virtutib⁹. **Respice** dñe in faciē
eccleie tue: et multiplica i ea regeneratiōes tuas q̄
grē tue affluētis impetu letificas ciuitatē tuā: fon-
tēq; baptismatis ap̄is toto orbe trāz gentib⁹ in-
uocādis: ut tue maiestatis impio: sumat vni⁹ gen-
ti tui gratiā de spūs sancto. **Hic aquā manu tangat**
in modū crucis. Qui hāc aquā regenerādis ho-
minib⁹ pparatā archana sui lumis amixtiōe secū-
det: ut sanctificatiōe pcepta: ab imaculato diuini
fontis vtero: in nouā renatā creaturā pgenies ce-
lestis emergat. Et q̄s aut sexus in corpore: aut etas
discernit i tpe: oēs i vnā pariat gratiā mat infan-
tiā. Procul ḡ hinc iube te dñe oīs spūs imūdis
abscedat. Procul ḡ tota neqcia diabolice fraudis
absistat. Nihil hic loci habeat p̄trarie vtutis ad-
mixtio: nō insidiādo circūuolēt: nō latēdo surripi-
at: nō inficiēdo corrūpat. **Iterū manu tāgata aquā**
in modū crucis. Sit hec sancta et innocēs creatu-
ra: libera ab omī impugtoris incurſu: et toti⁹ neq-

cie purgata discessu. **Sit** fons viu⁹: aqua re-
generās: vnda purificās. Et oēs hoc lauacro
salutifero diluēdi: opante i eis spūs sancto: pfecte
purgatiōis indulgentiā cōsequant. **Unde bñ**
dico te creatura aque: per deū viuū: per deū
verū: per deū sanctū: p deū q̄ te i pncipio verbo
separauit ab arida: cui⁹ spūs sup te ferebas: q̄ te
d padiso manare pcepit. **Hic eijciat aquā i modū**
crucis et i q̄ttuor fluminib⁹ totā terrā rigare p-
cepit. Qui te in deserto aquā amarā suauitate in-
dita fecit esse potabile: et sitiētī pplō de petra pro-
duxit. **Bñ** dico te p iōm xpm filiū ei⁹ vnicū do-
minū nr̄m: q̄ te in chana galylee signo admirabili
sua potētia cōuertit i vinū. Qui pedib⁹ sup te am-
bulauit: et a iohāne in iordane i te baptizatus est.
Qui te vnacū sanguīe suo de latere pduxit: et dis-
cipulis suis iussit: ut credētes i te baptizarent dī-
cens. **Ite docete oēs gentes: baptizātes eos i no-**
mine patris et filij et spūs sancti. **Hic muta vocem**
q̄si legēs lectionē. **Hec nobis pcepta seruātibus**
tu deus om̄ps clemēs adesto: tu benign⁹ aspira.
Hic suffla in aquā ter in hūc modū videlicet cruc.
tu has simplices aquas tuo ore. **Hic iterū suffla i**
modū crucis. bñ dico ut p̄ter naturalē emūda-
tiōē quā lauādis possunt adhibere corpib⁹: sint
etiā purificatis mētib⁹ efficaces. **Hic pone cerē**
ardentē in aquā dicēdo ter. Descēdat in hāc ple-
nitudinē fontē virt⁹ spūs sancti. **Et ultimo teneas**

cereū in aqua quousq; sub notis eisdē illā etiam
bixeris p̄culā. Et totā huius aque substantiā rege-
nerādi fecūdet effectu. **Hic sume cereū extra aquā**
et dic Hic oīm peccatorū macule deleant; h̄ natura ad
imaginē tuam cōdita; et ad bonorē sui reformata
principij; cūctis vetustatis squalorib; emūdet; ut
oīs hō hoc sacramētū regeneratiōis ingressus; i
vere innocētie nouā infantia renascat. **Hic muta**
vocē et lege plane. Per dñm. In vnitāte eiusdem
spūs sancti. **Hic mittat crisma a sacerdote in fontem**
in modū crucis. In noīe patris et filij et spūs sancti
pacti; sancti; **et** ficef et fecūdet de hoc oleo saluti
fero et crismate fons iste; ad abluēda crimina; et ad
regenerādas aīas in vitam eternā; Amē. **Finis**
aut omnib;. Chorozi letaniā cantent. Bū autē
puentū fuerit ad illū vsum. Et fontē istū. **Adm-**
istrās surgat et dicat sub eisdē notis. Et fontē istū
bñdicere digner. **Secūdo.** bñdicere et sanctifica-
re digneris. **Tercio.** bñdicere sanctificare et cōse-
crare digneris. Post hēc chorozi cōpleant totā
letaniā vsq; ad vltimū kyrie. p qd missa incipit q
cōplet; ut in missali.

In assumptiōe beate **M**arie vginis. Bñdictio
Saplices tuā atq; obnoxis p̄cib; **herbar.**
deus deprecamur clemētiā; q mirabiliter cū-
cta creasti ex nihilo; quicq; terra edita diuersa pfer-
re germina pcepisti; atq; vniuscuiusq; semē in se-
metipso manere supindidisti; atq; diuersa in eis

60
medicamētorū genera ad sananda humani gene-
ris corpora tribuisti; ut bñ **et** dicere et sancti **et** fica-
re has diuersi generi herbas tua almitate digne-
ris; ut quicūq; ex eis i hac venerabili solennitate
sancte dei genitricis **M**arie sūt sumpturi; tā aīeq;
corporis sanitatē recipiant. Et intercedēte beata
Maria de vniuersis terrarū germinib; sumamus
salubriter. Quatin; in tuorū odore vngentorū pa-
radisi mereamur adire ianuas. Prestāte dño no-
stro iesu xpō. Qui tecus viuit et regnat in vnitāte
spūs sancti deus. Per omnia secula seculorū; Amē.
Bene **et** dic dñe creaturā istā herbarū; **Alia.**
ut sit remediū salutare hūano generi; et p̄sta
p inuocationez nomis tui; et sancte tue genitricis
Marie ut quicūq; ex ea sumpserint corporis sani-
tatē et anime tutelam p̄cipiant. Qui cū patre.

Bibl. Jag.

porta imo ferrea: q̄ ducit
in celestē: sed aploz vesti-
bis tā facta est meabilis
vine pprio ferreū vice
ator: **L.v.** rūt ostiū.
miruz si cedūt ostia
et heretee custodē
ne. Ecclesiāqz suā fa-
cinere cacumē: infernū
ingre subet. Et petrus ad se re-
uersus. i. a p̄tēplatois culmine
ad hoc regressus: qd̄ intellectu
cōi prius fuit dixit: Nūc scio ve-
re: qz misit dñs angelū suū: et e-
ripuit me de māu herodis. Qd̄
vnusquisqz n̄m hēat angelos:
et in libro pastoralis: et in multis
scē scripture locis iueniē. **L.vj.**
Nam et dñs de puulis: Ange-
li ingt eoz semp̄vident faciē pa-
tris mei. Et iacob de se loquit:
Angelus qui eripuit me de cū-
ctis malis. Et hic discipuli an-
gelū apli petri venire credebāt
Quēadmodū scūs petr⁹ missus
sit in carcerē: ligatisqz duabus
catenis: et tradit⁹ q̄tuor q̄ter-
nionib⁹ militū: et quēadmodū
inde liberat⁹ sit per angelū dñi
audiuit per ordinē dilectio v̄ia
Adissus est q̄ in carcerē scūs pe-
trus cā noīs xpi: s̄ penā carce-
ris horrere nō poterat qz ip̄e in
carcere templū dei erat. Liga-
tus erat duab⁹ catenis: sed ca-
thenas criminū in ip̄so carcere
a credētib⁹ detrahebat. Tu it̄.

Omel. Venit iesus in p̄tes cesa-
ree philippi. **Que s̄. in die petri
et pauli aploz.** Ad laudes añ.
Petre amas me cū ceteris. **Hym.**
Iam bone pastor. **Ad bñdict⁹
añ.** Quē dicūt. **Ad scdas ves. añ.**
Iuravit dñs. **Ad mgt añ.** Qd̄ dñs
qz ligaueris. **Et. s̄. In festo sci ste-
phani pape et martyris cap.** Ec-
ce sacerdos mag. q̄ in vi. **Que/
re de vno cōfessore.** **Sio:**

O Eus qui nos bñ stephanū
martyristui atqz pōtifci
annua solēnitare letificas: p̄ce/
de ppici⁹: vt cū natalicia colī
m⁹ de eiusdē etiā p̄ctiōe gau-
deamus. per. **Autoxia de vno**

R Egnatib⁹ martyre. **L.j.**
valeriano et galieno: mī/
sit valerian⁹ multitudinē mili-
tū: ac tenuerūt bñm stephanum
v̄bis rome ep̄m cū multitudie
clericoz. Qui cū adduct⁹ fuis-
set: dixit ad eū valerianus. Tu
es stephanus qui rēpublicā co-
naris euertere? Tu. **L.ij.**

B tñs stephanus dixit: Ego q̄
de nō auerto rēpublicā: s̄ mo-
neo vt derelictis demonijs q̄ a-
dozant in idolis: hoies redeant
ad creatore celi et terre. **L.iii.**

Iussit q̄ valerian⁹ duci beatuz
stephanū ad templū martis: et
ibidē capite trūcari si nō acqui-
esceret adorare nephādi marti
simulachrū. Bñs stephan⁹ cū
esset ductus ad templū martis

statim factus est ingens fragor: tonitruorum cum terroribus choruscationibus: et corruit maxima pars templi. **Q**uod cernentes **L. iij.** sacrilegi milites pauescunt fugerunt dimiseruntque beatum stephanum cum omnibus christianis qui simul porreperunt. Post hec obtulit sacrificium deo omnipotenti beatus stephanus. **A**udies igitur valerianus **L. v.** quod gesta fuerant: ac de templi euerfione: quod esset maxima cum stephano multitudo christianorum: missi sunt plerique milites. Qui venientes inuenerunt beatum stephanum episcopum sacrificium offerentem. **Tu. L. vi.** Qui in eodem loco sic in sua decollatus est: sub die quarto nonas augustarum. Cuius corpus sepelierunt in eadem crypta cum ipsa sede: ubi astans sanguis eius effusus est in loco qui appellatur vltimus: quod hodie cimiterium calixti: ubi requiescit in pace. **Tu. Omel.** Homo quidam nobilis. **Quere de pessoribus in coeli.** In inuentione corporis sancti stephani prothomartyris ad vesp. **an.** Stephanus autem plenus gratia et veritate faciebat signa magna in populo. **ps.** Lauda te puer. **Lap.** In diebus illis: Stephanus autem plenus. **Quere in alio festo post natiuitatem domini.** Sacerdos dei lucianus perstravit se in offensione laudans deum et dicens: omne iesu christe si est hec visio ex parte tua: presta ut iterum ac tertio manifestet

mibi. **Et** confusus fiducialiter annunciat reuelationem sanctarum reliquiarum. **ps.** Hym. Sanctorum meritis. **Et** letamini in domino. **Ad matutinum.** Descendit sanctus gamaliel per visum luciano sacerdoti tres calatos aureos: rosas refertos: quartum argenteum croco plenum et dixit. Hi sunt nostri loculi et nostre reliquie: hic autem sanguineas habes rosas: loculus est sancti stephani: qui solus ex nobis martyrio meruit coronari. **ps.** **O** Deus qui es sanctorum tuorum splendor mirabilis: qui quod hodierna die sanctorum tuorum stephani prothomartyris: nicodemus gamalielis: atque abibon inuentio ne gloriosam reuelasti: da nobis in eterna leticia de eorum societate gaudere. per dominum. **Inuitatorium.** Adoremus dominum regem magnum: Qui in sanctis suis semper est mirabilis. **ps.** Venite. **In primo nocturno.** **an.** Luciano venerabili per hyterio quiescenti in stratu suo de reuelatione sanctarum reliquiarum prothomartyris stephanus talis diuinitus ostensa est visio. **ps.** Beatus vir. **an.** Dum adhuc pene vigilaret vir venerandus tanquam in excessu mentis repetere est effectus. **ps.** Quare fremuerunt. **an.** Audiat igitur assistere sibi virum etate senem: statura procerum: vultu decorum. **ps.** Cum inuocaret ex. **ps.** Letamini in domino. **ps.** **L. i.** et exultate. **L.** Lucius misericordia dei indi

lu. **In**trat et egreditur dominus: sed non adest. **ps.** **L. iij.** perit. **Virg.** Igitur eadem denotans metibus exorare ceperat: vix ita inuante sic possent ad obsequium eius sua bona disponere: quod ei posset eorum oblatio grata esse. Annuit autem eorum precibus diuina benignitas quod semper prope est omnibus qui veritate inuocant nomen eius: et volens ut in honore ipsius gloriosissime virginis ab eis construeretur ecclesia. **L.** Cum eo tempore nulla esset in urbe ipsius beatissime virginis vocabulo insignita: locum in quo ipsarum ecclesiarum construere voluit: grandi et memorando miraculo designauit. **Tu. ps.** Dat psalms boni duo signa deus gedemoni: Absque solo vellus maduit sine vellere tellus. **ps.** In te monstrat virgo quod utrumque notat. Absque. **In secundo nocturno.** **an.** Ibi tibi felix illibato: stat regina coram nato in vestitu de aurato. **ps.** Eructauit. **an.** Sicut psalmus hic testatur deivultu adiunatur quod in regno preterit. **ps.** De non refu. **an.** Digne cunctis preterenda: de te virgo reuerenda: gloriosa sunt dicta. **ps.** Fundamenta. **ps.** Diffusa est gratia in labijs tuis. **L. iij.** **H**ecuitu sicca penitus et arida remanente: locus ipse sufficiens celo nimibus rigaret. Et ut claritas ac mirabilis esset ipsius miraculi monis augusti: quo tempore nubes in calida regione non ca-

dunt: imo quo herbe solis ardoribus exurunt: factum est huiusce modi signum: et mirabili alio alludete miraculo: quod in figurato ne eiusdem virginis loge ante quam mundum illustrasset eius gloriosa natiuitas: factum fuit vellere sic celestis rore compluto: in area gedemonis ut in eadem in circuitu sicca et arida remaneret. **T. ps.** Fontis viui pocula emanant per secula: Virginis est titula. **ps.** Inde sitis mentis fuit unde de fons salutaris. Virginis. **L. v.** **O**bi ne abigi possit quod si ubi vellet tam insolitum stupendumque miraculum ipsa beatissima virgo ea nocte prefatis pontifici et patricio in somnis apparuit: et exponens quod locum ipsum ad basilicam sibi construendam elegerat: eisdem ut facto mane illuc accederent et iaceretur ecclesie fundamentum precepit. Ad quem cum populi multitudo tanti novitate miraculi excitata: una cum iam dictis pontifice et patricio cucurrisset: et ipse pontifex cepisset propriis manibus terram effodere in circuitu minui ad iaciendum construendum de basilice fundamentum. Ecce priori miraculo: aliud diuina dispositione successit. Nam terra subito seipsam aperuit: et ubi iacienda essent fundamenta demonstrans: instantium animos in credibili leticia: simul et admiratione repleuit. Tu autem domine.

